

**TRABZON ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ ANABİLİM DALI**

**SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTELERİNDE NİTELİK PROBLEMİ:
ÖĞRETİM ELEMANI VE ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ**

DOKTORA TEZİ

Mehmet ÖZTAŞ

**TRABZON
Mart, 2022**

**TRABZON ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ ANABİLİM DALI**

**SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTELERİNDE NİTELİK PROBLEMİ:
ÖĞRETİM ELEMANI VE ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ**

**Mehmet ÖZTAŞ
ORCID: 0000-0003-4689-6490**

**Trabzon Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü'nce Doktora Unvanı
Verilmesi İçin Kabul Edilen Tezdir.**

**Tezin Danışmanı
Prof. Dr. Fatih BEKTAŞ
ORCID: 0000-0002-4569-4662**

**TRABZON
Mart, 2022**

ETİK İLKE VE KURALLARA UYGUNLUK BEYANNAMESİ

Tezimin içerdiki yenilik ve sonuçları başka bir yerden almadığımı; çalışmamın hazırlık, veri toplama, analiz ve bilgilerin sunumu olmak üzere tüm aşamalardan bilimsel etik ilke ve kurallara uygun davrandığımı, tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada kullanılan her türlü kaynağa eksiksiz atıf yaptığımı ve bu kaynaklara kaynakçada yer verdiğimi, ayrıca bu çalışmanın Trabzon Üniversitesi tarafından kullanılan “bilimsel intihal tespit programıyla tarandığını ve hiçbir şekilde “intihal içermediğini” beyan ederim. Herhangi bir zamanda aksinin ortaya çıkması durumunda her türlü yasal sonuca razı olduğumu bildiririm.

Mehmet ÖZTAŞ

04 / 03 / 2022

ÖN SÖZ

Son yıllarda ulusal ve uluslararası alanda eğitimin ihtiyaçlarının karşılanması doğrultusunda yeni iş sahası gerektiği öne sürülmekte ve bunu başarmak için de uluslararası ajansların önderliğinde küresel boyutta düzenlemeler yapılmaktadır. Üretim için nitelikli işgücünün yetiştirilmesinde faaliyet göstererek eğitimin ekonomiye etkisi üretim için iş gücü yetiştirilmesine bağlı Sanayi Devrimi'ne kadar uzanmaktadır. 19. yüzyılda sanayileşmenin hızlanmasıyla birlikte eğitimden beklenen işlev ile son yıllarda teknolojinin gelişmesiyle birlikte değişen işgücü niteliklerini sağlamak üzere eğitimden beklenen işlev arasında bir paralellik söz konusudur.

Eğitimde nitelikli bireylerin yetişmesi için; Yüksek Öğretim Kurumlarına bağlı olan bütün fakülteler gibi spor eğitimi veren fakülte ve yüksekokulların teknolojik açıdan, günümüz şartlarına ayak uydurarak başarıya ulaşması sağlanabilir. Bu düşünceden yola çıkarak spor bilimleri fakültelerine ilişkin yaklaşımın ve kalitenin akademisyenler ve öğrencilerin bakış açılarının incelenmesi amaç edinilmiştir.

Doktora tez çalışmamda değerli bilgi birikimiyle çalışmamızı yön veren , çalışmamın her aşamasında destek ve yardımlarını benden esirgemeyen tez danışmanım, kıymetli hocam Prof. Dr. Fatih BEKTAŞ' a, doktora eğitimim ve tez süreci boyunca bilgi ve tecrübelerinden faydalandığım, çalışma hayatımda beni cesaretlendiren, desteğini esirgemeyen değerli hocam 2. Danışmanım Prof. Dr. Erkan Faruk ŞİRİN' e, tez izleme komitesinde yer alan ve çalışmamın her aşamasında bilgi ve desteği ile katkı sağlayan değerli hocalarım Prof. Dr. İdris YILMAZ' a, Prof. Dr. Hikmet YAZICI' ya, Prof. Dr. Alpaslan İNCE' ye ve Burak CEVAHİRCİOĞLU' na teşekkür ederim.

Beni bu günlere getiren rahmetli babam Kemal ÖZTAŞ' a ve annem Barika ÖZTAŞ' a sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum. Bu süre zarfında yanımda olan Eşim Sena ÖZTAŞ' a sevgi, şefkat, güler yüz ve sonsuz manevi desteğinden dolayı şükran ve minnetimi sunuyorum.

Mart, 2022

Mehmet ÖZTAŞ

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ.....	iii
İÇİNDEKİLER	iv
ÖZET.....	viii
ABSTRACT	x
TABLolar LİSTESİ.....	xii
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	xiii
KISALTMALAR LİSTESİ	xiv
1.GİRİŞ	1
1. 1. Araştırmanın Amacı	1
1. 2. Araştırmanın Gerekçesi ve Önemi	2
1. 3. Araştırmanın Sınırlılıkları	2
1. 4. Araştırmanın Varsayımları	3
1. 5. Tanımlar	3
2. LİTERATÜR TARAMASI	4
2. 1. Araştırmanın Kuramsal Çerçevesi.....	4
2. 1. 1. Yükseköğretimde Besyo ve Spor Bilimleri Fakültelerinin Rolü.....	4
2. 1. 2. Türkiye’de Beden Eğitimi Spor Yüksek Okulu ve Spor Bilimleri Fakülteleri’nin Tarihsel Gelişimi	6
2. 1. 3. Günümüz Beden Eğitimi.....	8
2. 1. 4. Yükseköğretimde Spor Bilimleri Fakülteleri Sisteminin Durumu.....	9
2. 1. 5. Beden Eğitimi ve Spor Öğretimi Veren Yüksek Öğretim Kurumlarına Ait Bölümler	10
2. 1. 5. 1. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü	10
2. 1. 5. 2. Spor Yöneticiliği Bölümü	10
2. 1. 5. 3. Antrenörlük Bölümü	11
2. 1. 5. 4. Rekreasyon Bölümü.....	11
2. 1. 5. 5. Spor Bilimleri Bölümü.....	11
2. 2. Uluslararasılaşma.....	11

2. 2. 1. Bologna Süreci	11
2. 2. 2. Değişim Programları.....	12
2. 2. 2. 1. Erasmus Değişim Programı12	
2. 2. 2. 2. Mevlana Değişim Programı	13
2. 2. 2. 3. Farabi Değişim Programı	14
2. 2. 2. 4. Uluslararası Sıralama	14
2. 3. Akreditasyon	15
2. 3. 1. Akreditasyonun Tarihsel Süreci	16
2. 3. 2. Akreditasyonun Amacı	16
2. 3. 3. Akreditasyonun Faydaları	17
2. 3. 4. Yükseköğretim Kurumlarında Akreditasyon	17
2. 3. 5. Yükseköğretim Kurumlarında Akreditasyonun Amacı	21
2. 3. 5. 1.. Yükseköğretim Kurumlarında Akreditasyonun Faydaları	22
2. 3. 5. 2. Yükseköğretim Sisteminde Akreditasyon Çalışmaları	23
2. 3. 5. 3. Dünyada ve Türkiye’de Yükseköğretim Kurumlarında Akreditasyon Uygulamaları	23
2. 3. 5. 3. 1. İngiltere Örneği	23
2. 3. 5. 3. 2. Danimarka Örneği	24
2. 3. 5. 3. 3. Avustralya Örneği	24
2. 3. 5. 3. 4. Türk Yükseköğretim Sisteminde Akreditasyon Çalışmaları	25
2. 4. Spor Bilimleri Fakültelerinde Akreditasyon	27
2. 4. 1. Spor Bilimleri Derneği ve SPORAK’a İlişkin Bilgiler.....	27
2. 4. 2. Spor Bilimleri Fakülteleri Eğitim Programları Akreditasyon Kurulu (SPORAK 1992)	28
2. 4. 3. SPORAK Değerlendirme Ölçütleri	28
2. 4. 3. 1. Spor Bilimleri Fakülteleri Akreditasyon Standartları	29
2. 4. 3. 2. Spor Bilimleri Fakülteleri Ziyaret Ekibi ve Çalışmaları	29
2. 4. 3. 3. Spor Bilimleri Fakülteleri Akreditasyonunda Öz Değerlendirme	29
2. 4. 3. 4. Spor Bilimleri Fakülteleri Akreditasyonunda Ziyaret ve Rapor	30

2. 4. 3. 5. Spor Bilimleri Fakülteleri Akreditasyon Kararları	30
2. 5. Nitelik Kavram.....	31
2. 5. 1. Eğitimde Nitelik	32
2. 5. 2. Spor Bilimleri Fakültelerinde Nitelik.....	33
2. 5. 3. Spor Bilimleri Fakültelerinde Niteliğin Önemi	33
2. 5. 4. Spor Bilimleri Fakültelerinde Nitelik Arayışı	34
2. 5. 5. Spor Bilimleri Fakültelerinin Program Uygulamaları Açısından Değerlendirilmesi.....	34
2. 5. 6. Türkiye’de Spor Bilimleri Fakültelerinde Nitelik Çalışmaları	34
2. 5. 6. 1. Spor Bilimleri Fakültelerinde Bir Standart Oluşturmaya Yönelik Çabalar	35
2. 5. 6. 2. Spor Bilimleri Fakültelerinde Yeniden Yapılandırmaya İlişkin Kurumsal Düzenlemeler	35
2. 6. Literatür Taramasının Sonucu.....	36
3. YÖNTEM.....	37
3. 1. Araştırma Modeli.....	37
3. 2. Örneklem Grubu	38
3. 2. 1.Nicel Bölümü Oluşturan Örneklem Grubu.....	38
3. 2. 2.Nitel Bölümü Oluşturan Örneklem Grubu.....	38
3. 3. Verilerin Toplanması	38
3. 3. 1.Veritoplama Araçları.....	38
3. 3. 1. 1. Kişisel Bilgi Formu	38
3. 3. 1. 2. Öğretim Elamanı Ölçeği	39
3. 3. 1. 3. Spor Bilimleri Fakültelerinin Nitelik Göstergeleri Öğrenci Ölçeği	39
3. 3. 1. 4. Nitel Veritoplama Aracı	39
3. 3. 2.Veritoplama Süreci.....	39
3. 3. 3.Verilerin Analizi.....	40
4. BULGULAR.....	41
4. 1. Öğretim Elemanlarının Tanımlayıcı Özellikleri.....	41
4. 2. Öğrenci Görüşleri	50

4. 3. Öğretim Elemanlarının Spor Bilimleri Fakültelerinin Nitelik Göstergelerine İlişkin Görüşlerine Yönelik Nitel Bulgular ve Yorumlar.....	55
4. 3. 1.İnsan Kaynağı	55
4. 3. 2.Sosyal ve Fiziksel Ortam.....	56
4. 3. 3.Eğitim ve Öğretim.....	56
4. 3. 4.Standart.....	57
4. 3. 5.Ekonomik Olanaklar	58
4. 3. 6.Uluslararasılaşma	58
5. TARTIŞMA	59
5. 1. Nicel Bölüm Bulguları ile İlgili Tartışma	59
5. 1. 1. Öğretim Elemanlarının Spor Bilimleri Fakülteleri Nitelik Göstergelerine İlişkin Görüşlerinin Kişisel Değişkenlere Göre Karşılaştırılması	59
5. 1. 2. Öğrencilerinin Spor Bilimleri Fakülteleri Nitelik Göstergelerine İlişkin Görüşlerinin Kişisel Değişkenlere Göre Karşılaştırılması	62
5. 2. Nitel Bölüm Bulguları ile İlgili Tartışma	65
6. SONUÇLAR VE ÖNERİLER.....	68
6. 1. Nicel Bulgular ile İlgili Sonuçlar (Akademisyen Görüşleri)	68
6. 2. Nicel Bulgular ile İlgili Sonuçlar (Öğrenci Görüşleri)	68
6. 3. Nitel Bulgular ile İlgili Sonuçlar (Öğretim Elemanı Görüşleri)	69
6. 4. Öneriler.....	69
7. KAYNAKLAR.....	70
8. EKLER.....	77
9. ÖZ GEÇMİŞ VE İLETİŞİM BİLGİLERİ	86

ÖZET

Spor Bilimleri Fakültelerinde Nitelik Problemi: Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri

Bu araştırmada, Spor Bilimleri Fakülteleri nitelik göstergelerine ve durumuna ilişkin Spor Bilimleri Fakültelerinde görev yapmakta olan akademisyenler ve öğrencilerin görüşlerinin analiz edilmesi amaç edinilmiştir. Çalışma, karma desen araştırması olan nitel ve nicel araştırma yöntemlerinden oluşmaktadır. Araştırmanın nicel kısmında hedeflenen evren Spor Bilimleri Fakültelerindeki 215 akademisyen, 2160 öğrenciden meydana gelmektedir. Seçkisiz örnekleme biçiminde sahip olunan 900 birey yer almıştır (150 öğretim elemanı-750 üniversite öğrencisi). Çalışmanın ikinci kısmında 6 akademisyen yer almıştır ve bu akademisyenlerin belirlenmesi maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemiyle sağlanmıştır.

Verilerin analizinde tüm verilerin normalliğe ilişkin dağılımları; Kolmogorov Smirnov, skewness- kurtosis ve histogram grafikleri kullanılarak incelenmiş ve verilerin normal dağılım gösterdiğine karar verilmiştir.

Araştırmanın nicel aşamasında elde edilen tüm verilerin standart sapma ve aritmetik ortalama değerleri tespit edilmiştir. Ayrıca akademisyen ve öğrencilerin tanımlayıcı bilgilerine ait frekans ve yüzdeler hesaplanmış ve daha sonra değişkenler arası karşılaştırmalar yapılmıştır. İkili karşılaştırmalarda Independent Samples T-Test, 3 ve üzeri gruplu karşılaştırmalarda Anova ve Post hoc testlerde Tukey kullanılmıştır ayrıca Cronbach Alpha iç tutarlılık kat sayıları öğretim elemanları için 0,98, öğrencileri için 0,99 olarak hesaplanmıştır. Araştırmanın nitel aşamasından elde edilen verilerin analizi işlemleri için MAXQDA Programı kullanılmıştır.

Araştırma nicel bulgularından elde edilen sonuçlar doğrultusunda, araştırma grubuna katılım sağlayan akademisyenlerin cinsiyet değişkenine bağlı olan “Eğitim-Öğretime” ilişkin kabul düzeyleri erkek akademisyenlerde daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Araştırma sonucunda yönetim görevine sahip olan ve olmayan akademisyenler arasındaki farkın yönetim görevi olanlar lehine anlamlı olduğu tespit edilmiş ve yönetim görevine sahip olan akademisyenlerin ekonomik olanaklara dair kabul seviyeleri yönetim görevine sahip olmayan akademisyenlere oranla daha fazla olduğu tespit edilmiştir. Öğrencilerin üniversitelerin nitelik göstergelerine ilişkin Görüşlerinin incelenmesi sonucunda; Uluslararasılaşma boyutunda öğretmenlik bölümünün, spor yöneticiliği bölümü ve antrenörlük bölümü arasındaki farkın istatistiki olarak anlamlı olduğu, yaş değişkenine göre incelendiğinde E.Ö., Ü.Y., S.K.O., Ö.P., U., ve T.P., göstergelerindeki farkların anlamlı olduğu ve Y.D., açısından incelendiğinde ise E.Ö. boyutu , Ü.Y., S.K.O., Ö.P., boyutu ve U. boyutu durumu değişkenlerine göre anlamlı bir şekilde farklılaştığı tespit edilmiştir. Araştırmanın nitel bulgularından elde edilen bulgular doğrultusunda, öğretim elemanları fakülte insan kaynağı göstergesi olan niteliğin başarı faktöründe çok önemli bir gösterge olduğunu belirtmişler’dir. Sosyal ve fiziksel

ortam bakımından dersliklerin yeterliliği, farklı branşlarda spor tesislerinin varlığı, laboratuvarların varlığı fakülte niteliğini olumlu bu unsurların eksikliğinin de olumsuz etkilediği belirtmişlerdir. Öğretim elemanları fakülte eğitim-öğretim göstergesi olan öğrenci niteliğini fakülte niteliği açısından değerli gördüklerini belirtmektedirler. Öğretim elemanları, standart teması bakımından fakültelerin akredite olmalarının standart’ da olumlu yönde yansıdığını belirtmişlerdir. Araştırmaya katılan akademisyenlerin E.O., temasını değerli bir kalite göstergesi olarak belirtmişlerdir. Nitelik göstergelerinden uluslararasılaşma teması bakımından önemli olduğunu belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Nitelik, Spor Bilimlerinde Nitelik, Spor Bilimlerinde Nitelik Göstergeleri, Spor Bilimlerinde Nitelik Düzeyi

ABSTRACT

The Qualification Problem in Sports Sciences Faculties: Instructor and Student Opinions

In this research, it is aimed to analyze the views of the faculty members and students studying in the Faculties of Sport Sciences regarding the quality indicators and status of the Faculties of Sport Sciences. The research was carried out with a mixed research design in which quantitative and qualitative research methods were used together. In the quantitative dimension of the research, the target population consists of 215 lecturers and 2160 students studying at the Faculties of Sport Sciences. The sample obtained using the random sampling method included 150 lecturers and 750 university students. In the qualitative part of the research, 6 instructors participated in the study, which was determined by the maximum variety sampling, one of the purposive sampling methods.

In the analysis of the data, the distributions of all data regarding normality; Kolmogorov Smirnov was examined by using skewness-kurtosis and histogram graphics and it was decided that the data showed normal distribution.

The arithmetic means and standard deviation values of all data obtained in the quantitative phase of the research were determined. In addition, the frequencies, and percentages of the descriptive information of the academicians and students were calculated, and then comparisons were made between the variables. Independent samples t-test was used in paired comparisons, in group comparisons of 3 or more Anova, and in Post hoc tests Tukey was used. Moreover, Cronbach Alpha internal consistency coefficients were calculated as 0.98 for instructors and 0.99 for students. The MAXQDA Qualitative Data Analysis program was used for the analysis of the data obtained from the qualitative phase of the research.

In line with the findings obtained from the quantitative findings of the research, it has been determined that the acceptance levels of the academicians in the research group regarding "Education-Training", which depends on the gender variable, are higher in male academicians. As a result of the research, it has been determined that the difference between the academicians who have and do not have a management task is significant in favor of those who have a management task, and it has been determined that the acceptance levels of the faculty members who have a management task, as a quality indicator, are higher than those who do not have a management task. As a result of examining the views of the students on the Quality Indicators of the Universities; it is determined that in terms of internationalization, the difference between the teaching department, the sports management department and the coaching department is statistically significant, in terms of age variable the differences between "education", "University structure", "Socio-cultural resources", "Curriculum", "Internationalization" and "Total Point" indicators are significant and when analyzed according to the age variable, it differs significantly according to the variables of education dimension, university

structure dimension, socio-cultural resources dimension, curriculum dimension, internationalization dimension. In line with the findings obtained from the qualitative findings of the research, the lecturers stated that “quality, which is an indicator of faculty and human resources, is a very important indicator in the success factor. They also stated that in terms of social and physical environment, the adequacy of the classrooms, the existence of sports facilities in different branches, the presence of laboratories positively affects the quality of the faculty, but the lack of these elements negatively affects all of them. Lecturers state that they consider student quality, which is an indicator of faculty education, valuable in terms of faculty quality. Instructors stated that accreditation of faculties in terms of standard theme reflected positively in the standard. The lecturers participating in the research stated the theme of economic opportunities as an important quality indicator. They stated that one of the quality indicators is important in terms of the theme of internationalization.

Keywords: Qualification, Qualification in Sport Sciences, Qualification indicators in Sport Science, Qualification level in Sports Sciences

TABLÖLAR LİSTESİ

<u>Tablo No</u>	<u>Tablo Adı</u>	<u>Sayfa No</u>
1.	Öğretim Elemanlarının Tanımlayıcı Özellikleri.....	41
2.	Öğretim Elemanlarının Fakültelerin Nitelik Göstergelerine İlişkin Görüşlerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Karşılaştırılması.....	42
3.	Öğretim Elemanlarının Üniversitelerin Nitelik Göstergelerine İlişkin Görüşlerinin Öğrenim Durumu Değişkenine Göre Karşılaştırılması.....	43
4.	Öğretim Elemanlarının Fakültenin Nitelik Göstergelerine İlişkin Görüşlerinin Akademik Unvan Değişkenine Göre Karşılaştırılması.....	44
5.	Öğretim Elemanlarının Fakültenin Nitelik Göstergelerine İlişkin Görüşlerinin Görev Yaptığı Bölüm Değişkenine Göre Karşılaştırılması.....	45
6.	Öğretim Elemanlarının Fakültelerin Nitelik Göstergelerine İlişkin Görüşlerinin Yönetim Görevi Değişkenine Göre Karşılaştırılması.....	47
7.	Öğretim Elemanlarının Fakültelerin Nitelik Göstergelerine İlişkin Görüşlerinin Kıdem Değişkenine Göre Karşılaştırılması.....	48
8.	Öğrencilerin Tanımlayıcı Özellikleri.....	50
9.	Öğrencilerin Fakültelerinin Nitelik Göstergelerine İlişkin Görüşlerinin Bölüm.....	51
10.	Öğrencilerin Fakültelerinin Nitelik Göstergelerine İlişkin Görüşlerinin Sınıf Değişkenine Göre Karşılaştırılması.....	52
11.	Öğrencilerin Fakültelerin Nitelik Göstergelerine İlişkin Görüşlerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Karşılaştırılması.....	53
12.	Öğrencilerin Fakültelerin Nitelik Göstergelerine İlişkin Görüşlerinin Yaş Değişkenine Göre Karşılaştırılması.....	54

ŞEKİLLER LİSTESİ

<u>Şekil No</u>	<u>Şekil Adı</u>	<u>Sayfa No</u>
1.	Spor bilimleri fakültelerinin nitelik göstergelerine ilişkin tema ve alt temalar	55

KISALTMALAR LİSTESİ

AYA	: Avrupa Yükseköğretim Alanı
A	: Akreditasyon
AACSB	: Amerikan Üniversite İşletme Okulları Meclisi [American Assembly of Collegiate Schools of Business]
ABET	: Mühendislik ve Teknoloji Akreditasyon Kurulu [Accreditation Board for Engineering and Technology]
ABS	: İşletme Okulları Derneği [Association of Business Schools]
ADEK	: Akademik Değerlendirme Komisyonu
ATS	: İlahiyat Okulları Derneği [The Association of Theological Schools]
AVMA	: Amerikan Veteriner Hekimler Birliği [American Veterinary Medical Association]
BESYO	: Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu
CATE	: Öğretmen Eğitimi Akreditasyon Konseyi
EAEVE	: Avrupa Veterinerlik Eğitimi Kuruluşları Birliği [European Association of Establishments for Veterinary Education]
EO	: Eğitim Olanakları
EÖ	: Eğitim Öğretim
EPDAD	: Öğretmenlik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği
FEANI	: Avrupa Ulusal Mühendislik Dernekleri Federasyonu [Fédération Européenne d'Associations Nationales d'Ingénieurs]
FEDEK/FEF	: Fen, Edebiyat, Fen-Edebiyat, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakülteleri Akreditasyon Derneği
FIBAA	: Uluslararası İşletme Yönetimi Vakfı [Foundation for International Business Administration]
LCME	: Tıp Eğitimi İrtibat Komitesi [Liaison Committee on Medical Education]
MD	: Avrupa Yönetim Geliştirme Vakfı [European Foundation for Management Development]
MÜDEK	: Mühendislik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği
NCFMEA	: Yabancı Tıp Eğitimi ve Akreditasyon Ulusal Komisyonu [The National Commission for Foreign Medical Education and Accreditation]
ODTÜ	: Orta Doğu Teknik Üniversitesi
ÖG	: Öğrenci Gereksinimleri
SBD	: Spor Bilimleri Derneği
SBF	: Spor Bilimleri Fakültesi
SKO	: Sosyo Kültürel Olanaklar
SPORAK	: Spor Bilimleri Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Kurulu [Commission for Foreign Medical Education and Accreditation]

TDA	: Okul ve Gelişim Ajansı
TE	: Tercih Edilirlik
TY	: Teknoloji Yeterliliği
TP	: Toplam Puan
TEPDAD	: Tıp Eğitimi Programlarını Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği
TSE	: Türk Standartları Enstitüsü
URAP	: Akademik Performansa Göre Üniversite Sıralaması [University Ranking by Academic Performance]
U	: Uluslararasılaşma
ÜY	: Üniversitenin Yapısı
VEDEK	: Veteriner Hekimliği Eğitim Kurumları ve Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği
YÖK	: Yüksek Öğretim Kurulu

1. GİRİŞ

Eğitim yüzyıllardan beri insanoğlunun temel değerlerinden birisi olmuş ve olmaya devam etmekte aynı zamanda günümüz yüzyılına ismini verecek kadar önemli bir yere gelmiştir. Günümüzde yaşanan bilgi teknolojileri artışı ile birlikte oluşan ve II. Sanayi Devrimi olarak adlandırılan süre zarfında hedeflenen ekonomik gelişmeyi gerçekleştirmek için eğitime yatırım yapılmış olsa da eğitim sistemi gerekli reaksiyonu yakalayamamakla birlikte beklenen düzeyde büyümeyi gerçekleştirememiştir. Diğer bir ifade ile yapılan ekonomik destekli kaynakların eğitimde istenilen hedefe varılamadığını apaçık ortaya koymaktadır (Serin, 1979). Bir ülkenin eğitim konusunda ilerleyebilmesi verimli, üretken, bilgili, donanımlı kısacası nitelikli olarak yetiştireceği bireylere bağlıdır. Elde edilmek istenen niteliğin ise sadece nitelikli eğitim ile kazandırılacağı bir gerçektir (Alkan vd., 1991).

21. yüzyılda hızlı ilerleyen teknolojiyle beraber, fiziksel etkinliklerin toplum üzerindeki önemini artar. Bu durum, antrenörlerin, sportif eğitim uzmanlarının, beden eğitimi öğretmenlerinin yetiştirildiği, spor biliminin üretilip, geliştirildiği ve beraberinde üniversitelerin akademik bir birimi olan Spor Bilimleri Fakültelerini niteliği ile ilişkilidir (Yıldız, 2005). Yükseköğretim kurumlarına bağlı spor bilimi eğitimi veren bölümlerin, nitelik anlamında hem sağlıklı bireylerin yetiştirilmesi hem de eleman kazandırabilmek için eğitimde nitelik (kalite) kriterlerini belirlemeli ve bu sürecin hatasız sürdürülebilmesi için nasıl ve hangi biçimde veya ölçülerin bu yapı içerisinde yer alacağının saptanması gereklidir. (Yıldız, 2007).

1. 1. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmada, spor bilimleri fakültelerinde görev yapmakta olan akademisyenler ile öğrenim gören öğrencilerin görüşlerinin nitelik göstergelerine ve durumuna ilişkin yaklaşımlarının çözümlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda spor bilimleri fakültelerinin nitelik seviyelerini saptamak amacıyla çalışmanın birinci kısmında nicel ikinci kısmında ise nitel araştırma yöntemlerinden olan olgu bilimsel model kullanılmıştır.

Problem:

Bu araştırmanın problemini spor bilimleri fakültelerinde niteliğin sağlanabilmesi için devlet üniversitelerine bağlı spor bilimleri fakülteleri akademisyenlerin ve öğrenim gören bireylerin kaliteye (nitelik) karşı düşüncelerinin ne olduğunu açıklamaktır.

Alt problemler

- Spor bilimleri fakültelerinde akademisyenlerin kalite olgusuna bakış açıları nelerdir?
- Spor bilimleri fakültelerinde bu bağlamda akademisyenlerin görüşleri arasında;
 - a. Cinsiyet,

- b. Unvan
- c. Kıdem
- d. Yönetim Görevi
- e. Öğrenim durumu
- f. Bölüm, itibari ile olumlu bir fark var mıdır?
- Spor bilimleri fakültelerindeki nitelik problemi düzeyi açısından spor bilimleri fakültesindeki öğrencilerde;
 - a. Cinsiyet,
 - b. Yaş
 - c. Eğitim düzeyi,
 - d. Sınıf düzeyi,
 - e. Bölüm, sorularına cevap aranmaktadır.

1. 2. Araştırmanın Gerekçesi ve Önemi

Günümüzde Spor bilimlerinde nitelik konusu bütün dünyanın üzerinde tartıştığı bir konu olarak bilinmektedir, Ulusal ve uluslararası düzeyde spor bilimleri fakülteleri ile ilgili genel bir uzlaşma bulunmamaktadır.

Spor bilimlerinde yeni bir yaklaşıma araştırmalar ışığında uluslararası arenada eşit seviyeye gelebilmek için, fakültelerin kalite tanımlarına ve kalite göstergelerine hakimiyet sağlayabilme olanaklarının belirlenmesine gerek duyulmaktadır.

Bu çalışma spor bilimleri fakültelerinde nitelik göstergelerine kuramsal bir bakış ortaya koymaya, Türkiye’ de yer alan spor bilimleri fakültelerinin nitelik anlamında nasıl ve hangi ölçüye sahip olması bakımından önemlidir. Bu araştırma spor bilimleri fakültelerinde görev çalışan akademisyenler ve öğrencilerin nitelik kavramını ne şekilde tanımladıklarını, ilgili alana sağlayacağı karar vericilere, katkıya ve spor bilimleri fakültelerinin kalitesini arttırmaya yönelik meydana getirilen nitelik birimlerinin aşama oluşturmaya yol gösterici etmesinden dolayı önem arz etmektedir.

1. 3. Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu araştırma Ondokuzmayıs Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi, Trabzon Üniversitesi, Ege Üniversitesi, Çukurova Üniversitesi, Aksaray Üniversitesi, Gazi Üniversitesi’nin spor bilimleri fakültelerinde olan akademisyenler ve öğrenci görüşleri ile sınırlıdır.

Araştırmanın nitel verileri; Erzincan Üniversitesi, Erzurum Üniversitesi, Trabzon Üniversitesi, 19 Mayıs Üniversitesi, Selçuk Üniversitesi, Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi Spor Bilimlerindeki öğretim elemanları ile sınırlıdır.

1. 4. Araştırmanın Varsayımları

- Görüşme formunda ve ölçme araçlarında bulunan ifadelerin okuyucular tarafından doğru okunup, algılandığı varsayılmıştır.
- Araştırmaya dahil olan öğrencilerin ölçek maddelerini, öğretim elemanlarının da ölçek maddelerini ve görüşme sorularını görüşme sorularını samimi cevapladıkları varsayılmıştır.
- Görüşme sorularına ve ölçeklere verilen cevapların katılımcıların gerçek görüş ve düşüncelerini yansıttığı varsayılmıştır.

1. 5. Tanımlar

Nitelik: Nitelik mal veya hizmetten katkı sağlayanların karşılık bulma seviyeleri, hissettikleri haz, elde edilmek istenilen şeyin karşılanması olarak belirtilmektedir.

Spor Bilimleri: Bireylerin sağlığı üzerinde insan vücudunun fiziksel aktivite sırasında nasıl işeyiş gösterdiği ve sporun bireylerin fiziksel, zihinsel ve mental olarak teşvik ettiği çalışmalar bütünüdür.

Öğretim Elemanı: Üniversite bünyesinde bulunan ve eğitim-öğretimden sorumlu araştırma görevlileri, öğretim görevlileri, öğretim üyeleridir.

Öğrenci: Yükseköğretim örgütlerinde doktora, yüksek lisans, lisans düzeyinde öğrenim gören kişilerin tümüdür.

2. LİTERATÜR TARAMASI

2. 1. Araştırmanın Kuramsal Çerçevesi

2. 1. 1. Yükseköğretimde Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu ile Spor Bilimleri Fakültelerinin Rolü

Küreselleşen dünyada, bilimin hızla ilerlemesi, eğitim kapasitesi giderek artan insanların yetiştirilmesine olanak tanımıştır. Eğitim, bireylerin yaşamında vazgeçilmez bir öge olarak güncelliğini devam ettirmektedir. Çağımızda eğitim kurumları, eğitim girdilerinin, eğitim öğretim çalışmalarının düzenli bir işlevde sürdürülmesi nedeniyle oluşturulmuş sistemler bütünüdür. Diğer bir ifadeyle, eğitim hizmetlerinin bireylere etkin bir biçimde sunulması amacıyla meydana getirilen sosyal kurum ve kuruluşlardır (Yıldız, 2005). Bireyin davranışlarında yaşantı yoluyla ve isteyerek ve bilerek gönüllü davranışlar oluşturma sürecidir (Gezgin, Şahin, & Yıldırım, 2017). Genellikle eğitimin dört amacı vardır: Toplumsallaştırmak, kültürleştirmek, üretken olmasını sağlamak ve bireyselleştirmek (Başaran, 1978). Kişiselleştirmede, insanlarda gizli güçleri açığa çıkarma ve istediği yönde kullanabilmesidir. Toplumsallaştırma, yazılı yazısız toplumsal kuralların benimsenmesidir diyebiliriz. Üretkenlik, bireyin yaşamında kendine göre bir iş sahibi olması ve hayatını özgürce idame ettirebildiği alanları kapsar. Eğitim bu bakımından kişinin özgür olmasında bir etken olmaktadır. Vurgulanmak istenen özgürlük kavramı; bireylere değer verilmesi kendinin de tıpkı diğer insanlar gibi fırsatlara ve eşit seviyeye sahip olmasını da ele almaktadır (Büyükdüvenci, 1987).

Yükseköğretim ise eğitim sisteminin en üst kademesidir (Türkoğlu, 1997). Geniş çerçeveden bakıldığında farklı Avrupa ülkelerinde üniversiteler karşılaştırıldığında bu üniversiteler arasındaki değişiklikler 1900'lü yıllarda olduğu fark edilmektedir. Çoğu Avrupa ülkesini mali ve idari işlemlerde değişiklik yapmaya iten sebeplerin başında yükseköğretim sistemlerinin sorunlarını çözmek yer almaktadır. Karşılıklı üniversitelerde yer alan farklılıkları telafi etmek ve mezuniyet belgelerinin “diploma, transkript” ve Avrupa Yükseköğretim Alanının (AYA) meydana getirilmesi karar verilmiştir. Denklik işlemleri bu konuda yapılan ilk uygulama olmuş 1997 yılında Avrupa Konseyi ve Unesco birlikte hareket ederek Lizbon Tanıma Konvansiyonunu diplomaların karşılıklı tanınmasını kolaylaştırmak için uygulamaya konmuştur. Bu konudaki diğer bir girişim ise İtalya, Almanya, Fransa, İngiltere'nin yükseköğretiminden sorumlu bakanları tarafından 1998' in Mayıs ayında Sorbonne ortak bildirisi yayınlanmıştır. Bu bildiriden bir yıl sonra Haziran ayında da Bologna Bildirisi 29 ülke tarafından yayınlanmıştır ve bununla birlikte bu süreç başlatılmıştır. Prag'da “Avrupa Yükseköğretim Alanına Doğru” başlıklı bildiri 2001 Mayıs ayında yayınlanmıştır. 2003 yılında 40 ülke tarafından “AYA'nın Gerçekleştirilmesi” başlıklı bildiri imzalanmıştır. Eğitim

programları 2 basamaktan oluşurken “Lisan, Yüksek lisans” 3 basamak olarak belirlenmiş “Lisans, Yüksek lisans, Doktora” ve bu amaç doğrultusunda ülkeler arasındaki doktora programlarının uyumlu hale getirilmesi akabinde ülkeler arasındaki öğrenci değişiminin yükselmesi amaçlanmıştır. Ülkemiz 2001 yılında dahil olmuş ve çoğu Avrupa ülkesine oranla intibakı daha kolay olmuştur (Tekeli, 2003).

Türkiye’de üniversiteler, kurumsal bir yapıya sahiptir. Yüksek öğretim kurumları da örgün eğitim kapsamı içinde yerini almaktadır. Üniversiteler yüksek öğretim kurumları içinde yer almaktadır. Kısacası üniversite, bilgiyi üreten, bilgiyi aktaran, donanımlı insanların belirlenen hedefler doğrultusunda yetişmesini amaçlayan kurumlardır (Çoban, 1998). Donanımlı ve nitelikli insan gücünde, mental anlamda, fiziksel anlamda, toplumsal anlamda yeterli olmayı gerektirir. Donanımlı ve nitelikli bireyleri yetiştirmede en önemli etkenin de beden eğitimi ve spor olduğunu yadsımamak gerekir (Devecioğlu, Çoban, & Karakaya, 2011). Beden eğitimi ve spor bireyin mükemmel hale dönüşmesini sağlamaktadır (Yetim, 2000).

Yıldız (2005) Türkiye’de kuramsal anlamda Beden eğitiminin teşkilatlanmasının tarihsel sürecine ışık olan kişi olarak Selim Sırrı Tercan’ın olduğunu belirtmiştir. 1927 yılında beden eğitimi alanında öğretmen yetiştirmek için 1927 yılında uygulamalı ve teorik olarak eğitim veren Cumhuriyet’in ilanından sonra 1927 yılında beden eğitimi öğretmeni yetiştirmek için özel, bir yıl süreli kuramsal ve uygulamalı olarak “Jimnastik Muallimleri Kursu” açılmıştır. Bu kurs doğrultusunda farklı ülkelerden antrenör ve öğretmenler getirtilmiştir. Açılan kursa daha önce beden eğitimi almış gönüllü ve de yetenekli ilköğretim öğretmenleri davet edilmiş, kurs sonunda başarılı olan öğretmenler (148 erkek, 63 kadın) beden eğitimi öğretmeni olarak orta derecedeki okullarda beden eğitimi öğretmeni olarak görevlendirilmiştir. Kurslarda başarılı olan bazı öğretmenlerin eğitim için yurt dışına gönderilmesine başlanılmıştır. Türkiye’de beden eğitimi alanına yönelik spor eğitimcisi, sporcu yetiştirmenin bilimsel yapıya uygun olarak yansıtılmasına başlanmıştır. Beden eğitimi öğretmenliğine duyulan ihtiyacın fazla olmasından dolayı Ankara’da 1932 yılında “Gazi Orta Muallim Mektebi ve Terbiye Enstitüsü Beden Terbiyesi Bölümü” açılmıştır. Akabinde çeşitli şehirlerde ve tarihlerde “İstanbul’da 1967 Atatürk Eğitim Enstitüsü, İzmir’de 1974, Diyarbakır’da 1978 beden eğitimi bölümleri açılmıştır. Yine farklı tarihlerde İstanbul, Ankara, Manisa şehirlerinde yönetici ve antrenör yetiştirmek için Gençlik ve Spor Akademileri kurulmuştur. Lisans üstü eğitimin verilmesi ve sporun daha da çok yaygınlaştırılması için Orta Doğu Teknik Üniversitesinde, Ege Üniversitesinde Rekreasyon bölümü ve Beden Eğitimi Bölümü açılmıştır. Beden eğitimi bölümü ile ilgili kurum sayısı 1992 yılına gelindiğinde 14’e yükselmiştir. Günümüzde ise spor eğitim veren kurum ve kuruluşlar Yüksek Öğretim Kurumları adı altında farklı şekilde eğitim vermektedir (Açıkkada, 1997; Şimşek, Göde & Erdem, 1999; Yıldız, 2007; Demirhan, 2008).

Gelişen hızlı teknoloji ile, fiziksel faaliyetlerinin toplumun genelinde öneminin artması, daha da önemli hale gelmesi, sporcuların, eğitmenlerin yetiştirildiği ve gerek spor biliminin oluşmasında

gerekse geliştirilmesinde, akabinde üniversitelerin akademik birimi olan yüksekokul ve fakültelerini de kalitede olgusundan başka türlü düşünmek olanaksızdır (Yıldız, 2005).

2. 1. 2. Türkiye’de Beden Eğitimi Spor Yüksek Okulu ve Spor Bilimleri Fakülteleri’nin Tarihsel Gelişimi

Besyo ve spor bilimleri fakültelerinin tarihsel gelişimini incelemek Türkiye’de Besyo ve Spor Bilimleri Fakülteleri’nin kuruluş süreçlerini doğru algılayabilmek için gereklidir. Türkler tarihleri boyunca çocukların doğduklarından itibaren bedenlen güçlü ve hazır bir asker olarak yetişmesine özen gösterirlerdi. Nitekim Hun Türklerinin kendi çocuklarını iyi yetiştirilmiş koyunların sırtlarına bindirerek ok ve yay ile fare ve kuşları avlatırlardı ve nitekim çocuklarının kassal yapılanmanın beden hareketleriyle uyumlu hale getirilmesini sağlardı. Uygulatılan bu aktiviteyi yöneten ve onlara eskinin deyimiyle yol gösteren, şu anın deyimiyle antrenörlük yapan bu alanda tecrübeli ve yaş olarak büyük insanlar yer alırdı. Beden eğitimi Türklerde İslamiyet’ten sonra da önemini korumayı başarmıştır (Bilge, 1989).

Beden eğitimi, atalarında olduğu gibi Osmanlılarda da savaş eğitimi amacıyla yetiştirmek için yapılmıştır. Modern anlamda ise Tanzimat’ın ilanından sonra batı tarzında askeri okulların açılması ile başlamıştır. Mekteb-i Harbiye Eskrim, yüzme ve jimnastik derslerine programlarında ilk kez yer veren askeri okul olarak bilinmektedir. Yüzme (ilm-i sabâhat) dersinin 1848 yılına yaklaşıldığı tarihten itibaren programlara girmesi, amacına uygun deniz hamamının ve gerekli branşa ait malzemelerin tedarik edilmesi ile uygulanmaya başlamıştır. Eğitim alan öğrenciler kendilerine ayrılan gün ve saatler de toplu halde deniz hamamında yüzmeyi öğrenmişlerdir (Tercan, 1928).

Gerileme devri ile sporda da gerileme başlamış, 1834’te Mekteb-i Fünun-i Harbiye gibi farklı ve yeni okullar açılmayana kadar hiçbir çalışmaya yer verilmemiştir. Tanzimatla birlikte Osmanlı Batıya açılmaya başlamış ve beraberinde bu dönemde eğitim ve spor alanında birçok yenilik gerçekleşmiştir. 1863’ten sonra geçmişe dair var olan bütün sistem yok edilmiş ve her şeyi ile tamamen amacına uygun gerekli ve yeni olan materyal ve tesisler inşa edilmiştir. 1863 yılında Mekteb-i Harbiye öğrencileri için Jimnastik dersi programa dahil edilmiş ve bu ders için gerekli malzemeler karşılanmıştır. Uygun alan ve zamanlarda ders bitiminin sonunda öğretmenler eşliğinde jimnastik alanına gidip antrenman yapmışlardır. Uygulamalı bir ders olan jimnastik dersinin teorik olarak desteklenmesi amacı doğrultusunda Miralay Mustafa Hami Bey tarafından Fransızcadan Türkçeye bir kitap çevirisi yaptırılmıştır “Jimnastik talimnamesi” (Özçakır, 2015). 1868’de Galatasaray Sultanisinde eğitime geçirilmiş olup ve Fransız eğitim sisteminden alındığı içinde dönem hocalarının hepsi Fransız olduğundan derslere giren beden eğitimi hocası da Morioux olmuştur. Haftada bir gün yarım saat olmak şartı ile Galatasaray Lisesinde “Johan Amaros” stili Jimnastik öğretilmeye başlanılmıştır (Bilge, 1989). Bu derslerde Amoros sisteminde oluşturulan

jimnastikhanede trapez, ip merdiven, halka, paralel, farklı ağırlıktaki güller, trapez, sabit demir kullanılmıştır (Tarcan, 1928).

Faik Üstün İdman Galatasaray Lisesi'nde mezun olmuş ve burada öğretmenliğe başlamış, bu okulda öğretmenliğe devam eden bu sayede Jimnastiği gençlere sevdirmeye konusunda büyük katkı sağlayarak beraberinde “Riyazet-i Bedeniye” isminde bir kitap yazmıştır. Faik Üstün idman' da tıpkı Morieux gibi John Armons Jimnastiğini öğretmeye devam etmiş ev Türk sporunun temel taşlarını atılmasında emeği olan Selim Sırrı Tarcan gibi bir şahsiyet yetiştirmiştir. Robert Koleji Türk sporunda ayrı bir yere sahip olan yabancı okullardan biridir. Çeşitli branşlar “Basketbol, Su Topu” bu okul aracılığı ile ilk defa Türkiye'ye yayılmış ve ilk amatör ve resmi müsabakalar bu okul sayesinde yapılmıştır. Bu okulda beden eğitimi dersinin sevilmesine katkıda bulunan öğretmenler Aristokli Efendi ve Ayşe Sıdika olarak bilinmektedir (Bilge, 1989).

Üniversiteler hariç eğitim veren kurumlarda Cumhuriyetin ilanı ile beden eğitimi dersi zorunlu hale getirilmiştir. İcra vekiller heyetinin programının 6. bendine göre beden eğitimi öğretmeni yetiştirmek için bir okulun açılması bunun yanında izcilikle ilgili aktivitelere yer verilmesi ve program uygulama esaslarının uygulanmaya başlanması 14 Ağustos 1923' de karar verilmiştir. Okyar hükûmeti döneminde, spor alanında ve beden eğitiminde başarılı bazı bireyleri yurt dışına gönderilmesinde öncülük etmişlerdir. Günümüzde hala biline bu isimler; Suat Bey Belçika' ya, Nizamettin Kırşan İsveç, Vildan Aşır Belçika' ya gönderilmiştir (Bilge, 1989).

İlk beden eğitimi öğretmeni yetiştirmek için Milli Eğitim Bakanı olan Mustafa Necati Mustafa Necati Beyin döneminde devlet eliyle (1925-1929) kurs açma girişimlerinde bulunulmuş ve bu kursa Ergun Hiçyılmaz, Nevzat Ayas, Ali Abalı ve Zehra Alagöz katıldıkları bilinmektedir. Selim Sırrı Tarcan açılan bu kursta sorumlu olan müdür iken, Nizamettin Kırşan'ın yurt dışından dönmesi ile görev kendisine devredilmiştir. Bu yer alan dersler; Spor Nazariyatı, Hareket, Hıfzıssıhha, Anatomi, Beden Terbiyesi Nazariyatı, Fizyoloji, Mihanikiyeti Hareketi dersleri ve bazı uygulamalı dersler verilmiştir. Bu kursta yer alan dersleri sürdürülebilmesi için farklı ülkelerden bazı hocalar getirilmiş ve açılan bu kurs 4 yıl öğrenci mezun ederek akabinde 1930 yılında kapatılmıştır (Bilge, 1989).

Beden eğitimine yönelik olan ilk müfredatın uygulanması ise 1941-1942 yıllarında Gerçekleşmiştir. Bu müfredatta yer alan dersler; Türkiye Cumhuriyeti rejimi halk dansları, masaj, beden eğitimi tarihi, Türk İnkılabı, umumi öğretme usulleri, Türk Tarihi, tıbbi jimnastik, oyun ve halk dansları ve masaj, beden eğitimi nazariyesi, gibi derslerdir ve bu dersler toplamında 204 saat, 6 sönestr ve 3 yıl süresince işleniyordu. Programın içeriğinin %20 si öğretmenlik formasyon dersleri, %20 si genel kültür %47 alan bilgisi ve %33'ü ise genel kültür derslerinden oluşmaktadır (Bilge, 1989).

Gazi Orta Muallim Mektebi “Terbiye Enstitüsü daha sonra Gazi Eğitim Enstitüsü 1946-1947” şeklinde değişmiştir. 1933-1968 tarih aralığında müfredat değişikliği 9 defa olmuştur.

Türkiye’de 1968’e beden eğitimi öğretmeni yetiştiren toplam 4 enstitü var olmuştur. Bunlar Buca Eğitim Enstitüsü-Beden Eğitimi Bölümü (İzmir), Atatürk Eğitim Enstitüsü-Beden Eğitimi Bölümü (İstanbul), Gazi Eğitim Enstitüsü-Beden Eğitimi Bölümü (Ankara), Diyarbakır Eğitim Enstitüsü-Beden Eğitimi Bölümleridir (Diyarbakır). Daha sonra üç Gençlik ve Spor Akademisi açılmıştır 1974 ve 1976 yılları arasında. Bunlar; İstanbul Anadoluhisarı Gençlik Ankara 19 Mayıs Gençlik ve Spor Akademisi, Manisa Gençlik ve Spor Akademisinden oluşmaktaydı. Bu akademilerin eğitim süreleri 4 yıldır. 2 yıl sonunda seçmiş olduğu branşında esasları ve yardımcı branş derslerini alıp belli bir branş dahilinde mezun olurlardı. Spor Akademisi ders içerikleri şu şekilde oluşmaktaydı; %21 genel kültür dersleri, %69-71 arası alan bilgisi dersleri, %10 öğretmenlik formasyon dersleri yer alıyordu ve bu da yaklaşık toplamda 51 veya 56 derse tekabül ediyordu (Bilge, 1989).

2. 1. 3. Günümüz Beden Eğitimi

Yeryüzünde eğitim etkinliği kadar yaygın olan bir etkinlik biçimi gösterilemez. Eğitim, insanla birebir ilişkilendirilen temel bir dokudur. Eğitim içerisinde hem zihinsel ürünleri hem de tabii unsurları barındırmaktadır. Kısacası eğitim kendi içerisinde bireyin ve toplumun iç dünyasından gelen mantık örgüsü ile coşma hallerini birleştirir Açık bir şekilde ifade edilirse eğitim, bütün insanlığın sahip olduğu ve iç sesin çağdaş değerlerle dizginlenmesi ve şekillendirilmesini garanti etmeye yarayan bütün çaba ve düşüncelerin bir organizasyon halidir (Hakyüz, 1991).

Sporla birlikte beden eğitimi de klasik çağdan beri okul programlarına girmiş ve eğitimin olmazsa olmaz bir parçası haline gelmiştir. İlerleyen zamanla birlikte genel eğitimin içinde beden eğitiminin ağırlığı ekonomik, sosyal, kültürel ve siyasi gelişimlere ve değişimlere bağlı olarak değişik seviyelerde devam etmiştir. Fakat sanayileşme ile teknolojinin hızla gelişimi, bilginin hızla yayılması insan hayatında çok farklı değişikliklere yol açmıştır. İnsanların kendilerini rahatça ifade etmeleri, geliştirmeleri ve hedeflerini gerçekleştirmeleri yirminci yüzyıl başlarında beden eğitimi sayesinde olmuştur (Yıldıran ve ark., 1993). Aynı zamanda beden eğitimi genel eğitimin tamamlayıcısı olmakla beraber kişiliğinde eğitimi olarak bilinmektedir. Diğer bir ifade ile, öğrencilerin gelişim düzeyleri dikkate alınarak onların, toplum açısından iyi ahlaklı, dengeli, mutlu ve sağlıklı bir kişilik sahibi; üretken, girişimci ve yapıcı; ulusal değerlere ve hayatın gerektirdiği gibi davranışların kazanılmasında birey olarak yetişmeleri önemli kaynaktır (Aracı, 2000).

Beden eğitimi, bedensel aktivite sayesinde bireyin; fizyolojik, mental ve çevresel yeteneklerinin en üst seviyeye ulaşmasıdır (Günsel, 2004). Bu derste kazandırılmak istenilen alışkanlıklar bir bütün olarak değerlendirilmelidir (Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı, 1988).

Ülkemizde 1932- 1982 yıllarında artan beden eğitimi ihtiyacının karşılanması amacıyla kısa sürede ve yeterli eğitim verilmeden mezun edilen genç ve yetersiz beden eğitimi öğretmenleri, ekonomik, siyasal ve ideolojik eğilimlere bağlı anarşik olayların beden eğitimi bölümlerinde ortaya

çıkması gibi sebeplerle beden eğitimi mesleğinin saygınlığının büyük ölçüde kaybolduğundan bahseden ve 1982 yılında beden eğitimi öğretmen yetiştirme görevinin tekrar üniversitelere verilmesi ve eğitim fakültelerinin kurulması ile ilerleme kaydedilmiş olsa bile sorunlar tamamen çözülememiştir (Şakar, 1990).

YÖK'ün programlarına bakıldığında, okullarda görev yapacak beden eğitimi öğretmenlerini yetiştiren yüksekokulların, programlarında yapılandırmaca yaklaşımla öğretim yapacak şekilde sık sık değişiklik yapıldığı görülmektedir (Bilir, 2008).

2018 yılında yenilenen düzenlemeci anlayış çerçevesinde hazırlanmış; beden eğitimi programlarında yer alan, alana özgü amaçlar doğrultusunda program sonunda öğrencilerden hareket faaliyetlerini, sürekli ve dinç hayat kabiliyetlerini, kural ve yöntemlerini, öz yordayıcıları geliştirmeleri, bir sonraki öğrenim düzeyine bu becerileri taşımaları beklenmektedir. Bu becerilerin etkili bir şekilde kazandırılması için ilgili kazanımlara öğretim programlarında alt göstergeleri ile yer verilmiştir (MEB, 2018).

Düzenlemeci anlayışla hazırlanmış yeni beden eğitimi öğretim programlarının öğrenci merkezli olması, ilgisi çekici yaşam boyu öğrenme becerilerinin yer alması, değerlendirmede ürün yerine süreç odaklı anlayışın benimsenmesi gibi özelliklerinin öğretmenler tarafından oldukça olum karşılandığı görülmektedir (Baş, 1978).

2. 1. 4. Yükseköğretimde Spor Bilimleri Fakülteleri Sisteminin Durumu

Çağımızda okullar, eğitim sisteminin alt kademesini oluşturan ve eğitimin sistemli bir şekilde yürütülmesi amacı ile meydana getirilmiştir (İmamoğlu-Yerlisu, 2003). Farklı bir deyişle, eğitim hizmetlerinin bireylere faydalı bir şekilde sunulması hedefiyle meydana getirilen toplumsal kurumlardır (Aydın, Başar, Ünal, Burgaz, Balcı, Badayan, & Koçak, 1987).

Üniversiteler yükseköğretimin içindeki eğitim kurumlarıdır. Kısacası; bilgiyi oluşturan, yayan ve nitelikli insan gücünü hedeflenen doğrultuda geliştiren üniversitelerdir. Üniversitelerin bünyesinde de farklı akademik bölümler ve birimler yer almaktadır. Yükseköğretimin içerisinde yer alan Spor Bilimleri Fakülteleri ve Beden Eğitimi ve Spor Öğrenimi da bu kurumun içerisinde yer almaktadır. Eğitim Enstitüleri Ülkemizde 1930'larda kendi alanlarında eğitim öğretime başlamış, yapılanması 1990'lı yıllardan itibaren başlamış ve Yükseköğretimin içinde var olan beden eğitimi ve spor öğretimi veren 5 farklı program yer (Çelik, 1997).

2. 1. 5. Beden Eğitimi ve Spor Öğretimi Veren Yüksek Öğretim Kurumlarına Ait Bölümler

2006 yılından itibaren Beden Eğitimi ve Spor öğretimi veren yükseköğretim kurumlarında “Antrenörlük Eğitimi, Spor Bilimleri, Spor Yöneticiliği, Beden Eğitimi, Spor Öğretmenliği ve Rekreasyon” olarak adlandırılmıştır.

2. 1. 5. 1. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü

Beden Eğitimi Öğretmenliğinin dünü ülkemizde 1932-1982 yılları arasındadır. Bu sebeple “Üniversite Öncesi” devir diye adlandırılabilir. Beden eğitimi öğretmeni ihtiyacına bağlı eğitim öğretim 1937 yılında iki yıla düşürülmüş ve kadın öğrencilerinde enstitüye alımları bu sayede başlamıştır. Bu doğrultuda Edirne de 1945-1946 yılları arasında kız öğretmen okulu açılmış ve daha sonra Gazi Terbiye Enstitüsüne devredilmiştir. Daha sonra 1946-1947 yılları arasında Çapa Eğitim Enstitüsü Beden Eğitimi bölümü açılmış Edirne kız öğretmen okulu gibi 2 yıl sonra Gazi Eğitim Enstitüsü bünyesine girmiştir. 1947-1950 öğretim yılında Beden Eğitimi bölümü fizik olarak Gazi Eğitim Enstitüsü bünyesinden ayrılma kararı almış akabinde BTGM’ ye bağlanarak Yüksek Beden Eğitimi Enstitüsü ismini almıştır. Ekonomik sebeplerden dolayı Yüksek Beden Eğitimi Enstitüsü 1951-1952 Öğretim yılı sonunda tekrar Gazi Eğitim Enstitüsü bünyesine girmiş ve farklı değişimler geçirerek zamanla Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu yapısında beden eğitimi öğretmenliği ve daha sonra da kendi bünyesinde açmış olduğu farklı bölümler ile fakülte unvanını alarak Spor Bilimleri Fakültesi bünyesinde hali hazırda beden eğitimi öğretmen adaylarının yetiştirilmesine devam edilmiştir. Bu bölüm; birinci öğretim ile hizmet veren, kamu ve özelde beden eğitimi öğretmeni yetiştiren, öğretmenlik formasyonu, genel kültür, alan bilgisine yönelik eğitim-öğretim faaliyetlerinin gerçekleştirildiği bir bölüm olarak bilinmektedir. Bu bölüm; bazı fakültelerde (Örneğin; Akdeniz Üniversitesi) “Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi bölümü” olarak adlandırılmıştır (Yıldız & Özdağ, 2008; Devocioğlu vd., 2011).

2. 1. 5. 2. Spor Yöneticiliği Bölümü

Spor yönetimi spora dair sorunlara kendi hareketlerinden ilham alarak uzun vadeli çözümler sağlamaktır (İşlek, 2018). Bu bölümün amacı spor yönetimi alanında kalifiyeli yöneticileri yetiştirilmesini sağlamaktır. Bununla birlikte Spor Bakanlığı bünyesinde sportif eğitim uzmanı, uzman yardımcısı, spor salonları gibi işletmelerin, ya da büyük spor kulüplerinin çeşitli bölümlerinde görev alma fırsatını olanak sağlamaktadır (Devocioğlu, 2011).

2. 1. 5. 3. Antrenörlük Bölümü

Hareket eğitim alanında eğitim-öğretim verilmekte olup, özel ve kamu da yer alan spor kurumlarının farklı branşlara yönelik uzman antrenör yetiştirilmektedir (Yıldız vd., 2008; Devocioğlu vd.,2011).

2. 1. 5. 4. Rekreasyon Bölümü

Genel kültür kapsamında eğitim-öğretim verilmekte animatörlük ile çeşitli spor dallarına dönük uzman liderler yetiştirilmektedir. (Yıldız vd., 2008; Devocioğlu vd., 2011).

2. 1. 5. 5. Spor Bilimleri Bölümü

Spor animatörlüğü, rekreatif spor yöneticiliği, sağlık bilgileri ile harmanlanmış fiziksel uygunluk uzmanlığı, spor bilimleri, liderliği ve ikincil olarak ise antrenörlüğe yönelik lisans düzeyinde eğitimler verilmektedir. (Yıldız vd., 2008; Devocioğlu vd., 2011).

2. 2. Uluslararasılaşma

Uluslararasılaşma olgusu toplumsal değişimin devamı olarak meydana gelmiştir. Bu olgu çerçevesindeki ilerlemelerin sanayileşme, kapitalizm ve modernleşmeden kaynaklanan ekonomik, sosyal ve siyasi gelişmelerin bir çıktısı olduğu söylenebilir. Uluslararasılaşmanın özelliği hususunda ortaya çıkan başlıca kanıtlar, insanlığın tarihiyle aynı yaşta olduğu görüşünden gelmektedir.

Son yıllara bakıldığında gerek iletişim teknolojilerindeki gerekse ulaşım teknolojilerindeki gelişmelerin meydana getirdiği uluslararasılaşma bilinciyle, ulusal ekonomik oluşum, yerini uluslararası ekonomik oluşuma bırakmıştır. Bilgi ekonomisine bağlı yeni uluslararası maddi yapılar ve sanayi toplumundan bilgi toplumuna geçiş sırasında, ülkelerin birbiriyle yarışabilmesi, bilgiye dayalı ekonomik oluşumlarının meydana gelmesi ve nüfus yoğunluğu ile insanların bilgi, donanım, öğrenim düzeyi ve ekonomik gücü ile değerlendirilmeye başlanmıştır. Bilgi toplumunun ihtiyaçlar, talepler ve beklentiler yönünden yükseköğretim bünyesindeki üniversitelerin ülke içi ve ülke dışı gelişime daha çok katkısı olan, kalite yönetim sistemini mal etmiştir (Nohutçu, 2006).

2. 2. 1. Bologna Süreci

Globalleşmeyle beraber devletler bünyesindeki hareketlilik bütün evrene ve devletlere yansımakta ve zaman ilerledikçe de süregelen hale gelmektedir (Aykutay,2017). Değişik ülkelerdeki bireyler; canlı yayınlar eşliğinde ya da fiziki şekilde toplanarak fikir alışverişi başta olmak üzere birçok konuda karar vermek için bir araya gelmektedir. Bilginin doğup meydana geldiği toprakların dışına taşıp değişik şekiller alarak yeşermektedir. Bilginin bu denli hızlı yayılmasındaki farklılaşım

üniversitelerin gelecek hedeflerini de pozitif yönde etkilediği düşünülmektedir. Avrupa üniversiteleri yükseköğretim tarihinde baş yapıt olarak devam ederken 2000’li yıllardan sonra yavaşlamaya geçmiş akabinde o alandaki güçlerin ABD’deki üniversitelere kaptırmışlardır (Dalgıç, 2008). Geri kalan çeşitli Avrupa ülkeleri aradaki açığı kapatabilmek için Bologna, Erasmus vb. hareketlilikleri YÖK’te ilk amaç şeklinde değerlendirmeye almışlardır. Uluslararasılaşmayı idame ettirebilmek için globalleşmenin pozitif yönde etkilendiğini YÖK’ları yönetmelidir. Bu gayeyle, Bologna Süreci’nin başlangıcı Sorbonne’ da gerçekleştirilip yayınlanan Sorbonne bildirisi ile İngiltere, Almanya, Fransa ve İtalya’nın da katılımı ile 1998’de ilk temelleri atılmıştır (Elmas, 2012). Bu süreç ile Avrupa’daki eğitim sistemi gelişmeye başlamıştır. Gelişme gösteren bu süreçte profesyonel profillerin yanında akademik profiller ve toplumun genel beklentileri önemli rol oynamışlardır. Buna bağlı olarak Bologna hareketliliğinin farkına varılması Avrupa Tuninig Projesinin (uyumlaştırma) daha da geliştirilmesi ile sağlanmıştır. Uyumlaştırma programı ile Avrupa da 2000 yıllarında Lizbon Stratejisi ve politik amaçlarla birlikte eğitim sektörünü bir arada toplamak için (Tuning Educational Structures in Europe, 2011) isminde bir proje olarak başlanılmıştır. Tuning Educational Structures in Europe ile yer alan ülkelerin programları uyumlu hale getirilip, Avrupa’da bu projeye dahil olan üniversiteler arasında koordinasyonu arttırarak farklı bir yükseköğretim sahası oluşturmuştur (Avrupa Spor Bilimleri Eğitimi ve İstihdamı Birliği, 2011).

2. 2. 2. Değişim Programları

2. 2. 2. 1. Erasmus Değişim Programı

Erasmus, farklı yaş ve devletlerden bireylerin diğer ülkelerdeki kurum ve kuruluşlarda eğitim almasına kültürel bilgi edinilmesine olanak tanımaktadır. Bu program sayesinde bireyin, yeteneklerini, farkındalıklarını geliştirmekte, kültürlerarası iletişim olanağı bulmaktadır.

Erasmus hareketliliğinin genel amacı eğitim anlamında Avrupa’da bulunan ülkelerin yükseköğretiminin gelişmesini sağlayıp kalitesini arttırmak ve bunun yanında Avrupa ayağını güçlendirmektir. Bu programla Avrupa ülkeleri arasında şeffaf biçimde öğrenci ve eğitici transferi sağlamak hedeflenmektedir (Gençer, 2009). Bu program ayrıca beklentilere cevap veren kalifiyeli bireyler yetiştirmesi amaçlamaktadır (Duman, 2001).

Erasmus programına ayrılan bütçenin farklılığına göre paralel olarak ayrılan hibe miktarları da her yıl değişiklik göstermektedir. Hibenin % 35’i Avrupa Komisyonu, kalan %65’i ise T.C Avrupa Birliği Başkanlığı tarafından finanse edilmektedir. Benzer değişim programlarının en önemli ilkesi yüzde yüz burslu öğrenciler ile tüm öğrencilerin eğitim aldığı üniversitelerce ücretin ödenmesi ve ziyaret ettiği üniversitede eğitim için herhangi bir ücret ödemesi yapmaması doğrultusundadır. Erasmus öğrencilerine yurt dışında eğitim aldıkları süre boyunca giderlerine yardımcı olmak kaydı ile bağış verilmektedir. Staj ve öğrenim hareketliliği faaliyetleri ülkelerin yaşam standartları

düzeylerine göre farklı gruplara ayrılarak ülke grupları için staj ve öğrenim bursları bulunmaktadır. İlk iki program ülkesinde bulunan, Belçika, Hollanda, İrlanda, İzlanda, İtalya, Malta, Danimarka, Finlandiya, Fransa, Güney Kıbrıs ülkelerinde her ay eğitim faaliyetleri için 300, staj etkinlikleri içinde 400 avro hibe verilmektedir. 3. grup program ülkelerinde yer alan, Erasmus hareketliliğinde yer alan bireyler; Letonya, Macaristan, Çek Cumhuriyeti, Hırvatistan, Polonya, Estonya, Slovenya, Slovakya, Romanya, Bulgaristan, Makedonya ve Türkiye’ de eğitim hibesi ise 500 avro, staj etkinliği için ise 600 avro ödeme yapılmaktadır (Duman, 2001).

Bu hareketlilikte personel olarak görev alan bireylere de bu hareketlilikte görev aldığı takdirde geçirilen dönem boyunca katkı sağlamak amacı ile hibe desteği verilir. Bu hareketlilik dahilinde yabancı bir ülkeye giden personele verilecek olan günlük harcırah miktarı, katılım sağlanacak ülkeye ve hareketlilik süresine göre değişmektedir. 1. grup program ülkeleri arasında; İsveç, Lihtenştayn, İzlanda Finlandiya, İrlanda, Norveç’ te eğitim almak ya da eğitim vermek bir günlük bedel olarak 153 avro ödeme yapılmaktadır. 2. grup ülkelerinde yer alan; Belçika, İtalya, Malta, Güney Kıbrıs, Avusturya, İspanya, Yunanistan Almanya, Hollanda ve Portekiz için ise ülkelerinde ders alma veya ders verme etkinliği için 136 avro ödeme yapılmaktadır. 3. grupta yer alan ülkeler; Estonya, Bulgaristan, Polonya, Romanya, Çek Cumhuriyeti, Slovakya, Makedonya, Slovenya ve Türkiye için ders verme veya alma etkinliği günlük 119 avro ödeve yapılmaktadır (Türkiye Ulusal Ajansı, 2019). Erasmus programı ulusal ajans tarafında koordine edilmektedir, bu ajans ise Gençlik programları merkezi başkanlığına aynı zamanda Başbakanlığa bağlı Devlet Planlama Teşkilatı Avrupa Birliği Eğitim dairesine bağlıdır. Öte yandan farklı programlarla iş birliği yapmak, diğer kurumlarla iş birliği yapmak kurumun amaçları arasında bulunmaktadır (Ünsal, 2009).

Bu kapsamda düşünüldüğünde Erasmus programının spor boyutunu desteklemedeki genel hedefi; Genel programda yer alan Avrupa’daki farklı konular gibi spor boyutunun da düzenli bir biçimde geliştirilmesine katkıda bulunmaktadır. Yine programın alt boyutları olarak, sporla ilgili diğer alanlardaki ortak hareketlilikler, kâr amacı gütmeyen sportif faaliyetleri ve küçük iş birliği ortaklıklarının desteklenmesidir (Ünsal, 2009).

2. 2. 2. 2. Mevlâna Değişim Programı

Bu program, 28034 sayılı Resmî Gazete’ de 23 Ağustos 2011’de yayımlanan yönetmelik ile uygulanmaya başlanmıştır. Bu program hiçbir coğrafi ayrım yapmadan bütün dünyadaki yükseköğretim kurumlarını genelini kapsar. Bu program kapsamında öğrenciler (en az bir en fazla 2 dönem) ve akademisyenler eğitim faaliyetlerine katılabilirler. Dünyanın farklı bölgelerinden de akademisyenler ve öğrenciler Türk yükseköğretim kurumlarına gelebilmektedirler. Mevlâna programı kapsamında yer aldığı üniversiteye bir eğitim gideri ödemesi yapmazlar. Bu program doğrultusunda Öğrencilerin gittikleri ülkenin yaşam kalitesine göre süreç sonuna kadar maddi kaynak sağlanmaktadır. Bu program aracılığı ile diğer coğrafyalardan Türkiye’deki üniversitelere

gelen ve aynı şekilde Türkiye’ den dünyanın farklı yerlerine giden burslu öğrencilere YÖK Yürütme Kurulu tarafından belirlenen miktarda, yardım yapılmaktadır (Mevlâna Değişim). Bu program doğrultusunda Spor Bilimleri Fakülteleri öğrencileri, Beden Eğitimi Spor Yüksekokulu öğrencileri de kontenjanlar doğrultusunda programdan faydalanabilmektedir.

2. 2. 2. 3. Farabi Değişim Programı

Farabi Değişim Programı, yüksek teknoloji enstitüler çerçevesinde ve yurt içindeki üniversiteler dahilinde doktora, yüksek lisans, lisans, ön lisans düzeyindeki yükseköğretim kurumları arasında öğretim üyesi ve öğrenci değişim programıdır. Bu programın temel amacı, öğretim üyeleri ve öğrencilerin en az bir en fazla iki yarı yıl süreyle kendi üniversitelerinin dışında farklı bir üniversitede eğitim ve öğretim faaliyetlerini devam ettirmeleridir (YÖK Farabi, 2020).

Farabi programına katılan öğretim üyelerine ek ders ücreti, öğrencilere ise burs şeklinde destekler verilmektedir. Bu ek ders ücreti ve burstan faydalanmak için genel şartları taşımak gerekmektedir. Bu hareketliliğin başlaması için her iki üniversite arasında protokol imzalanması ve beraberinde değişime katılmak isteyen öğretim üyeleri ve öğrencilerinin başvurularının Farabi Kurum Koordinasyonu Ofislerince alınması yeterlidir. Öğrencilerin Farabi Programına dahil olabilmek için, ön lisans ve lisans öğrencilerinin GANO’nun en az 2.0/4; yüksek lisans ve doktora öğrencilerinin ise GANO’nun 2.5/4 olması gerekmektedir. Ayrıca gidilecek olan üniversitenin eğitim dili yabancı dil ise öğrencinin yabancı dilin %50, not ortalamasının %50 baz alınır (YÖK Farabi, 2020).

2. 2. 2. 4. Uluslararası Sıralama

Beden eğitimi veya spor konusunda Dünyada direkt olarak eğitim veren üniversitelerin altısı Çin’de, dördü Polonya’da, Rusya, İspanya, Tayvan, Litvanya, Almanya, Japonya, Letonya’da birer tane bulunmaktadır. 1952- 1958 Çin’de, 1919 ve 1996 yılları arasında da diğer spor üniversiteleri kurulmuştur.

Türkiye’de mevcut spor üniversitesi veya spor enstitüsü yoktur. Var olan fakülteler ve yüksekokullarda var olan bölümlerde spor eğitimi verilmektedir. Mevcut bölümlerde yer alan programların adı “Beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü”, “Antrenörlük eğitimi bölümü”, “spor yöneticiliği bölümü”, “rekreasyon bölümü” şeklindedir. Fakat diğer dünya ülkelerinde özellikle gelişimini tamamlamış batı ülkelerinde bu oluşumun böyle olmadığı görülmektedir. Nedeni ise spor bilimleri alanının disiplinler arası bir alan olmasından dolayı bilinmektedir. Farklı ülkelerde hem spor üniversiteleri hem de beden eğitimi bölümleri ve bünyesinde de farklı bölümleri mevcuttur (İmamoğlu & Yerlisu, 2003).

Spor bilimleri alanında ilk QS Dünya Üniversiteleri Sıralaması 2017 yılında yapılmıştır. Bu sıralamada sporla ilgili konular dahilinde dünyanın en iyi 100 üniversitesi yer almaktadır. Oluşturulan bu sıralamada, spor çalışmaları, spor (veya egzersiz) bilimi ve hareket bilimi gibi dallar yer alır. Bu sıralama; yayın başına atıflar, akademik itibar, işverenin itibarı, H-endeksi gibi ölçütlere dayanmaktadır. Aday üniversiteler 2018 yılı değerlendirme kriterlerinde iki kriter üzerinden değerlendirmeye alınmıştır. Birincisi; aday üniversite ya bir spor üniversitesi veya sporla ilgili bölümlere sahip olmalıdır. İkinci kriter ise sporla ilgili birimler ya da spor üniversiteleri Web of Science'da yayınlanmak şartı ile son beş yıla ait belli sayıda makaleye sahip olmalıdır. Bu doğrultuda 372 üniversite, 400 spor birliği değerlendirilmeye alınmış ve derecelendirilmiştir. Üniversiteler, toplam alıntılar, Web of Science'da indekslenen makaleler, dergide yayınlanan makaleler, makale başına alıntılar, %25, ve uluslararası iş birliğine dayalı bildirilerin yüzdelik dilimi de dahil olmak üzere araştırma performans göstergelerine göre sıralanmıştır. 2018 ve 2019 yıllarına ait sıralama kriterleri; herhangi bir kurum tarafından yayınlanan yayınlara yapılan atıfların sayısı %20, Web of Science indeksli makaleler %20, sayfa başına alıntı %25, en iyi %25-'de yayınlanan makaleler %25 ve herhangi bir kurumun uluslararası ortak yazarlığa sahip yayınlarının yüzdesi %10.

2017 yılı sıralamasında Kanada, Amerika Birleşik Devletleri ((ABD), İngiltere ve Avustralya üniversiteleri ilk 10 içerisinde bulunmaktadır. 2017 kriterleri referans alındığında dünyada ilk yüz arasında Türkiye adına hiçbir üniversite kendine yer bulamamıştır (TDK, 2019).

2. 3. Akreditasyon

Dünyada Latince kökenli “ad” ve “credere” oluşturulmuş olan akreditasyon kelimesi “birine güvenmek” anlamına gelmektedir. Fransızcada daha sonraki yıllarda ise inanılır ve güvenilir anlamına gelen “accréditation” sözcüğü olarak kullanılmaya başlamıştır. Fransızcada “accréditer-akredite” olarak kullanılan sözcüğü ise yapılan hizmetin güvenilir olduğunu teyit etmek amaçlı kullanılmaktadır (Doğan, 1999). Türk Dil Kurumuna göre ise; akreditasyon sözcüğü “eşitlik” anlamında kullanılmaktadır (TDK, 2019).

Diğer bir ifade ile sertifikalı bir nitelik güvencesi olan akreditasyon yetki, yeterlik ve güvenilirliğin kabul edildiği bir sistemdir (Herdman, 2010).

Dirk Van Damme akreditasyonu “daha önceden belirlenen ölçütlerin yerine getirip getirilemediğine dair tarafsız bir organın nitelik değerlendirilmesine dayalı yapılan yasal ve resmi işlem” şeklinde tanımlanmaktadır. (Dittrich, 2004'ten akt. Kısakürek, 2007). Temelde en sade hali ile tanımlanacak olunursa akreditasyon, belirlenen standart ve esasların işlenmesinin izlenme sürecidir. (Ulucan, 2007).

Yukarıda yapılan akreditasyon tanımlarından da anlaşılacağı üzere literatürde akreditasyonun değişik tanımları yer almaktadır. Alan yazında akreditasyon kavramının bu kadar çeşitli tanımlarının

olmasına rağmen yapılan bütün tanımların belli başlı ortak noktaları bulunmaktadır. Bu ortak noktaları şu şekilde sıralayabiliriz (Kısakürek, 2007):

- Önceden belirlenen süreçlerin yerine getirilmesi,
- Kurum ya da programın kalitesi ile ilgili olması,
- Kalitenin temini ile yakından ilgili olması.

Yapılan tanımlardan yola çıkılacak olunursa göz ardı edilmemesi gereken noktalardan biri ürün ya da hizmetin niteliği ile ilgili olduğunun vurgulanması, ikincisi belirli aşamalarının olduğu ve bu aşamaların yerine getirilmesinin gerekliliğidir. Farklı bir nokta ise verilen hizmet/ürün nitelik temini ile yakından ilgili olduğunun belirtilmesi gerekliliğidir (Kısakürek, 2007).

2. 3. 1. Akreditasyonun Tarihsel Süreci

Akreditasyon modelinin kuruluşuna ilk olarak 19. Yüzyıl sonlarında Amerika da rastlanılmaktadır. Bu yapılanma 1900 yıllarda Amerika Birleşik Devletleri'nde tıp ve mühendislik alanında meydana gelmiş ve daha sonra bu yapılanma birçok mesleki alana yayılmıştır. (Hernes ve Mart'in, 2005). ABD'de akreditasyonu birçok yazar tarihsel bakış açısını dikkate alarak incelemelerde bulunmuştur. Bu bakış açıların ortak noktaları taşısa da uygulamaların etkin olduğu tarih ile ilgili farklı görüşler yaşanmıştır (Selden, 1960).

20. yüzyıl ortalarında ise akreditasyon çalışmaları yoğunluk kazanmış olup gerek kurumsal gerekse kavramsal anlamda yeni gelişmeler yaşanmıştır. Ulusal Akreditasyon Komitesi 1949 senesinde oluşturulmuş olup; bu alanda farklı kuruluşların bilinmesi ve gerekli olan yöntemlerin iyileştirilmesi için uğraşlarda bulunan ilk ulusal örgüt olarak yerini almıştır (Buyuran, 2019).

2. 3. 2. Akreditasyonun Amacı

Yukarıda yapılan açıklamalara göre akreditasyon kavramını açıklarken dolaylı olarak akreditasyonun amaçlarına değinilmiştir. Gelişmiş ülkelerde sürekli bir şekilde kullanılan akreditasyon kavramının iyi bir şekilde anlaşılması için akreditasyonun temel amaçlarına anlaşılır bir şekilde maddeler halinde değinmekte yarar bulunmaktadır (Aktan & Gencel, 2007). Akreditasyonun başlıca amaçları şu şekilde sıralanabilir.

- Ürün ya da hizmet alanlar için yeterliliği şeffaf hale getirmek,
- Uygunluk değerlendirmeleri için alt yapı oluşturmak,
- Uluslararası ticaretin kolaylaştırılması,
- Ürün ya da hizmet hakkındaki rapor ya da belgenin güvenilirliğini artırmak,

Akreditasyonun temel amacının yukarıda bahsedildiği gibi kurum ve kuruluşlar için önem arz etmektedir. (Ceylan, 2009). Akreditasyondan yararlanan bireylerin gün geçtikçe önemli hale geldiğini söyleyebiliriz. Bu durumun farkında olan kurum ve kuruluşlar sunulan hizmeti dünya

standartlarıyla eş değerde olabilmesi için çeşitli metotlara başvurduğunu söyleyebiliriz (Sarp, 2014). Farklı türlerden biri olan akreditasyon, üstlendiği amaçlar doğrultusunda ürünün ya da hizmetin müşteriler tarafından rahat bir şekilde onaylanmasını sağlamaktadır (Güler, 2013).

2. 3. 3. Akreditasyonun Faydaları

Yukarıda uzun bir dönemi kapsayan akreditasyon işleminin neden bu kadar çok tercih edildiğini anlaşılması için akreditasyonun kurum ya da kuruluşlar için ne türlü yararlar sağladığının bilinmesi gerekmektedir. Akreditasyonun faydalarını aşağıdaki gibi sıralamak mümkündür.

- Yapılan işlerde ilgili personelin aktif rol almasının desteklenmesi,
- Kurumda çalışan personelin arasındaki iletişimin gelişmesi,
- Hizmet/Ürün sunan kurumun değerlendirileceği bir mekanizmanın oluşturulması,
- Kaliteli hizmet veren kuruluşların resmi olarak tanınmaları,
- İşletmelerdeki politikaların belgelendirilmesinin sağlanması,
- Personelin iş doyumunun artması ve çalıştığı kuruma karşı olan saygının artması,
- Kurum ya da kuruluşlarda çalışan personelin yeterliliğinin artırılmasıdır.

Yukarıda yer alan akreditasyon maddeleri kısaca açıklanacak olursa: kalite standartları gereğince resmi olarak tanımlanmış olmakta ve bu da o standartların akredite olan kurum tarafından resmi olarak tanımlanmış olduğunu ve bu da standartların en düşük seviye de o kurum tarafından karşılandığını ortaya sermektedir. Bunu uygularken de kurumun dışarıdan farklı bir göz tarafından değerlendirildiğini ve çalışma ortamında karşılaşılabilecek aksaklıkların engellenebilmesi için ise yine kurum içindeki uyumun ne denli önemli olduğunu ve bu uyumu yakalayabilmek için ise çeşitli tedbirler alındığı göstermektedir (Güler, 2013).

2. 3. 4. Yükseköğretim Kurumlarında Akreditasyon

Bilim ve teknoloji globalleşen dünya da hızla bir biçimde değişmekte ve gelişmektedir. Bu değişim ve gelişimin diğer dünya ülkelerini tüm alanda etkilemektedir. Bilim ve teknolojiye bu gelişmeler eğitim ve öğretim kurumlarını özellikle etkisi altına aldığını söyleyebiliriz. Çünkü kaliteli bireylerin yetiştirilebilme yolunun eğitimden geçtiği bilinmektedir. Bu da eğitim ve öğretimde kullanılan sistemlerin durmadan kendini yenilemesi ve bilimin ve teknolojinin yarattığı çekişme ortamında bu yeni sistemlerin uygulanması ile gerçekleşmektedir.

Özellikle eğitim ve beceri anlamında yeterli bilgi ve donanımına sahip bireylerin ülkelerin ekonomik ve sosyal rahatlığın arttırılmasında önemli bir rol üstlenmesini ve bu yeterliliğe sahip bireylerin topluma dahil edilmesi de eğitimin özellikle yükseköğretimin en önemli araçlarından biri olması, eğitimde yenilik arayışlarını tetiklediği bilinmektedir. Yükseköğretimin bireye ve topluma sağladığı faydalardan ötürü bireylerin yükseköğretim talepleri de gün geçtikçe artmaktadır (Uysal,

2013). Artan beklenti doğrultusunda üniversitelerin vermekte olduğu eğitimin dünya standartları ile aynı seviye de olması için farklı uygulama ve çalışmalar yaparak, verdikleri eğitimin nitelik bakımından en üst seviyede tutmaya çalışmaktadırlar. Bunu uygularken de üniversiteler, vermiş oldukları hizmetin mükemmeliyet ölçülerinde sunulduğunu garanti altına almak adına akreditasyon sistemini kullanmaktadırlar (Ataman & Adıgüzel, 2019).

Yükseköğretimde akreditasyon; herhangi bir yükseköğretim kurumunun ya da programının nitelik, etkinlik ve verimlilik gibi ulusal ya da uluslararası seviye de performans ölçütlerine sahip olduğunu ortaya koymak ve bu kurumlardan talepte bulunanlarda bir huzur ve güven ortamı sağlamanın yanında kamuoyunda da kişilerde sağladığı huzur ve güven ortamını meydana getirebilmek adına kullanılan bir sistem olmanın yanı sıra hem kurumunu hem de kendisinin dışındaki bağımsız ajanslar ile kurumun dönem olarak değerlendirilmesine olanak tanıyan gönüllü bir kalite süreci olarak bilinmektedir (FBE Akreditasyon Komisyonu, 2015). Diğer bir ifade ile yükseköğretimde akreditasyonun; akademik nitelik ve şeffaflık gibi durumların yönetiminde kullanılan bir araçtır (YÖK, 2019). Alan yazın incelendiğinde akreditasyonun yükseköğretimde çeşitli tanımları yer almaktadır ve bunlardan diğeri biri ise üniversitelerde kurum ya da programlarında kalitenin geliştirilmesine yönelik harici değerlendirme sürecidir (Chea, 2019).

Tanımlardan yola çıkılacak olunursa akreditasyon yükseköğretimde niteliğin meydana getirilmesi ve devamlılığının sağlanmasında kullanılan bir yöntem olmasının yanında aşağıda değinilecek olan farklı özellikleri de bünyesinde bulundurmaktadır:

- Akreditasyon zorunluluk içermeyen ve tamamen gönüllülük esasına dayanan bir sistemdir.
- Akredite edilen programın ya da kurumun daha önceden belirlenmiş şartları karşılayabilmesini ve bu şartları sürdürebilmesini içerir.
- Uygulandığı yükseköğretim kurumu ya da programında etik standartları sisteme oturtmayı hedefler.
- Uygulandığı kurum ya da programa karşı bireylerin güven duymasını ve o program ya da birimin tanınmasını sağlayan bir yöntemdir.
- Uygulama aşaması uzun bir dönemi kapsaması yanında düzenli değerlendirmeleri de içerir.
- Yükseköğretim kurum ya da programlarının kendi performanslarını kendi kendilerine değerlendirebilmesine olanak sağlayan bir sistemdir.

Akredite edilen kurum ya da program önceden belirlenmiş standartları karşılayacağını kabul etmiş sayılır (Aktan & Gencel, 2007)

Yukarıda bahsedildiği üzere literatürde yükseköğretimde akreditasyonun çeşitli tanımları ve görevleri bulunmaktadır. Bunun birlikte ülkemizde ve dünyada yükseköğretimde bu kadar önem teşkil eden akreditasyon sisteminin ne denli geliştiğine bakılacak olunursa, akreditasyon yükseköğretimde Avrupa Birliğinin inşa edilmesinden sonra önem kazanmıştır ve ülkeler inşa edilen bu sistemi kendi kalite standartlarına alternatif bir sistem olarak değerlendirmeye başlamıştır (Dalgıç,

2008). Avrupa ülkeleri arasında Fransa bu değerlendirmeleri yapan ilk örnek ülkedir. Fransa üniversiteler hakkında 1984 yılında detaylı bir değerlendirme yapmıştır. Kurum değerlendirmesini 1990'lı yıllarda yapan ülke ise Finlandiya'dır (Uçar & Levent, 2017).

Nitelik güvencesi Avrupa yükseköğretim kurumlarında kurumsal seviye de nitelik güvence boyutunu geliştirmek, kurumsal düzeyde niteliği arttırmak ve ulusal düzeyde de dışa bağıllığı arttırmak için 3 basamakta ele alınmaktadır (Yamaç, 2009).

Akreditasyonun yükseköğretimde uluslararası arenada aktif bir şekilde kullanılması ve devamlı bir biçimde kendini yenileyen bir döngü içerisinde yer alması akreditasyon hizmeti veren kuruluşların da tanınmasını ve söz sahibi olmasını sağlamıştır. Ülkemizde de akreditasyon ile ilgili yasallaşma sürecine girilerek Yükseköğretim Kalite Kurulu; 23.07.2015'te "29423 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Yükseköğretim Kalite Güvencesi Yönetmeliği" genelinde oluşturulmuştur.

Yükseköğretim Kalite Kurulu, yükseköğretim teşkilatlarının araştırma faaliyetleri, eğitim-öğretim ve idari hizmetlerinin kalite düzeylerine ilişkin ulusal ve uluslararası kalite standartlarını temel alarak değerlendirmeler yapıp, bağımsız dış değerlendirme, dış ve iç kalite güvencesi ve akreditasyon süreçleri ile ilgili yetkilendirme süreçlerinin yürütülmesini gerçekleştiren idari ve mali özerkliğe sahip, kamu tüzel kişilik niteliği olan ve özel bütçeli bir kuruluştur (YÖKAK, 2019). Uluslararası ve ulusal alanda değişik akademik disiplinlere göre çalışmalar yapan akreditasyon kuruluşlarına değinilmesi gerekir ise uluslararası platformda ("Bursa Uludağ Üniversitesi Kurulları", 2019);

ABET "The Accreditation Board for Engineering and Technology": ABD sayesinde insanlara mühendislik unvanları veren kuruluştur. Bu kuruluş tarafından ülkemizde eğitim-öğretim veren Boğaziçi ve ODTÜ Üniversitelerinin mühendislik fakültelerinde yer alan bütün bölümler akredite edilmiştir.

FEANI (Fédération Européenne d'Associations Nationales d'Ingénieurs) Avrupa Mühendislikler topluluğu tarafından oluşturulan akreditasyon birliğidir.

İlk olarak İktisadi ve İdari Bilimler olmak üzere Sosyal Bilimler için "AACSB (American Assembly of Collegiate Schools of Business), EFMD (European Foundation for Management Development), FIBAA (Foundation for International Business Administration) ve ABS (Association of Business Schools)" gibi kuruluşlar bulunmaktadır. AACSB ajansı özellikle işletme alanında en güçlü kurumlardan biridir.

ATS (The Association of Theological Schools), ABD ve Kanada İlahiyat Fakülteleri Birliği 1936 yılından itibaren ABD'de akreditasyon kuruluşu olarak kabul edilmesinin yanında YÖK tarafından da İlahiyat ve Din Bilimleri alanında ülkemizde akreditasyon kuruluşu olarak önerilmektedir.

ABD ve Kanada'daki Tıp Fakültelerini akredite eden LCME (Liaison Committee on Medical Education) ve Eğitim Bakanlığı kanalı ile yabancı ülkelerin Tıp Fakülteleri'nin standartlarını değerlendiren lakin akreditasyon işlemi yapmayan NCFMEA (The National Commission for Foreign Medical Education and Accreditation) birim olarak bilinmektedir.

AVMA (American Veterinary Medical Association) Amerika Veteriner Hekimlik Birliği 1946 senesinden beri ABD, Kanada'da ve diğer ülkelerde akreditasyon gerçekleştirmektedir. EAEVE (European Association of Establishments for Veterinary Education) Avrupa Veteriner Eğitim Kurumları Birliği 1994 senesinden beri Avrupa'da AB direktifleri doğrultusunda akreditasyon işlemi gerçekleştirmektedir.

YÖK tarafından ise Eğitim Bilimleri için Eğitim Fakültelerinin Akreditasyonuna yönelik detaylı bir akreditasyon süreci tanımlamıştır ve bu süreci de 1999 yılında Dünya Bankası Milli Eğitimi Geliştirme Projesi Kapsamında "Türkiye'de Öğretmen Eğitiminde Standartlar ve Akreditasyon" adlı kitapta yayınlamıştır. Ulusal platformda hizmet veren akreditasyon kuruluşları ise:

YÖKAK (Yüksek Öğretim Kalite Kurulu).

MÜDEK (Mühendislik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği) 2002 yılında çeşitli disiplinlerde mühendislik eğitimi veren kurumların akreditasyon araştırmalarına öncülük eden bir kuruluştur.

TEPDAD (Tıp Eğitimi Programlarını Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği) tıp eğitimi programları için akreditasyon, değerlendirme ve bilgilendirme çalışmaları yapan bir kuruluştur.

FEDEK/FEF (Fen, Edebiyat, Fen-Edebiyat, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakülteleri Akreditasyon Derneği) 2009 yılında kurulmuştur ve Fen-Edebiyat, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakülteleri eğitim-öğretim programları için akreditasyon, değerlendirme çalışmaları yapmaktadır.

VEDEK (Veteriner Hekimliği Eğitim Kurumları ve Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği) veteriner hekimliği eğitim kurumları ve programları için akreditasyon, değerlendirme ve bilgilendirme çalışmaları yapmaktadır.

EPDAD (Öğretmenlik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği) Türkiye'de öğretmen yetiştiren programların akreditasyonuna yönelik çalışmalar yapmaktadır.

URAP (University Ranking by Academic Performance) yükseköğretim kurumlarını akademik başarılarını değerlendirebilmek için bilimsel metotlar geliştirmekte ve yaptıkları bu çalışmaları da kamuoyunda paylaşmaktadır.

ADEK (Akademik Değerlendirme Komisyonu) akademik atamalarda ve yükseltmelerde adayların yeterliğinin değerlendirilmesi ile ilgili Rektörlüğe görüş sunmaktadır.

SPORAK (Spor Bilimleri Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Kurulu) sportif faaliyetler ve fiziksel aktivitelerin toplumun her bölgesine uzanan katılımcılar, seyirciler yer almaktadır. Eğitici-öğretici, malzeme ve tesis göz önünde bulundurulduğunda ulusal ve uluslararası

seviyede geniş bir sektör haline gelen spor bilimleri ülkemizde de hem eğitim programları hem de öğrenci sayısı bakımından büyük bir ilerleme kaydetmiştir. İlerlemeler bu gelişimin öğrenci ve emsal paydaşlara sunulan eğitim hizmetlerinin kalitesi ve standartlarının yükselmesine vurgu yapmaktadır. Bu dernek önümüzdeki on yıl boyunca spor bilimleri eğitiminin kalitesi ve akreditasyonunun teminatçısı olma doğrultusunda araştırmalarını devam ettirmektedir. Değişen ve gelişen şartlarda uygun olarak spor bilimleri eğitiminde kalite ve akreditasyonun sürdürülmesi için Spor Bilimleri Derneği bir güvence olacaktır (Ataman & Adıgüzel, 2019).

Ulusal ve uluslararası akreditasyon kuruluşları hakkında yukarıda verilen bilgiler göz önünde bulundurulduğunda akreditasyonun dünya 'da ve Türkiye'deki yükseköğretim kurumlarında etkin bir biçimde kullanıldığı anlaşılmaktadır. Ulusal ve uluslararası arenada da tanınmış birçok akreditasyon kuruluşunun olduğu varsayılırsa, akreditasyonun yükseköğretim kurumları tarafından hangi amaçla kullanıldığının bilinmesi akreditasyon sistemini daha iyi anlaşılmasını sağlayacaktır. Bu açıdan yükseköğretimde akreditasyonun amaçlarının neler olduğuna değinilmesi sistemin daha rahat anlaşılmasına yardımcı olacaktır (Ataman & Adıgüzel, 2019).

2. 3. 5. Yükseköğretim Kurumlarında Akreditasyonun Amacı

Gelişmiş ülkelerde etkin bir şekilde kullanılan akreditasyon sistemi, belgelendirme yapan kurumların belgelendirme faaliyetlerinin uygun olarak yapılması ve bireylerin kuruma karşı güven duymasını sağlamasının Koyuncu (2007) yanında aşağıda belirtilen amaçlara hizmet etmek için kullanılmaktadır. Akreditasyon (Bakioğlu & Baltacı, 2000);

- Akredite olmuş kurum ya da programın önceden belirlenmiş standartlara ulaştığını belirleyerek bunu belgelendirme,
- Önceden belirlenmiş hedef ve standartlara ulaşmış kurum ya da programları tespit etme,
- Akredite olan programların kendilerini geliştirebilmesi adına amaçlar belirleyerek, bu amaçlar doğrultusunda kurumlar arasındaki standartları genel olarak yükseltme ortamı oluşturma,
- Kurumlara transfer kredilerinin kabul edilmesi ile ilgili yapılan çalışmalarda destekleme
- Mesleki belgelendirme ve lisans işlemlerinin yanı sıra bu belgeler ile ilgili uluslararası ölçütlerin belirlenmesi,
- Kurum ya da programın değerlendirme sürecinde hangi araçların kullanılacağını belirlenmesi ve sonrasında bu araçların geliştirilmesini sağlamak,
- Araştırma, planlama ve öz değerlendirme gibi faaliyetlere kurum içinde çalışan personeli katarak kurumun ve standartların gelişimini sağlama amaçlarına hizmet etmektedir.

Yukarıda bahsedilen amaçlar farklı olsa da bütün amaçların ortak noktası; kurum ya da programın hem kendi kendini değerlendirmede hem de farklı kurumlar ile eşit seviyeye sahip olarak

ortak noktada buluşabilmeyi amaç edinmesidir. YÖK (1999)'e göre ise yükseköğretimde akreditasyonun amaçları aşağıda sıralandığı gibidir:

- Yükseköğretim kurumlarında eğitim-öğretim alan bireylere aldıkları hizmetin niteliğinin belirli standartlara dayalı olarak yürütüldüğünün garantisinin verilmesi,
- Verilen eğitim-öğretimin güvence altına alınması,
- Yükseköğretim kurumlarında verilen eğitim-öğretimin niteliğinin artırılması ve düzenli bir şekilde bu konuda gelişimin sağlanması.

Araştırmada yer verilen amaçlardan da anlaşılacağı üzere yükseköğretimde akreditasyon işlevi; alınan eğitimin dünya standartları ile eşit düzeyde olduğunun güvencesini vererek bireylerin eğitim aldığı kuruma karşı güven hissetmesi aynı zamanda kurumun öz değerlendirme yapabilmesine fırsat vermesi verilen eğitimin niteliğini her geçen gün daha da ileriye taşımak adına düzenli bir biçimde eğitimin niteliklerinin geliştirilmesidir.

Bu amaçların geneli düşünüldüğünde, akredite edilen kurum için ne tarz faydalar sağladığı düşünülmektedir. Akreditasyon kavramının daha iyi anlaşılması ve kurumların akreditasyondan sağladığı faydaları öğrenerek bu sistemin kurum ve kuruluşlar tarafından hangi sebepten dolayı tercih edildiğini anlayabilmek adına akreditasyonun genel faydalarının bilinmesinin yararlı olunacağı düşünülmektedir (Bakioğlu & Baltacı, 2000).

2. 3. 5. 1. Yükseköğretim Kurumlarında Akreditasyonun Faydaları

Yükseköğretim akreditasyon sisteminin çıkış noktasındaki çalışmalarda niteliksizliğe karşı yükseköğretim sistemlerini koruma, yükseköğretime özerklik kazandırma ve yükseköğretim programlarına olan ilgiyi artırarak bireylerin bu programlara yönelimlerini sağlama amaç edinilmiştir. Günümüzde ise uluslararası iş birlikleri çerçevesinde yükseköğretim kurumlarını aynı yerde buluşturmak ve belirli hedefler doğrultusunda akredite edilen kurumlara çeşitli faydalar sağlayacak şekilde yapılandırılmıştır. Akredite edilen yükseköğretim kurumları açısından akreditasyonun faydalarını şu şekilde sıralayabiliriz (Eaton, 2003):

- Öğretim elemanlarının ve öğrencilerin performanslarına şahit olunması,
- Yükseköğretim kurumlarındaki standartlara ilişkin öğretim elemanları, öğrenci ve eğitim teşkilatlarına rehberlik edilmesi,
- Eğitim programlarını kullanarak öğrencilerin ve toplumun taleplerine uygun kalite gelişiminin sağlanması,
- İlgili sektörün federal fonlardan faydalandırılması,
- Öğretim elemanı ve öğrenci hareketliliğinin sağlanması,
- Daha nitelikli personellerin iş yaşamında aktif olup sürekliliğinin sağlanmasıdır.

Akreditasyon sürecinde olan yükseköğretim kurumları bu süre zarfında hedeflerini, başarılarını ve yaptıkları işlerini sürekli gözden geçirmek zorunda oldukları için, akreditasyon süreci yükseköğretim kurumlarının kendilerini geliştirebilmelerine teşvik eder. Akreditasyon sürecinin yükseköğretim kurumlarına diğer bir faydası ise; hizmetler ve araştırmalar için devletten maddi destek almak için öncelik sağlayan bir araç olmasıdır (Erkoç, 2019).

2. 3. 5. 2. Yükseköğretim Sisteminde Akreditasyon Çalışmaları

2. 3. 5. 3. Dünyada ve Türkiye’de Yükseköğretim Kurumlarında Akreditasyon Uygulamaları

ABD Yükseköğretim kurumlarına olduğu gibi öğretmen eğitimi akreditasyonunda da öncülük etmektedir. İlgili ülkedeki yükseköğretimin kaliteye ilişkin ölçütleri ilgili kurum olan “akreditasyon” tarafından değerlendirilmektedir (Eaton, 2006). Akredite olabilmek için ABD eğitim-öğretim programları bir dizi süreçten geçerler. Akreditasyon kurumu standartlarına yanıtlayabilmek için detaylı bir araştırma yapmak durumundadırlar. Gözetmen eşliğinde üç beş günlük bir bölge ve alan ziyareti yaparlar. Akreditasyon kararına onay verecek bir kurum ve komisyon dahilinde dış değerlendirmeye alınırlar. (Aktan & Gencel, 2007).

ABD’de Öğretmen yetiştirme Akreditasyon ile alaka ulusal olarak iki tane akreditasyon kuruluşu bulunmaktadır. Bunlar “NCATE, TEAC, NCATE ve TEAC”da CHEA’ye üyedir. CHEA, akreditasyonun Yök ile oluşan problemlerin çözümlenmesinin yanı sıra analiz, tartışma, gelişimine katkıda bulunma ve diğer etkinliklerin çözümüne yardımcı olur. Beraberinde ABD’ de, ilköğretimdeki eğitim süreçlerinden sonra federal bir bakanlık ya da yetkili bir komisyon bulunmamaktadır. Bakanlık onayını almayan hiçbir akreditasyon kuruluşu, mali programlara katılamazlar (CHEA, 1999; Erkoç, 2019).

Öğretmen eğitim programlarının onaylanması yetkisi eyalet eğitim birimlerindedir. Lisans derecelerini hak edebilmeleri için belirlenen kriterleri karşılamaları gerekmektedir (NCATE, 1995; Erkoç 2019).

Bunların yanı sıra çeşitli meslek dalları içinde Amerika Birleşik Devletleri’nde Yükseköğretim kurumları için kriterler saptayabilmektedir (Erkoç, 2019).

2. 3. 5. 3. 1. İngiltere Örneği

Dünya standartları incelendiğinde öğretmen eğitiminde olağandışı eğitim metotları görülmektedir. İngiltere örneğine bakıldığında öğretmen eğitimi devletin gözetimin doğrultusunda sürdürüldüğü ve kaliteli öğretmen yetiştirilmesini de güvence altına alacak önlemler alır (Arslan, 2008). Bu sebepten ötürü nitelikli öğretmen yetiştirilerek bütün öğrencilerin eşit şartlarda eğitim

görmelerine yönelik çalışmalar yapılmaktadır. Bu sayede İngiltere'deki öğrencilerin uluslararası platformda yarışabilir düzeyde olmaları amaçlanmaktadır (TTA, 2005).

Öğretmen Eğitimi Akreditasyon Konseyi (CATE) İngiltere'de Eğitim ve Bilim Bakanlığı'na yargı bildirmek maksadı ile meydana getirilmiştir (Howarth, 1990). 1994'te CATE Öğretmen Eğitimi Ajansı (TTA) olarak yenilenmiştir (Graves, 1995).

İngiltere eğitim sistemi yerel seviyede işleyişine devam etse de 1988 Education Act değişiklikleri ile eğitimde standardizasyon çalışmaları yapılmış, eğitim sisteminde merkezileşme oluşmuştur (Çolak, 2005).

2. 3. 5. 3. 2. Danimarka Örneği

Danimarka yükseköğretim sisteminin bünyesi altındaki kurumlar Eğitim Bakanlığı denetiminde yer aldığı için belirli bir akreditasyon sistemi bulunmamaktadır. Kamusal anlamda bir destek beklenildiğinde bakanlıktan okullar ve eğitim gören öğrenciler için ihtiyaç talebinde bulunması üzerine akredite olma koşulu barındırmaktadır (Bakioğlu & Baltacı, 2010).

2. 3. 5. 3. 3. Avustralya Örneği

Bu ülkede yükseköğretimde kalite güvencesi, yükseköğretim dalı temsilcileri ve eyalet yöneticileri iş birliği içinde yapılır. Bu güvenceye bağlı raporlar ve kalite güvencesinin denetimini “Avustralya Üniversiteleri Kalite Ajansı” yürütür. Bu ajans Eğitim Bakanlığı bünyesinde inşa edilmiştir. Yükseköğretim bünyesindeki kurumların nitelik güvencesini ve kontrolünü sağlamak için oluşturulmuştur. Kalite güvencesinin denetimini ise beş yıllık bir süreçte yapmaktadır (Arslan, 2008).

Ülkemizdeki çalışmalar farklı ülkeler ile karşılaştırıldığında ise ülkemizin geciktiği fark edilmektedir.

Uluslararası platformda akreditasyon faaliyetleri Dünya Bankası ile Türkiye Cumhuriyeti arasında 1991 tarihinde ilk olarak antlaşma ile meydana gelmiş; beraberinde kurulan Milli Kalite Konseyi sayesinde akreditasyon etkinliği yürütme yetkisi tanınmıştır. Bu etkinlikler “Laboratuvar (Ulusal Metroloji Enstitüsü), (KalDer), (TSE).” şeklinde yer almıştır (Uğur, 1995).

TÜRKAK 2002 yılında EA' üye olmuştur. Ardından 2006 yılında (İLAC) ile karşılıklı tanınma sözleşmesi imzalamıştır. Buna bağlı olarak bu kurum halen ülkemizdeki farklı kurum ve kuruluşlara akreditasyon hizmeti vermektedir (Bakioğlu & Baltacı, 2010).

2. 3. 5. 3. 4. Türk Yükseköğretim Sisteminde Akreditasyon Çalışmaları

Akreditasyon çalışmalarında nitelik kavramının öne çıkması neticesinde artış yaşanmıştır. Eğitim alanında ABD’de başlayan akreditasyon çalışmaları akabinde Avrupa’ da daha sonra da 1990’da Türkiye’nin gündemine oturmuştur.

1997’de YÖK kalite güvence sistemiyle pilot uygulama başlatmıştır. Bu uygulama ile üniversitede “Avrupa Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi ve Hayat Boyu Öğrenme için Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi ile eşit düzeye getirip ölçebilmek için 2006 yılında Yükseköğretim Yeterlilikler Komisyonu.” beraberinde devam ettirmiştir (Terzioğlu, 2013).

İlk olarak 1994 yılında ODTÜ bünyesindeki Mühendislik Fakültesine ait olan iki program ABET’in kriterlerini uyum sağlamış ve akredite olmuştur. Daha sonra ABET tarafından Doğu Akdeniz Üniversitesi, Boğaziçi ve Bilkent beraberinde 45 program ile analiz edilmiştir (Öz, 2005; Platin, 2007).

YÖK 1997 senesinde gelişmeler ışığında Türkiye ve İngiltere arasında kalite güvencesini oluşturmak adına ilk projeyi başlatmıştır. Projenin ana hedefi, bölümler bazında değerlendirmeler yaparak akademik anlamda yüksek seviyelere ulaşmasını sağlamaktır. Bu hedef doğrultusunda toplamında 8 yerli üniversite ve 13 bölümde bu uygulamayı başlatmıştır. Ekim 1997’de başlayıp bir ay sonra sonuç bulmuş ve ardından uluslararası düzeyde bir panel düzenlemiştir. Bu doğrultuda İngiltere, Amerika, Hollanda ve Fransa’ ya çalışma amaçlı ziyaretler kapsamında seyahatler yapılmıştır. 1998’in ocak ayında yayımlanan sonuç raporu ile proje sonuçlandırılmıştır. Projenin sonucunda asıl hedeflenen sonuca ulaşamadığı tespit edilmiştir (Billing & Thomas, 2000).

1999 tarihli deklarasyonunun TYS’ ye olumlu etkileri olmuştur. Deklarasyon Türkiye’deki üniversitelerin yönetim açısından niteliğine de ve akreditasyon açısından ilerleyip gelişmesinde rol oynamıştır (Mızıkacı, 2003).

20.yüzyılda oluşan rekabetten dolayı gerek Avrupa’da gerekse ABD’de yenilik ve değişim yükseköğretime de hızlandırmıştır. Özellikle Lizbon hareketiyle başlamakta olan ve Bologna süreci ile şekil bulmuş aynı hedeflere varma çabaları, kalite düzeylerinin artırılması, YÖK’ün güçlendirilmesi ve eşit şekilde kabul edilen yaptırımların oluşumu doğrultusunda çalışmalara da ışık tutmuştur. ENQA 2005 tarihinde “Avrupa Yükseköğretim Alanında Kalite Güvence İlke ve Standartları” şeklinde yayımlamıştır. Yayımlanan raporlar günümüzde bu sektörde faaliyette olan işleyişe ise öncü olmaktadır. İşleyiş sayesinde devletler kendi bünyesinde eğitim yapılarına paralel şekilde uygun kalite sistemini oluşturmayı ve bu doğrultuda eğitime dair yapılarını değerlendirmektedir. Yükseköğretim “ADKG” yönetmeliği yayımlanmış YÖK tarafından yayımlanmış ve bu kapsamında, iş akışının kontrolünü sağlamak için, YÖDEK kurulmuştur (YÖDEK, 2007).

20 Eylül 2005’te YÖDEK Yönetmeliği oluşturulmuş ve bu yönetmelik sayesinde eğitimde ve öğretimde yapılan araştırmaların gelişimini, bu gelişmenin değerlendirilmesine bağlı ilkeleri

saptamak, bağımsız bir şekilde değerlendirilip daha yüksek bir kaliteye ulaşması amaçlanmıştır. Yönetmelik ile 2006 yılından sonra ise YÖK'ün kendi kurum içi ölçümlemesini başlatmıştır. Yönetmelik hazırlanırken hem Dünyadaki hem de Avrupa'daki gelişmeleri de dikkate alarak oluşturulmuştur. Yönetmelik usulünce UAK 2005 yılında YÖDEK tarafından oluşturulmuştur. YÖDEK bağımsız bir kuruluştur. Kalite güvencesi için oluşturulmuş aynı zamanda üniversitelerde kendi bünyelerindeki kalite güvencesi etkinliklerine ilişkin hükümlerini, talimatlarını, ilkelerini meydana getirmekle aynı zamanda YÖK gözetiminde yapılan kontrol raporlarının sonuçları doğrultusunda YÖK ve ÜAK komisyonlarına iletmekle yetkilendirilmiştir. Bununla yükseköğretim stratejisine ulusal düzeyde destek vermek amaçlanmıştır (YÖK, 2007).

YÖDEK kendi bünyesinde ADEK üniversiteler bünyesinde oluşturulan ve akademik kalitenin hangi düzeyde ve kalitede olduğunu, ne kadar gelişme sağlandığını değerlendirmek ile yetkilendirilmiştir. Kurulda yer alacak üye sayıları YÖK senatosu tarafından belirlenir. Kurul, en fazla on sekiz en az dokuz kişiden oluşmaktadır. Üyeler; rektör yardımcısı (1), dekan (1), enstitü var ise müdürü (1), yüksekokul müdürü (1), meslek yüksekokulu müdürü (1), kendi bünyesinde yer alan herhangi bir araştırma merkezi müdürü ile ilişkili olan kurumun sekreteri ve öğrenci konseyi temsilcisinden oluşmaktadır (YÖDEK, 2007).

Yurt içi ve yurt dışı bağımsız akreditasyon kurumları gönüllülük esasına dayanarak Türkiye'de yer alan program akreditasyonu etkinliklerini yürütmektedir. Bu ulusal ve uluslararası akreditasyon kuruluşlarının tanınma süreci YÖKAK' ın ilke ve ölçütleri doğrultusunda yürütülmektedir. Kalite değerlendirme belgesi için 2018 yılında; ECZAKDER, FEDEK, MÜDEK, EPDAD ile HEPDAK 2018 yılında tekrardan tescil edilmek için başvurmuşlardır ve bu belgeye sahip olmuşlardır. SABAK, TUADER ve İLAD 2018' de, İAA ise 2019 yılında ilk başvurularını yapmış ve daha sonra Kalite Değerlendirme Tescil Belgelerini almışlardır. Diğer alanlarda yine akreditasyon ile ilgili hizmet vermek isteyen kuruluşlarda oluşumlarına devam etmektedirler. Ayrıca diş hekimliği, spor bilimleri, güzel sanatlar, gibi farklı alanlarda da kuruluşlar akreditasyon faaliyetlerini başlattıkları bilinmektedir. Bunun yanında ilk akreditasyon alan beden eğitimi ve spor yüksekokulu İstanbul Gelişim Üniversitesi olmuştur (YÖDEK, 2007).

2. 4. Spor Bilimleri Fakültelerinde Akreditasyon

2. 4. 1. Spor Bilimleri Derneği ve SPOR AK'a İlişkin Bilgiler

Dernek kuruma girişimleri bir grup spor bilimcinin çabalarıyla ilk olarak ilk fikirler 1980'li yılların sonuna doğru başlamıştır.

Spor bilimlerinin amacı; yapılan kongrelerin duyurulması, spor bilimleri derneği aracılığı ile ulusal ve uluslararası kongreler düzenleme, atölye çalışmalarını, yeni teknikleri duyurarak bu sayede dünya genelinde toplanılan bilginin duyulmasını ayrıca fakültelerde unvan sahibi olmak isteyen ya da çabalayan üyelere araştırmalarında destek olmayı veya proje haline gelmiş araştırmalara iştirak ederek desteklemektedir ve ülkemizde spor biliminin gelişimine katkıda bulunmayı aynı zamanda Uygulamalı Bilimler Fakülteleri, Spor Bilimleri Fakülteleri ile Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarının uluslararası kuruluşlarla ortaklaşa hareket eder (SPORAK, 2021).

Bu amaç doğrultusunda da Spor bilimlerinin değerini, kültürünü koruyarak uluslararası seviyede kabul gören kaliteye sahip, alanında Türkiye'nin başta gelen kurumu olarak, yapmış olduğu uygulamalı ve bilimsel çalışmalarla uluslararası düzeyde geleceğin şekillendirilmesine ışık olacak bilgileri üreten ve Spor Bilimleri Fakülteleri, Uygulamalı Bilimler Fakülteleri ile Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarının dış kalite güvencesi ve program akreditasyon faaliyetlerinin yürütülmesi sağlayan bir bilim merkezi olmaya odaklanmış dernektir.

SPORAK “Spor Bilimleri Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Kurulu spor bilimleri programlarının değerlendirilmek ve akreditasyonu için gereken çalışmaları yürütmek” başlıca görevlerindedir. SPOR AK'ın çalışma esasları, yapısı, üyeleri Yönetim Kurulu tarafından hazırlanan ve Genel Kurul tarafından onaylanan yönergeyle belirlenir.

SBD “tüzük, yönetmelik ve yönergelerle belirlediği program değerlendirme ve akreditasyonu” işlevini yerine getirirken özel hedeflere ulaşmayı aşağıda belirtilen maddeler ile gözetir:

- Toplumu, öğrenci rehberlerini, öğrenci velilerini, eğitim kurumlarını, meslek örgütlerini, öğrencileri, öğrenci adaylarını, ilişkili olası kamu ve özel sektör işverenleri ve devletin birimlerini bilgilendirmek üzere asgari değerlendirme ölçütlerini sağlayan spor bilimleri alanında eğitim veren yüksekokul, fakülte ve bölümlerin programlarını belirlemek,
- Spor bilimlerinin eğitim programlarının ileri seviyeye getirilmesi, sürekli geliştirilmesi ve farklı programların geliştirilmesi konularında yol gösterici olmak,
- Türkiye’ de Spor Bilimlerinin eğitiminin gelişimini teşvik etmek (SPORAK, 2021).

2. 4. 2. Spor Bilimleri Fakülteleri Eğitim Programları Akreditasyon Kurulu (SPORAK 1992)

Avustralya’da spor bilimleri programlarının değerlendirilmesi, akreditasyon için gereken çalışmaları sürdürmek SPORAK tarafından gerçekleştirilirdi. SPOR AK’ın yapısı, üyeleri ve çalışma maddeleri Yönetim Kurulu tarafından hazırlanır ve Genel Kurul tarafından onaylanacak talimatlarla belirlenir.

SBD, yönetmelik, tüzük ve yönergelerle belirlediği "program değerlendirme ve akreditasyonu" faaliyetini tamamlarken aşağıda yer alan hedeflere ulaşmayı.

Toplumu, öğrencileri, velilerini, meslek teşkilatlarını, eğitim teşkilatlarını, birbiri ile bağlantılı olan özel ve kamu kuruluşlarındaki işverenleri ve devlet bünyesindeki kurumları haberdar etmek üzere en düşük değerlendirme ölçütlerini yerine getiren ve bu alanda eğitim veren yüksekokul, fakülte ve bölümlerin müfredatlarını belirlemek,

Spor alanında eğitimle ilişkilendirilen tüm programların değiştirilmesi ve geliştirilmesi aşamasında yol gösterici olmak.

Türkiye’deki Spor Bilimleri eğitiminin gelişmesine katkıda bulunmak

2. 4. 3. SPORAK Değerlendirme Ölçütleri

Öğrenci ölçütleri;

1. Programa dahil olmayı hak eden öğrenciler, programın kazandırmayı amaçladığı çıktıları (beceri, bilgi ve davranışları) program süresince kazanılabilecek tecrübeye sahip olmalıdır. Öğrenci kabulünde göz önüne alınan kıstaslar yayımlanmış olmalı, izlenmeli ve bunların yıllara göre program kalitesine etkisi ölçülmelidir.
2. Bilimsel Hazırlık Programındaki her bir öğrenciye uygulanacak program ayrıntılı olarak belirlenmiş, yayımlanmış ve uygulanıyor olmalıdır.
3. Özel öğrenci ve yatay geçişle öğrenci kabulü, tezsiz ve tezli programlar arası geçiş, öğrenci değişimi uygulamaları ile başka kurumlar ve/veya programlarla ortak diploma programları, bu kurumlarda alınmış dersler ve hak edilmiş kredilerin ölçülmesinde uygulanan kurallar ve politikalar en ince ayrıntısına kadar tanımlanmış ve uygulanmış olmalıdır.
4. Öğrencilerin ders ve kariyer planlamalarını yönlendirecek, gelişimlerini izleyecek ve varsa tez veya proje çalışmalarını yönetecek bireysel danışman hizmeti verilmelidir, Program dahilinde öğrencilerin derslerdeki ve diğer etkinliklerdeki başarıları adil, şeffaf ve tutarlı metotlarla ölçülmeli ve değerlendirilmelidir.

5. Mezun olup olmayacak öğrencilere karar verebilmek için, programın gerektirdiği tüm şartları yerine getirildiğini tespit edecek güvenilir metotlar geliştirilmiş ve uygulanmış olmalıdır.
6. Öğrenciler programa başlayabilecek gerekli niteliklere ve programda başarılı olmalarını sağlayacak akademik yeterliklere sahip olmalıdır. Kurum tarafından öğrenci seçiminde uygulanan özel yetenek sınavının ilgili nitelikleri sınavından emin olunmalıdır.
7. Mesleki anlamda öğrencileri destekleyecek sosyal, kültürel, akademik, vb. faaliyetlere aktif şekilde katılmaları ve bunun için gerekli rehberlik hizmetlerinin ve kariyer danışmanlığı sunulması.
8. Program öğrencilerinin Erasmus ve Farabi programlarının yaygın bir şekilde dahil olmalarını sağlayacak mekanizmalara sahip olunmalıdır’’ şeklinde sıralanmaktadır. (Sporak, 2007).

2. 4. 3. 1. Spor Bilimleri Fakülteleri Akreditasyon Standartları

Avustralya’da bu hareketliliğe kabul edilen öğrenciler kazandırılmaya çalışılan (bilgi, beceri ve davranışları) program devam edinceye kadar belirli bir alt yapıya sahip olmaları gerekmektedir. Kabul edilecek öğrencilerin değerlendirilmeye alınacak şartları, ilan edilmiş olmalı, takip edilmeli ve her geçen yıla göre niteliğe etkisi değerlendirilmelidir. Ve öğrencinin almış olacağı bilimsel hazırlık dönemindeki programın detaylı bir şekilde belirlenmiş, uygulanıyor halde olmalıdır. Çeşitli şekillerdeki öğrenci kabullerinde “özel öğrenci, yatay geçiş, tezsiz, tezli yüksek lisans” ve diğer farklı kurumlardan alınan dersler hak edilmiş kredilerin ölçülmesinde kabul edilen kurallar ve politikalar detaylı bir şekilde tanımlı ve uygulanır olmalıdır. Öğrencilere akademik zaman dilimi boyunca onlara kariyerlerinde yol gösterecek danışmanlık hizmeti verilmelidir (Sporak, 2007).

2. 4. 3. 2. Spor Bilimleri Fakülteleri Ziyaret Ekibi ve Çalışmaları

Fakültenin başvurusu sonucunda SBD tarafından kabul edildikten sonraki aşamada değerlendirilmeye alınacak kriterler “yüzme havuzu, spor salonu, spor merkezi, açık hava spor sahaları” şeklinde sıralanmaktadır. Bu değerlendirme sonrasında yine SPORAK fakülte bünyesinde bulunan yönetim kurulu, fakülte ekibi, öğretim elemanları ile belirlenen politikalar doğrultusunda konu başlıklarını görüşmeleri amaçlanır (Sporak, 2007).

2. 4. 3. 3. Spor Bilimleri Fakülteleri Akreditasyonunda Öz Değerlendirme

Toplumda nitelikli ve sağlıklı hayatın, aktif sporcularda ise başarının gelişmesi için birey eylemlerinin mekanik, psikolojik, pedagojik, fizyolojik ve sosyolojik yönlerini incelemek ve bu

inceleme sonucunda elde edilen bilgiyi hem eğitim yolu ile hem de araştırma yolu ile yaymaktır. Öte yandan nitelikli eleman yetiştirmek bakımından ayrıcalık yaratmak, spor branşlarını hem yöneticilik hem de sağlık boyutu açısından geliştirmek ve topluma fayda sağlayacak şekilde sunulması gerekmektedir.

Özellikle eğitim alanında ses getirecek uluslararası seviyede bir kurum haline gelmeye çalışmak. Sportif alanda yapılan makale vb. çalışmalar ışığında hem camiaya yarar sağlamak hem de uluslararası platformda ses getirecek akademik bireyler yetiştiren bir kurum olmak.

KGS (kalite güvence sistemi) doğrultusunda eğitim etkinliklerinde güçlü hale gelmek ve gerekli olacak olan teknolojik ve fiziki alt yapıyı güçlendirmek (Sporak, 2007).

2. 4. 3. 4. Spor Bilimleri Fakülteleri Akreditasyonunda Ziyaret ve Rapor

Akreditasyon başvurusunda bulunarak ziyaretler kapsamında değerlendirmeye alınacak Beden Eğitimi ve Yüksekokulları ve Spor Bilimleri Fakülteleri ile SBD arasında, ziyaret ve değerlendirme aşamalarından sonraki aşamalar aşağıda belirtilmiştir.

1. İlgili fakülte ve yüksekokullar; sözleşme gereği akreditasyon çalışmaları ve değerlendirme sürecine ilişkin olarak SBD mevzuatına aykırı hak ve özel şartlar talep edemez. Kurum, SBD akreditasyon ilkeleri ve mevzuat hükümlerine tamamen uymakla mükelleftir.

2. Başvuruda bulunan Fakülte ve Yüksekokullar, SBD Değerlendirme ve Akreditasyon Uygulama Esasları Yönergesi gereğince akreditasyon iş akışı doğrultusunda hareket eder. 3. SBD tarafından belirlenen ziyaret takvimine uygun olarak,

3 iş günü boyunca değerlendirme takımına çalışmaları dahilinde her türlü destek ve kolaylık Fakülte ve Yüksekokul yönetimince sağlanacaktır.

4. Sözleşme metninin imzalanması sonrasında ilgili Fakülte ve Yüksekokul tarafından irtibat görevlisi bildirilecektir.

5. Antlaşma sağlandıktan sonra değerlendirme sürecine ilişkin olarak belirlenen tarihler mücbir sebepler dışında değiştirilemeyecektir.

6. SBD'ye ulusal akreditasyon başvurusunda bulunan Fakülte ve Yüksekokullardan bir program akreditasyonu için başvuru ücreti olarak;

Normal Öğretim 15.200TL İkinci Öğretim + KDV 10.700 TL + KDV (iki programa da başvurulduğu takdirde ikinci öğretimin ücreti) (Sporak, 2007).

2. 4. 3. 5. Spor Bilimleri Fakülteleri Akreditasyon Kararları

Spor bilimleri fakülteleri Akreditasyon kararlarında Akreditasyon sürecinde son söz SPORAK kurumundur.

(b) SBD, de de. Akreditasyon kararları sadece, sonraki değerlendirmenin biçimi ve tarihi ayarlanır ve bu süreç boyunca “akreditasyon” geçerli olabilecek ilgili sertifikalar verilir.

(c) Genel değerlendirme sonucunda beş (5) yıllık akreditasyon herhangi bir programın SBD kriterlerinde belirtilen kriterlerin tamamını yerine getirirse verilir. Yarıyıl değerlendirmelerinde verilmek istenen akreditasyon süresi en son yapılan değerlendirme zamanından sonra, en çok 5 (beş) yılı içerebilir.

(d) Programın değerlendirme aşamasında, birden daha fazla ölçütün yerine getirilememesi durumunda “eksiklik” ölçütleri yerine getirilmiş ise, akreditasyon verilmez ve alınan karar itiraza açıktır.

(e) “Akreditasyon vermeme” kararı, SPORAK’ın “itiraz durumlarında SBD Yönetim Kurulunun akreditasyon vermeme” kararını takip eden eğitim yılının başlangıcında uygulamaya başlanır. SPORAK tarafından verilen akreditasyon SBD Yönetim Kurulu tarafından bozulmazsa, bu programın akreditasyonu sonlandırılır.

SPORAK aşağıdaki kararları alabilir.

(1) SGD (Sonraki Genel Değerlendirme) – Alınan bu karar programın işleyişine tamamen uyum sağladığını göstermektedir. Süresi beş yıldır.

(2) AR (Ara Rapor) – Bu karar “programın kalitesinin bir sonraki genel değerlendirmeye kadar bozulmamasını garanti etmek için zayıflık” bildirimi yapılan kıstasların daha da güçlü sağlanması gerektiğini gösterir.

(3) RU (Raporla Uzatma) – Bu karar ise AR kararında ortaya çıkan güçsüz yönleri telafi edebilmek için kurumca gerekli tedbirlerin alındığını gösterir. Bu karar yalnızca AR değerlendirmesinde alınabilir ve süresi genellikle üç (3) yıldır (Sporak, 2007).

2. 5. Nitelik Kavramı

Nitelik (kalite) sözcüğü günümüzde sürekli duyduğumuz, hayatımıza yerleşmiş, en iyi olanı aktarmak için sürekli kullandığımız bir sözcük olarak karşımıza çıkar. "nitelikli insan", "nitelikli mal", "nitelikli sinema", "nitelikli şirket" bizim sürekli duyduğumuz ifadelerden sadece birkaç tanesidir. Bireylerin bu ifadeleri kullanırken niteliğe bakış açısı, kişinin, toplumsal özellikleri, kültürel, ekonomik beklentileri ile sınırlıdır (Kavrakoğlu, 1998)

Nitelik kelimesi kullanım gayesine göre farklı anlamlar çağrıştırabilmektedir. Çoğu kişiye göre nitelik "havalı", “pahalı” "lüks", "az bulunur", "üstün nitelikte" ve benzer kavramlarla aynı anlama gelmektedir. Yöntem biçimindeki bireylere açısından ise "genel standartlara uygundur" ile aynı anlama gelmektedir (Kavrakoğlu, 1998). Günümüzde nitelik sadece basit bir yöntem değil aynı zamanda işletmenin içindeki bütün birimlerin koordineli bir şekilde çalışmasını hem de müşterilerini tatmin etmeye yönelik kullanılan bir işletme yönetimi aracı olarak görülmektedir.

Günümüzdeki niteliğin bu algılanış şeklinin temelinde, müşterilerin veya tüketicilerin beklentileri ile meydana getirilen hizmetlerin, bu beklentileri giderebilme yeterliliği bulunur (Demirkan, 1980).

Nitelik, bir biçime benzeyen, tanımı yapılabilen ve bu tanım doğrultusunda seviyesini geçmiş olarak tanımlanmaktadır. Bu kavramlar ile alakalı güncel olan tanımlardan en önemlisi Harvey ve Greene aittir. Kavramı birey bakımından değişik şekilde ele almış ve tanımlamıştır. (Ünal, 1995). Sözde kalite kavramı; ihtimal dahilinde meydana gelem, mükemmeliyetçilik, uyumlu olma, ücretinin hizmetini alma şeklindedir.

2. 5. 1. Eğitimde Nitelik

Nitelik kavramı eğitimde farklı anlamları anımsatan bir anlatımdır. Genel tanımıyla eğitimin niteliği, başarıma biçimi, eğitimin amaç ve işlevlerini gerçekleştirme olarak kabul edilmektedir (Karlı, 1997). Nitelik kavramının ilişkilendirilmesi kontrol edildiğinde hem gelecek olarak anlamlandırma hem de eğitim boyunca sürecin nasıl tanımlanacağını meydana gelmektedir. Değişik ideolojilerde ve farklı toplumlarda eğitimin niteliğini ortaya koyan belirtiler değişmektedir ve bu kavramı içeren anlamlar değişmektedir (Aksoy vd., 2011). Eğitim çeşitli açılardan nitelik oluşumuna katkıda bulunur. Her şeyden önce bireyi üreten, tüketen olacak şekilde yetiştirerek mal ve hizmet kalitesinin yükseltilmesine zemin hazırlar (İge, 1998). Öte yandan, akademik çalışmaların sonuçlarını, toplumun yararına sunacak şekilde teknolojik olarak oluşumuna direkt katkı sağlar. Bu çalışmalar ise;

1. Öğrencinin kapasitesini üst seviyede kullanabilmesine olanak veren,
2. Değişik olma riski taşıyan,
3. Toplumsal duyarlılığı sahip olan,
4. Kavramlar meydana getirebilen
5. Daha esnek düşünebilen,
6. Farklı fikirlere açık olabilen

Fakat eğitimin dikkate alması gerek bir diğer nokta da öğrenciler arasındaki farklılıklardır. Çünkü dünya da tamamen aynı bireyler yetiştirme isteği sayısal anlamda gereksiz insan kaybına sebep olmaktadır. Eğitimin odak noktası bireyde tek düze kişilik meydana getirmek ya da benliğini bastırarak değişik karakterler ortaya çıkarmak değil, kendi kişiliğini anlayıp geliştirmeye, eksikliklerin tespit etmek, kendi hayatına katkı sağlayacak şekilde tasarlamak, düşünce yeteneğini geliştirmesinde yardımcı olmaktır (Cafoglu, 1996).

2. 5. 2. Spor Bilimleri Fakültelerinde Nitelik

Eğitimdeki amaç nitelikli elemanlar yetiştirip geliştirmektir. Son yıllarda hızla yükselen teknolojiyle beraber, fiziksel faaliyetlerin bireyler üzerindeki etkisinin giderek arttığı ve günümüzde daha da değerli hale gelen, çeşitli kademelerde “sportif eğitim uzmanı yetiştirildiği, spor biliminde, üniversitelerin akademik birimi olan Spor Bilimleri Fakültelerinde” çalışacak nitelik olgusundan ayrı düşünmek olası değildir (Yıldız, 2005). Ülkemiz sporuna katkıda bulunan ve bireylerin daha bedenlen, ruhen gelişimine katkıda bulunmaları spor eğitimi verilen fakülte ve yüksekokulları aracılığı ile gerçekleştirilmektedir (Yıldız, 2007). Öte yandan bilimsel araştırmaya dahil yöntemlerin yeterli derecede hakimiyet kurulamaması da spor bilimleri fakülteleri açısından önemli bir sorun teşkil etmektedir. Bu sebeple yapılan araştırmaların amaçlarının açık bir biçimde sergilenmemesi ve amacına yönelik yolların belirlenememesi, nedeniyle araştırma kalitesi düşer. Araştırma hedeflerinin açık bir biçimde sergilenmemesi ve amacına yönelik yolların belirlenememesi, araştırmaların kalitesini (niteliğini) olumsuz yönde etkilemektedir (Büyüköztürk & Kutlu, 2006). Niteliği artırmak için yabancı dili alan ait bilimsel dil kullanmak ve geliştirmek aynı zamanda yayımlanmış yayınların analizi yapabilmek ve araştırma bilgisine sahip olmak (Yıldız, 2005).

2. 5. 3. Spor Bilimleri Fakültelerinde Niteliğin Önemi

İnsanın var olduğu günden bugüne başlayan evreni tanıma çabası bilimin temellerini atmıştır. Latince bilmek kökünden (Scire) doğmuş ve bilinen şey (Scientia) veya bilgi anlamına gelen bir sözcüktür. Doğayı ve toplumu anlamak ve açıklamak adına 16. ve 17. Yüzyıllarda Batı da ortaya çıkan siyasi ve sosyal değişiklikler sonucunda örf adetlerin yerini alan bir düşünce biçimi olmuştur (Coşkun vd., 2017). Bilimsel araştırma ise “taze bilgi, yöntem veya ürünleri kazanmaya dönük belirlenen amacı, dereceleri ve hedefi kapsayan bilgi üretme eylemidir (Kırbaş & Çevik, 2017).

Bilimsel anlamda araştırma faaliyetinin ilk defa 1810 yılında Almanya’da Berlin Üniversitesi’nce düzenlenen faaliyetle üniversitelerin işlevleri arasında yerini almıştır (Karakütük, 2002). Yükseköğretim kurumuna bağlı görev yapan akademisyenlerde ders vermek dışında akademik çalışmalara yoğunluk vermeleri ve yapılan çalışmaların sonuçlarının yayınlamalarını beklemektedir. Yapılan bu akademik çalışmaların alan dair gelişine katkı sağlamayacağı düşünülmektedir (Odabaşı, Fırat, İzmirli, Çankaya, Mısırlı, 2010). Diğer kaynaklarda bilimden bahsedilirken genelde; Matematik, sosyal ve fen bilimleri olarak bahsedilmiştir. Bu nedenledir ki spor bilimi denince; asıl kaynağının insan olduğu ve insanlarla sürekli iletişim ve ilişki halinde olması ve faal olması gerekmektedir. Gerekli olan sportif ortamın bir araya getirilmesi gerekmektedir (İmamoğlu & Yerlisu, 2003). Genel anlamda ifade ele alınacak olunursa; spor yönetimi spor sayesinde kültürel, sosyal, ferdi, milletler arası seviyeye getirerek kaynaşmasını sağlamaktır (Karaküçük, 1998).

2. 5. 4. Spor Bilimleri Fakültelerinde Nitelik Arayışı

Ülkemizde ilk olarak 1932-33 yıllarında orta öğretmen okulu ve Gazi Eğitim Enstitüsü himayesi altında beden terbiyesi şubesi olarak faal olmuştur. İlgili bakanlığın “Millî Eğitim Bakanlığı” öğretmen açığı 1934-1935’ ten itibaren 1969-1970 İstanbul-Atatürk, 1976-1977 yılında İzmir-Buca Eğitim Enstitüleri kapsamındaki öğrencilerin bölümlerini bitirene dek, Ankara-Gazi Eğitim Enstitüsü tarafından karşılanmıştır. Gençlik ve spor akademileri, Eğitim enstitüleri, üniversite içerisinde açılan spor yüksekokulları ve şu anki durumu ile eğitim fakülteleri bünyesinde yer alan beden eğitimi ve spor bölümlerinin öğretime açılması çabaları, konuya dair arayış olarak değerlendirilmelidir (Hoşgörür & Gezgin, 2005).

Sektörün gerektirdiği kalifiyeli "insan gücü eğitiminde" herhangi bir görev araştırması ya da görev dağılımı olmadan bireyler yetiştirildiğinin tespiti söz konusu olduğu. Eğitim anlamında başlangıç ve bitiş noktasında öğrencinin ne gibi ihtiyaçlarının olduğu ve nasıl karşılayacağı konusunda yeterince öğretilmediği kanısında bulunduğu söylenmektedir. Sebebinse sisteme ait olan sadece “öğretmen yetiştirme programı” nın olduğu bu bölümlerde eğitim görmek için alınan öğrencilerinde eğitim hayatları boyunca var olan programa uyum sağlamak zorunda olmasından dolayı kaynaklandığı düşünülmektedir (Hoşgörür & Gezgin, 2005).

2. 5. 5. Spor Bilimleri Fakültelerinin Program Uygulamaları Açısından Değerlendirilmesi

Fakültelerin kendi içerisinde oluşturulan beden eğitimi ve spor bölümleri 41 sayılı KHK ile Haziran 1982 de kurumsallaşamamıştır. Eğitim fakültelerine bağlı beden eğitimi bölümleri Uygulamalı ve kurumsal ağırlıklı derslerden oluşmasından dolayı, fiilen yapılan spor yarışmalarından dolayı beklenen başarıyı istenilen seviyelere getirememiştir.

Aynı zamanda “amacına yönelik okutacağı bireyi seçemeyen, sadece zorunlu durumlarda karar alabilen, herhangi bir eylemde bulunamayan, düşük de olsa bir bütçeye sahip olamayan, kendine ait maddi sorunları çözüme kavuşturamayan, bölüme ait akademisyenlerin gelişmesine katkıda bulunamayan vb. olumsuz etkenler yüzünden kaliteli ve performansı yüksek olan meslek alanlarının var olamayacağı açıkça ortadadır (Hoşgörür & Gezgin, 2005).

2. 5. 6. Türkiye’de Spor Bilimleri Fakültelerinde Nitelik Çalışmaları

Spor organizasyonlarının amaçlarına erişebilmesi önemli derecede yönetim biliminin metot ve kurallarının uygulaması ile ilişkilidir. Bunun meydana gelebilmesi için ise, bu yöntemin etkin, verimli ve sistemli bir şekilde yürütülmesi ile mümkün olabileceği düşünülmektedir. Spor yönetenlerin performansı spor yönetiminde başarıyı sağlamaktadır. Spor yöneticisi, var olan tecrübelerini daima yenileyerek, uygulamanın yanında teorik bilgiden de yararlanarak, karmaşık

halde olan yapıyı spor yönetim organizasyonu sayesinde kazanmış olmalıdır. Nedeni ise spor alanının spor yöneticilerini bilimsel ve teknolojik açıdan daha kaliteli ve üstesinden gelmeyi güçleştirmektedir (Yetim & Şenel, 2001).

Eğitim hem bireyin mutluluğu için hem de toplumun refahının sağlanması için önemli bir yere sahiptir. Gelişmişlik seviyeleri ifade edilirken ülkelerin son yıllarda, kişi başına düşen milli hasıla ile kazanılan nitelikli insan gücünün sayıları önemli bir belirti olarak dikkate alınmaya başlanmıştır. Eğitimin hedefi kaliteli (nitelik) insan gücü yetiştirmektir. Nitelikli insan gücü de ruhen, beden ve sosyal anlamda huzurlu ve yeterli olmasını gerektirmektedir. Beden eğitimi ve spor da nitelikli insan gücünü yetiştirmede en büyük aracı olarak bilinmektedir. Bireyin mükemmel bir hale dönüşmesinde en büyük katkıyı da beden eğitimi ve spor olgusu sağlamaktadır (Yetim & Şenel, 2001).

2. 5. 6. 1. Spor Bilimleri Fakültelerinde Bir Standart Oluşturmaya Yönelik Çabalar

Birey kısa ve uzun vadeli şekilde eğitimin başlangıç noktasında yer alır. Bununla birlikte sporda eğitimin bir bölümü olarak; huzur, barış ve toplumsal sağlığa fayda edecek biçimde değerlendirilmelidir. Kişinin günlük hayatta farklı farklı ihtiyaçlarının “tanınma, sevmeye, sevilme, ait hissetme, kendini ispatlama çabası gibi” var olduğu bilinmektedir. Söz konusu ihtiyaçların karşılandıktan sonra bireyin toplumla olan uyumu daha da kolay hale geleceği düşünülmektedir. Eğitim-öğretim döngüsünde spor yerini bulabiliyor ise bireyin bu anlamdaki ihtiyacının karşılandığı söylenilebilir. Sosyal doyuma ulaşan kişi, gerek bulunduğu toplumun ideallerini benimseme noktasında gerek meslek alanında eğitilme noktasında gerekse de toplumun gelişmesine katkıda bulunacak duruma gelmiş olur (Erdemli, 2008).

Öğrencilerin ortak paydaşlarda bulunması, dürüst, adil, hoşgörülü, vatanperver, temiz ahlaklı, birer birey olması için yeterliliklerin çoğaltılması ve tavır ve davranışlarına etki etmesi sağlanmalıdır. İfade edilmeye çalışılan bu özellikler bireye önce kendisini sonra diğerlerini anımsayabilme fırsatı deneyimlerin yoğunluğu ile kazandırılabilir. Bu deneyimlerin en önemlilerinden biri ise spordur. Spor sayesinde kişi hem bireysel ortamda hem de dahil olduğu sosyal ortam sayesinde yeteneklerinin farkına varmış hem de adil şartlarda galip gelmeyi, mağlup olmayı kabullenerek; centilmenliği, mütevazı olmayı ve kurallara uymayı öğrenmiş hale gelir (Öztürk, 1989).

2. 5. 6. 2. Spor Bilimleri Fakültelerinde Yeniden Yapılandırmaya İlişkin Kurumsal Düzenlemeler

Globalleşen dünyada beden eğitimi bütün toplumlar tarafından kabul edilen en önemli eğitim aracı olarak bilinmektedir ve belli başlı faaliyetlerin amaçları bireylerin sosyal, fiziksel, psikolojik gelişimlerine yarar sağlayarak toplumun mental anlamda daha sağlıklı bireyler kazandırmak insanların gerek zihinsel gerek fiziksel gelişmelerine katkı sağlayarak topluma sağlıklı nesiller

kazandırmak ayrıca sporun dünya da ses getirecek sporcular ile tanıtılmasına imkân sağlamaktır. Kısaca spor hem uluslararası kültürün tanınması noktasında hem de tanınmak için iyi bir propaganda aracı olarak da bilinmektedir (Erdemli, 2008).

Beden eğitimi öğretmenleri, spor yöneticileri, antrenörler vb. branşlarda kalifiyeli eleman yetiştirmeye çalışan kurumsal spor birimlerinde sorunların mevcut olduğu bilinmektedir.

Belirtilen durumda gerek eğitim alanının da gerek tesis yapılanması ile ilişkili olarak bazı veriler mevcut durumla alakalı sorunlar sayısal şekilde verilmektedir. 657 sayılı Devlet Personel Kanununda, bugün ki, hizmet alanı ile ilişkili Spor Hizmetleri Sınıfı oluşturulmalıdır, 2001-2005 Plan döneminde yükseköğretim kurumlarının yıllık öğrenci alımı 4.577’den 3.000-3.500, öğretim, kişi başına düşen öğrenci sayısı 50, öğretim elemanı düşen öğrenci sayısı da 15 civarına çekilmelidir. Bu okullarda görev alacak spor öğretmenleri sayısı kısa sürede 30.000 ve aşamalı şekilde 50.000’e çıkarılmalı, 2001-2023 arasında ise asıl hedefin, Avrupa Birliği standartlarına erişmek olmalıdır. Spordan tüm vatandaşların yararlanabilmesi için, çeşitli spor kompleksleri “semt sahaları, açık spor tesisleri, çocuk oyun alanları” kurulmalı, kurulan bu komplekslerde eğitimler eşliğinde bireylerin spor yapmasına yardımcı olunmalıdır. Spor kompleksleri yapılırken engelli olan bireyleri engel durumları göz ardı edilmeden ve istekleri göz önünde bulundurularak yapılmalıdır. VIII beş yıllık kalkınma planı döneminde, Avrupa konseyinin tavsiye ettiği biçimde kişi başına düşen spor alanının 10 m2 olarak planlaması ve gerçekleştirilmesi s Avrupa Konseyi’nin öngördüğü, şekilde 10 m2 olarak planlaması ve yapılması sağlanmalıdır (Erdemli, 2008).

2. 6. Literatür Taramasının Sonucu

Literatürde, spor bilimlerinde nitelik gereksinimleri ile ilgili yapılan çalışmaların oldukça kısıtlı olduğu görüldü. Spor bilimleri özelinde, fakülte niteliği bağlamında bölümlerin niteliklerin incelendiği bir çalışmaya 2010-2021 yılları arasında; “kalite, spor bilimlerinde kalite, spor bölümlerinde kalite, quality in sports science, quality, anahtar kelimeleri taratılarak, Web of Science, Google Akademik, Ulakbim (TR dizin) veri tabanlarında taranan bilimsel dergilerde rastlanılmadı. Araştırmamızda; spor bilimleri fakültelerinde nitelik problemi ve durumuna ilişkin spor bilimlerinde hali hazırda çalışan öğretim üyeleri ve eğitim gören öğrenciler in kararlarının değiştirilmesi hedeflenmiştir. Bu bakımdan çalışma sonuçlarının ilgili literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

3. YÖNTEM

Araştırmanın bu bölümünde, çalışmada kullanılan model, örneklem grubu, verilerin toplanmasında kullanılan araçlar, verilerin toplanmasına ilişkin süreç ve toplanan verilerin analizi ile ilgili bilgiler yer almaktadır.

3. 1. Araştırma Modeli

Araştırma, Spor Bilimleri Fakültelerinin olması gereken düzeyini ve boyutunu saptamak için nicel ve nitel araştırma yöntemlerinin birlikte kullanıldığı karma yöntemle gerçekleştirilmiştir. Karma yöntem, araştırma veya birbirinin devamı olan araştırmalar içerisinde, örneklem gruplarından verilerin elde edilmesini ve her iki veri setinin birleştirilmesini içeren bir yaklaşım olup, araştırılan gerçeğe ilişkin daha kapsamlı ve sağlıklı verilere ulaşılmasını sağlamaktadır (Bütün, 2013; Creswell, 2009; Johnson & Onwuegbuzie, 2004; Şimşek, 2012). Araştırmacı Karma araştırma yöntemiyle farklı yöntemlerin biri diğerini izler şekilde ya da her ikisinin de farklı ve güçlü yönlerini kullanıp güçsüz yönlerini kullanmama imkânı sağlamaktadır (Balcı, 2013).

Araştırmada Spor Bilimleri Fakültelerinin sahip olduğu ve sahip olması gerektiği seviyesini saptamak amacıyla araştırmanın birinci bölümünde tekil tarama modeli tercih edilmiştir. Bu model evrenin tamamı veya evrenin bir kısmı ile evren hakkında genel bir kanıya ulaşmak için yapılır (Bailey, 1982). Tekil tarama modelinde ise amaç ilişki kurulan madde, grup, olay, kişi vb. durum ve birime ait değişkenler farklı farklı betimlenmeye çalışılır. Bu betimleme, şimdiki zaman veya geçmiş zamanla sınırlandırılabilmesi gibi aynı zamanda gelişime açık biçimde de olabilir (Karasar, 2015). Çalışmanın diğer kısmında ise olgubilimsel (fenomenoloji) model kullanılmıştır. Bu yöntemde insanların belirli bir kavramla alakalı anlayışını, duygusunu ve bakış açısını ve algısını ifade etmesine yardımcı olur ve bu kavramı nasıl tecrübe edindikleri hedeflenmektedir (Rose, Beeby, & Parker, 1995).

Bu araştırmada, karma yöntem tasarımlarından olan “Açıklayıcı Sıralı Desen” tasarımı uygulanmıştır.

Bu tasarımda genellikle nicel veriler toplanır analiz edilir ve daha sonra nitel veriler toplanır. Öncelik sırası genellikle nicel verilerdedir. Nitel veri tamamen nicel verileri çoğaltmak için elde edilir. Verilerin analizi birbiriyle ilişkili olup çoğunlukla veri yorumlama ve tartışma bölümlerinde birleştirilir. Bu model özellikle beklenmeyen araştırma bulgularını veya ilişkileri açıklamakta daha faydalıdır (Creswell, 2021).

3. 2. Örneklem Grubu

3. 2. 1. Nicel Bölümü Oluşturan Örneklem Grubu

Araştırmanın nicel bölümünü 2020-2021 eğitim-öğretim yılında; 19 Mayıs Üniversitesi, Trabzon, Atatürk, Ege, Aksaray, Çukurova ve Gazi Üniversitesi'nin spor bilimleri fakültelerinde görev yapan 159 öğretim elemanı ile öğrenim gören 750 öğrenciden oluşmaktadır.

3. 2. 2. Nitel Bölümü Oluşturan Örneklem Grubu

Nitel Çalışma grubunu yükseköğretim kurumunda akreditasyon kurulunda daha önce görev almış ve şu anda görev almakta olan Erzincan Binali Yıldırım Ü., Erzurum Ü., Trabzon Ü., Ondokuzmayıs Ü., Selçuk Ü., Karamanoğlu Mehmet Bey Ü. Spor Bilimlerindeki öğretim elemanlarından oluşmuştur. Katılımcılarla yapılacak görüşmeler, maksimum çeşitlilik örnekleme ile gerçekleştirilmiştir. Patton (2014) bu örnekleme tasarımında çalışmada yer alan grubun ve ilgili boyutların belirtilmesi gerekmektedir. Bu yöntemin amacına göre küçük bir örneklem oluşturup bu doğrultuda çalışılacak olan problemler doğrultusunda meydana gelebilecek kişilerin en üst seviyede yansıtmaktadır.

3. 3. Verilerin Toplanması

3. 3. 1. Veri Toplama Araçları

Araştırmanın verileri nicel bölüm ve nitel bölüm olmak üzere 2 aşamada toplanmıştır. Araştırma verilerinin toplanmasında kullanılan veri toplama araçlarına ilişkin bilgiler ve verilerin toplanma süreci bu bölümde ifade edilmeye çalışılmıştır.

3. 3. 1. 1. Kişisel Bilgi Formu

Araştırmanın nicel bölümündeki verilerin toplanması amacıyla kullanılan “Kişisel Bilgi Formu”, çalışmaya konu olan öğretim elemanları ve öğrencilere ait bilgilere ulaşabilmek amacıyla çalışmada incelenmek üzere oluşturulan bağımsız değişkenlerle ilgili soruları kapsamaktadır. Öğrenci Görüşleri ölçeğinde yer alan değişkenler; yaş, cinsiyet, üniversite, bölüm, sınıf: Öğretim elemanı ölçeğinde yer alan değişkenler ise; Cinsiyet, yaş, görev yapılan üniversite, kıdem yılı, yönetim görevi, eğitim düzeyi, akademik unvan, bölüm ve görev yaptığı üniversite’’ ile alakalı sorulardan oluşmaktadır.

3. 3. 1. 2. Öğretim Elemanı Ölçeği

Spor bilimleri fakültelerinde görev yapan öğretim elemanlarının, fakültelerin niteliğine ilişkin görüşlerini ve spor bilimleri fakültelerinin nitelik göstergelerini tespit etmek amacıyla, Bahat (2020) tarafından geliştirilen “Yükseköğretim Nitelik Göstergeleri Öğretim Elemanı Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçek, 9 alt boyut “E.Ö., Y., S-K. O., U., E. O., Ö. G., A, T. E., ve T. Y” şeklinde olup ve 49 maddeden oluşmaktadır.

3. 3. 1. 3. Spor Bilimleri Fakültelerinin Nitelik Göstergeleri Öğrenci Ölçeği

Spor bilimleri fakültelerindeki öğrencilerin, fakültelerin niteliğine dair görüşlerini ve spor bilimleri fakültelerinin nitelik göstergelerini saptamak amacıyla, Bahat’ın (2020) oluşturduğu “Yükseköğretim Nitelik Göstergeleri Öğrenci Ölçeği” ölçek kullanılmıştır. Ölçek, 5 alt boyut “E. Ö., Ü. Y., S-K. O., Ö. P., U.” ve 38 maddeden oluşmaktadır.

3. 3. 1. 4. Nitel Veri Toplama Aracı

Spor bilimleri fakültelerinde çalışan akademisyenlerin, fakültelerin niteliğine ilişkin görüşlerini ve spor bilimleri fakültelerinin nitelik göstergelerini belirlemek amacıyla Bahat (2020) tarafından geliştirilip alana uyarlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu alana uygun görüşme soruları haline getirilip kullanılmıştır. Oluşturulan açık uçlu sorular ile araştırmaya katılan öğretim üyelerinin kendi kelimeleri ile belirtmelerine fırsat sağlamak amaçlanmıştır. Araştırmanın bu kısmında iki bölümden meydana gelen görüşme formu yer almaktadır. Birinci kısmında kişisel bilgiler, ikinci kısımda ise spor bilimleri fakültelerinde niteliği ilişkin toplam yedi soru sorulmuştur. Uygulanan formla birlikte çalışmaya katılan öğretim elemanlarından gönüllü katılım onam formları alınmış ve daha sonra ses kayıtları alınmıştır.

3. 3. 2. Veri Toplama Süreci

Çalışmanın verileri için anket uygulamaya başlamadan önce etik kurul izni alınmıştır. Bahat (2020) tarafından geliştirilen Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri ölçeklerinde yer alan sorular alana uygun sorular haline dönüştürülerek dijital (Google Form) ortama aktararak hazırlanıp, anketler uygulanmadan önce planlanan çalışmanın ne için ve hangi amaçla yapıldığı öğretim elemanlarına ve öğrencilere açıkça ifade edilmiştir. 2020-2021 eğitim-öğretim yılında çalışmanın birinci bölümünü oluşturan nicel verileri Nisan ayında toparlanmıştır. Öğretim elemanları ve öğrencilerden toplanmış olan anket formları kontrol edilmiş, eksik ve hatalı olan formlar (kişisel bilgilerin eksik doldurulması, formun tamamen boş bırakılması, yabancı uyruklu öğretim elemanı ve öğrencilerin maddeleri tam ve doğru bir şekilde anlayamaması ve birden fazla işaretleme yapılması vb.) çalışmaya dışında bırakılmıştır (Çokluk, Şekercioğlu, & Büyüköztürk, 2016). Uygulanan

anketlerden çalışmaya dâhil edilebilecek niteliktekiler bilgisayara aktarılmıştır. Nicel veri analizlerinin yapılmasından sonraki evrede nitel verilerin toplanması amacıyla belirlenen öğretim üyeleri ile görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Öğretim üyeleri ile görüşmeler gerçekleştirilmeden önce çalışmaya katılmalarında herhangi bir sakınca olmadığına dair yazılı izin alınarak imzalatılmıştır. Görüşmeye katılan öğretim elemanlarına çalışmanın amacı açıklanmış ve katılımcı bilgilerinin gizli tutulacağı belirtilerek gönüllü katılım esas alınmıştır. Görüşmeler ders saatleri dışında öğretim üyeleri ile belirlenen yer ve saatlerde gerçekleştirilmiştir. Görüşmeler esnasında veri kaybı olmaması için görüşmeler ses kayıt cihazı kullanılarak kayda alınmış ve elde edilen ses kayıtları dinlenerek transkript haline getirilmiştir.

3. 3. 3. Verilerin Analizi

Araştırmanın nicel bölümünde toplanan verilerin türüne ve sayısına göre geliştirilmiş olan istatistik testler saptanmış, (Çokluk, Şekercioğlu & Büyüköztürk, 2012) çalışmanın nicel bölümünde yapılan istatistiksel analizler SPSS 28 istatistik paket programı ile gerçekleştirilmiştir. Yöntem olarak betimsel istatistikler (frekans, aritmetik ortalama, standart sapma,) t- testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ve Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayıları hesaplanmıştır.

Araştırmanın nitel kısmında yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Elde edilen veriler MAXQDA programı aracılığıyla içerik analizi ile çözümlenmiştir. Görüşmelerden önce katılım sağlayacak kişilere kendilerini daha rahat ve esnek bir biçimde ifade edebilmeleri için görüşmeden önce açıklama yapılmış ve kendilerinin belirlemiş olduğu zamanda ve diledikleri yerde görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Ayrıca çalışma bulgularının sergilenmesinde, araştırmaya katılmış olan öğretim elemanlarının kimliklerini korumak amacıyla isimlerinin yerine “K1, K2, K3...” şeklinde adlandırmalar yapılmıştır. Nitel verilere ait temaların saptanması için metin belirli aralıklarla okunmuştur. MAXQDA analiz programı ile çalışmanın ana çerçevesinin oluşturma aşamaları analiz edilmiştir. Araştırmanın varmak istediği sonuç yönelik ana temalar: “İnsan Kaynağı” “Sosyal ve Fiziksel Ortam”, “Eğitim-Öğretim”, “Standart”, “Ekonomik Olanaklar”, “Uluslararasılaşma” olarak belirlenmiştir. Belirlenen bu temalar çalışmanın kurumsal çerçevesine bağlı şekilde yorumlanmaya çalışılmıştır.

4. BULGULAR

4.1. Öğretim Elemanlarının Tanımlayıcı Özellikleri

Bu bölümde spor bilimlerinde görev yapan öğretim elemanları ve öğrenim gören öğrencilerden toplanan verilerin analiziyle meydana gelmiş yorumlar ve bulgular verilmiştir. Araştırmanın alt amaçları elde edilen verilerle başlık haline getirilmiştir.

Tablo 1. Öğretim Elemanlarının Tanımlayıcı Özellikleri

		n	%
Cinsiyet	Erkek	128	80,5
	Kadın	31	19,5
	Toplam	159	100,0
Öğrenim Durumu	Lisans	3	1,9
	Yüksek Lisans	26	16,4
	Doktora	130	81,8
	Toplam	159	100,0
Unvan	Ar. Gör.	27	17,0
	Öğr. Gör.	31	19,5
	Dr. Öğr. Üyesi	47	29,6
	Doç. Dr.	33	20,8
	Prof. Dr.	21	13,2
	Toplam	159	100,0
Bölüm	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği	48	30,2
	Spor Yöneticiliği	37	23,3
	Antrenörlük Eğitimi	57	35,8
	Rekreasyon	17	10,7
	Toplam	159	100,0
Yönetim Görevi	Var	34	21,4
	Yok	125	78,6
	Toplam	159	100,0
Kıdem	1-5 yıl	30	18,9
	5-10 yıl	39	24,5
	11-15 yıl	21	13,2
	16-20 yıl	15	9,4
	21-25 yıl	33	20,8
	26 ve üzeri	21	13,2
	Toplam	159	100,0

Yapılan istatistiksel değerlendirmede; katılımcıların %80,5 'i (128) erkek, %19,5 (31) kadındır. Katılımcıların %1,9 (3) lisans, %16,4 (26) yüksek lisans, %81,8 (130) doktora programı mezunudur. Araştırma görevlisi olarak %17,0 (27), Öğretim Görevlisi %19,5, (31), Dr. Öğr. Üyesi

%29,6 (47), Doç. Dr. %20,8 (33), Prof. Dr. %13,2'si(21) unvanına sahiptir. Öğretmenlik bölümü %30,2 (48), Yöneticilik bölümü %23,3 (37), Antrenörlük bölümünde %35,8 (57), Rekreasyon bölümünde %10,7 (17) görev yapmaktadır. Katılımcılardan yönetim görevi alan %21,4 (34), yönetim görevi almayanlar ise %78,6 (125) oranındadır. Kıdem olarak %18,9 (30) 1-5 yıl, %24,5 (39) 5-10 yıl, %13,2 (21) 11-15 yıl, %9,4 (15) 16-20 yıl, %20,8 (33) 21-25 yıl, %13,2 (21) 26 ve üzeridir.

Tablo 2. Öğretim Elemanlarının Fakültelerin Nitelik Göstergelerine İlişkin Görüşlerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Boyut	Grup	n	X	ss	t	sd	p
Eğitim-Öğretim	Erkek	128	3,37	0,89	-2,096	157	0,038*
	Kadın	31	3,73	0,80			
Üniversitenin Yapısı	Erkek	128	3,15	1,07	-1,204	157	0,230
	Kadın	31	3,40	0,88			
Sosyo-Kültürel Olanaklar	Erkek	128	3,68	0,91	0,616	157	0,539
	Kadın	31	3,56	1,03			
Uluslararasılaşma	Erkek	128	3,28	0,90	-2,005	157	0,047
	Kadın	31	3,65	1,01			
Ekonomik Olanaklar	Erkek	128	3,21	0,99	-0,574	157	0,567
	Kadın	31	3,32	1,03			
Öğrenci Gereksinimleri	Erkek	128	3,27	1,11	-0,819	157	0,414
	Kadın	31	3,45	1,25			
Akreditasyon	Erkek	128	3,30	1,13	-1,734	157	0,085
	Kadın	31	3,69	0,97			
Tercih Edilirlik	Erkek	128	3,14	0,96	-1,009	157	0,314
	Kadın	31	3,33	0,85			
Teknoloji Yeterliği	Erkek	128	3,71	0,85	-0,623	157	0,534
	Kadın	31	3,82	0,84			
Toplam Puan	Erkek	128	3,35	0,77	-1,534	157	0,127
	Kadın	31	3,59	0,75			

Yapılan istatistiksel değerlendirmede; akademisyenlerin ‘Eğitim-öğretim’ boyutunda erkek ve kadın akademisyenler arasındaki farkın kadınların erkeklere nazaran 95 güven aralığı içinde anlamlı olduğu tespit edildi ($p<0,05$). “Eğitim-Öğretim” boyutuna ilişkin erkek akademisyenlerin kabul düzeyleri ($X = 3,37$), kadın akademisyenlerinki ise ($X = 3,73$) olarak daha yüksektir. Diğer alt boyutlarında istatistiki olarak bir değişim gözlenmemiştir.

Tablo 3. Öğretim Elemanlarının Üniversitelerin Nitelik Göstergelerine İlişkin Görüşlerinin Öğrenim Durumu Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Boyut	Öğrenim Durumu	n	X	ss	sd	t	p
Eğitim-Öğretim	Yüksek Lisans	29	3,33	1,10	0,20	-0,633	0,531
	Doktora	130	3,46	0,83	0,07		
Üniversitenin Yapısı	Yüksek Lisans	29	3,00	1,17	0,22	-1,154	0,250
	Doktora	130	3,24	1,01	0,09		
Sosyo-Kültürel Olanaklar	Yüksek Lisans	29	3,43	0,96	0,18	-1,451	0,149
	Doktora	130	3,71	0,92	0,08		
Uluslararasılaşma	Yüksek Lisans	29	3,41	1,05	0,19	0,368	0,713
	Doktora	130	3,33	0,91	0,08		
Ekonomik Olanaklar	Yüksek Lisans	29	2,94	1,03	0,19	-1,739	0,084
	Doktora	130	3,29	0,98	0,09		
Öğrenci Gereksinimleri	Yüksek Lisans	29	2,87	1,15	0,21	-2,280	0,024*
	Doktora	130	3,40	1,11	0,10		
Akreditasyon	Yüksek Lisans	29	3,17	1,01	0,19	-1,110	0,269
	Doktora	130	3,43	1,13	0,10		
Tercih Edilirlik	Yüksek Lisans	29	3,05	1,04	0,19	-0,849	0,397
	Doktora	130	3,21	0,92	0,08		
Teknoloji Yeterliği	Yüksek Lisans	29	3,67	0,85	0,16	-0,454	0,650
	Doktora	130	3,75	0,85	0,07		
Toplam Puan	Yüksek Lisans	29	3,24	0,92	0,17	-1,246	0,215
	Doktora	130	3,43	0,73	0,06		

Yapılan istatistiksel değerlendirmede Akademisyenlerin ‘‘Öğrenci Gereksinimleri’’ göstergelerine ilişkin yüksek lisans ve doktora mezunu akademisyenler arasındaki farkın doktora mezunu akademisyenler lehine .95 güven aralığı içinde anlamlı olduğu tespit edildi ($p < 0,05$). ‘‘Öğrenci Gereksinimleri’’ boyutuna ilişkin doktora mezunu akademisyenlerin kabul düzeyleri ($X = 3,40$), yüksek lisans mezunu akademisyenlerin ki ise ($X = 2,87$) olarak daha yüksektir. Diğer alt boyutlarda istatistiki olarak bir değişim gözlenmemiştir.

Tablo 4. Öğretim Elemanlarının Fakültenin Nitelik Göstergelerine İlişkin Görüşlerinin Akademik Unvan Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Boyut	Bölüm	n	X	ss	sd	F	p	Anlamlı Fark
Eğitim-Öğretim	A Araştırma. G.	27	3,4	0,98	158	2,149	0,077	
	B Öğretim. G.	31	3,25	1,07				
	C Dr. Öğretim. Ü.	47	3,33	0,8				
	D Doçent. Dr.	33	3,82	0,64				
	E Profesör. Dr.	21	3,43	0,83				
	Toplam	159	3,44	0,88				
Üniversitenin Yapısı	A Araştırma. G.	27	3,06	0,95	158	2,404	0,052	
	B Öğretim. G.	31	2,9	1,2				
	C Dr. Öğretim. Ü.	47	3,13	0,95				
	D Doçent. Dr.	33	3,64	0,87				
	E Profesör. Dr.	21	3,26	1,18				
	Toplam	159	3,2	1,04				
Sosyo-Kültürel Olanaklar	A Araştırma. G.	27	3,62	0,82	158	1,465	0,215	
	B Öğretim. G.	31	3,52	1,04				
	C Dr. Öğretim. Ü.	47	3,6	0,75				
	D Doçent. Dr.	33	3,99	1,06				
	E Profesör. Dr.	21	3,51	1,01				
	Toplam	159	3,66	0,93				
Uluslararasılaşma	A Araştırma. G.	27	3,36	0,86	158	2,163	0,076	
	B Öğretim. G.	31	3,47	1,09				
	C Dr. Öğretim. Ü.	47	3,03	0,9				
	D Doçent. Dr.	33	3,55	0,86				
	E Profesör. Dr.	21	3,55	0,84				
	Toplam	159	3,35	0,93				
Ekonomik Olanaklar	A Araştırma. G.	27	3,02	0,79	158	1,115	0,352	
	B Öğretim. G.	31	3,09	1,19				
	C Dr. Öğretim. Ü.	47	3,27	0,87				
	D Doçent. Dr.	33	3,51	1,18				
	E Profesör. Dr.	21	3,19	0,81				
	Toplam	159	3,23	0,99				
Öğrenci Gereksinimleri	A Araştırma. G.	27	3,15	1,07	158	1,254	0,291	
	B Öğretim. G.	31	3,08	1,31				
	C Dr. Öğretim. Ü.	47	3,3	1,01				
	D Doçent. Dr.	33	3,66	1,13				
	E Profesör. Dr.	21	3,27	1,16				
	Toplam	159	3,3	1,13				
Akreditasyon	A Araştırma. G.	27	3,57	1,01	158	1,801	0,131	
	B Öğretim. G.	31	3,16	0,98				
	C Dr. Öğretim. Ü.	47	3,4	1,06				
	D Doçent. Dr.	33	3,67	1,11				
	E Profesör. Dr.	21	2,97	1,42				
	Toplam	159	3,38	1,11				

Tablo 4'ün devamı

Tercih Edilirlik	A	Araştırma. G.	27	3,07	1,02	158	1,247	0,293	
	B	Öğretim. G.	31	3,15	1,07				
	C	Dr. Öğretim. Ü.	47	3,01	0,92				
	D	Doçent. Dr.	33	3,41	0,79				
	E	Profesör. Dr.	21	3,38	0,88				
	Toplam		159	3,18	0,94				
Teknoloji Yeterliği	A	Araştırma. G.	27	3,58	0,86	158	2,791	0,028*	C-D
	B	Öğretim. G.	31	3,75	0,89				
	C	Dr. Öğretim. Ü.	47	3,49	0,82				
	D	Doçent. Dr.	33	4,06	0,77				
	E	Profesör. Dr.	21	3,92	0,82				
	Toplam		159	3,73	0,85				
Toplam Puan	A	Araştırma. G.	27	3,33	0,78	158	2,272	0,064	
	B	Öğretim. G.	31	3,24	0,92				
	C	Dr. Öğretim. Ü.	47	3,29	0,64				
	D	Doçent. Dr.	33	3,74	0,69				
	E	Profesör. Dr.	21	3,4	0,84				
	Toplam		159	3,4	0,77				

Yapılan istatistiksel değerlendirmede; farklılıklar incelendiğinde, unvanı Dr. Öğretim üyesi olan akademisyenlerin ‘‘T.Y’’ne ait görüşleri ($\bar{X}$ =3,49), Doç. Dr. Akademik unvan görüşleri arasında ($\bar{X}$ =3,74), istatistiki olarak anlamlı farklılık gözlenmiştir (p<0,05). Diğer alt boyutlarında akademisyenlerde unvanlar arasında anlamlı bir değişim gözlenmemiştir.

Tablo 5. Öğretim Elemanlarının Fakültenin Nitelik Göstergelerine İlişkin Görüşlerinin Görev Yaptığı Bölüm Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Boyut	Bölüm	n	X	ss	sd	F	p	Anlamlı Fark
Eğitim-Öğretim	A Beden Eğ. ve Spor Öğretmenliği	48	3,27	0,87	158	0,885	0,451	
	B Spor Yöneticiliği	37	3,52	0,82				
	C Antrenörlük Eğitimi	57	3,49	0,9				
	D Rekreasyon	17	3,57	0,95				
	Toplam	159	3,44	0,88				
Üniversitenin Yapısı	A Beden Eğ. ve Spor Öğretmenliği	48	3,01	1,01	158	1,587	0,195	
	B Spor Yöneticiliği	37	3,16	0,95				
	C Antrenörlük Eğitimi	57	3,43	1,05				
	D Rekreasyon	17	3,05	1,23				
	Toplam	159	3,2	1,04				

Tablo 4'ün devamı

Boyut	Bölüm	n	X	ss	sd	F	p	Anlamlı Fark
Sosyo-Kültürel Olanaklar	A Beden Eğ. ve Spor Öğretmenliği	48	3,59	0,92	158	1,023	0,384	
	B Spor Yöneticiliği	37	3,84	0,83				
	C Antrenörlük Eğitimi	57	3,67	0,92				
	D Rekreasyon	17	3,39	1,18				
	Toplam	159	3,66	0,93				
Uluslararasılaşma	A Beden Eğ. ve Spor Öğretmenliği	48	3,42	0,85	158	1,732	0,163	
	B Spor Yöneticiliği	37	3,47	0,82				
	C Antrenörlük Eğitimi	57	3,35	0,91				
	D Rekreasyon	17	2,88	1,3				
	Toplam	159	3,35	0,93				
Ekonomik Olanaklar	A Beden Eğ. ve Spor Öğretmenliği	48	3,34	1,05	158	2,695	0,048*	A-D
	B Spor Yöneticiliği	37	3,35	0,77				
	C Antrenörlük Eğitimi	57	3,25	0,95				
	D Rekreasyon	17	2,61	1,23				
	Toplam	159	3,23	0,99				
Öğrenci Gereksinimleri	A Beden Eğ. ve Spor Öğretmenliği	48	3,33	1,18	158	0,972	0,408	
	B Spor Yöneticiliği	37	3,39	1,13				
	C Antrenörlük Eğitimi	57	3,36	1,05				
	D Rekreasyon	17	2,86	1,29				
	Toplam	159	3,3	1,13				
Akreditasyon	A Beden Eğ. ve Spor Öğretmenliği	48	3,55	0,92	158	3,032	0,031*	C-D
	B Spor Yöneticiliği	37	3,12	1,13				
	C Antrenörlük Eğitimi	57	3,57	1,12				
	D Rekreasyon	17	2,84	1,34				
	Toplam	159	3,38	1,11				
Tercih Edilirlik	A Beden Eğ. ve Spor Öğretmenliği	48	3,12	0,89	158	3,008	0,032*	C-D
	B Spor Yöneticiliği	37	3,08	0,94				
	C Antrenörlük Eğitimi	57	3,43	0,84				
	D Rekreasyon	17	2,73	1,23				
	Toplam	159	3,18	0,94				
Teknoloji Yeterliği	A Beden Eğ. ve Spor Öğretmenliği	48	3,66	0,86	158	0,293	0,831	
	B Spor Yöneticiliği	37	3,81	0,87				
	C Antrenörlük Eğitimi	57	3,71	0,87				
	D Rekreasyon	17	3,82	0,76				
	Toplam	159	3,73	0,85				
Toplam Puan	A Beden Eğ. ve Spor Öğretmenliği	48	3,32	0,76	158	0,715	0,544	
	B Spor Yöneticiliği	37	3,44	0,68				
	C Antrenörlük Eğitimi	57	3,48	0,8				
	D Rekreasyon	17	3,23	0,92				
	Toplam	159	3,4	0,77				

Yapılan istatistiksel değerlendirmede; akademisyenlerin bölümlerine göre yapılan incelemede “ekonomik olanaklar” ($F_{(158)} = 2,69$, $p < .05$), “akreditasyon” ($F_{(158)} = 3,02$, $p < .05$), ve “tercih

edilebilirlik ‘’ ($F_{(158)} = 3,00$, $p < .05$) alt boyutunda istatistiki olarak anlamlı farklılık gözlenmiştir. Ekonomik olanaklar alt boyutunda öğretmenlik bölümü ($\bar{X} = 3,34$) ile rekreasyon bölümü ($\bar{X} = 2,61$) arasında anlamlı bir değişim gözlenmiştir. Nitelik boyutlarından akreditasyon alt boyutunda antrenörlük bölümü ($\bar{X} = 3,57$) ve rekreasyon bölümü ($\bar{X} = 2,84$) arasındaki farkın anlamlı olduğu tespit edilmiştir. Tercih edilebilirlik boyutunda görev yapan antrenörlük bölümü ($\bar{X} = 3,43$) akademisyenleri ile rekreasyon bölümünde ($\bar{X} = 2,73$) görev alan akademisyenler arasında anlamlı farklılık gözlenmiştir.

Diğer alt boyutlarında herhangi bir değişim gözlenmemiştir.

Tablo 6. Öğretim Elemanlarının Fakültelerin Nitelik Göstergelerine İlişkin Görüşlerinin Yönetim Görevi Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Boyut	Grup	n	X	ss	t	sd	p
Eğitim-Öğretim	Var	34	3,51	0,78	0,531	157	0,596
	Yok	125	3,42	0,91			
Üniversitenin Yapısı	Var	34	3,35	1,11	0,982	157	0,327
	Yok	125	3,16	1,02			
Sosyo-Kültürel Olanaklar	Var	34	3,69	0,83	0,239	157	0,812
	Yok	125	3,65	0,96			
Uluslararasılaşma	Var	34	3,24	0,75	-0,793	157	0,429
	Yok	125	3,38	0,97			
Ekonomik Olanaklar	Var	34	3,59	0,86	2,404	157	0,017*
	Yok	125	3,13	1,01			
Öğrenci Gereksinimleri	Var	34	3,49	1,02	1,093	157	0,276
	Yok	125	3,25	1,16			
Akreditasyon	Var	34	3,55	1,00	1,003	157	0,317
	Yok	125	3,33	1,14			
Tercih Edilebilirlik	Var	34	3,28	0,88	0,726	157	0,469
	Yok	125	3,15	0,96			
Teknoloji Yeterliği	Var	34	3,64	0,87	-0,729	157	0,467
	Yok	125	3,76	0,85			
Toplam Puan	Var	34	3,48	0,71	0,748	157	0,455
	Yok	125	3,37	0,79			

* $p < 0,05$

Yapılan istatistiksel değerlendirmede; Ekonomik olanaklar boyutunda yönetim görevi olan ve olmayan akademisyenler arasındaki farkın yönetim görevi olanlar lehine anlamlı olduğu tespit edildi ($p < 0,05$). Y.G.O.Ö.E’nin E.O., ilişkin kabul düzeyleri ($X = 3,59$) olmayanlara oranla ($X = 3,13$) daha fazladır. Diğer alt boyutlarda ise istatistiki olarak anlamlı bir değişim gözlenmemiştir.

Tablo 7. Öğretim Elemanlarının Fakültelerin Nitelik Göstergelerine İlişkin Görüşlerinin Kıdem Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Boyut	Kıdem	n	X	ss	sd	F	p	Anlamlı Fark
Eğitim-Öğretim	A 1-5 yıl	30	3,35	0,77	158	1,051	0,39	
	B 5-10 yıl	39	3,26	0,96				
	C 11-15 yıl	21	3,7	0,94				
	D 16-20 yıl	15	3,7	0,74				
	E 21-25 yıl	33	3,48	0,87				
	F 26 ve üzeri	21	3,39	0,91				
	Toplam	159	3,44	0,88				
Üniversitenin Yapısı	A 1-5 yıl	30	3,18	1,03	158	2,201	0,057	
	B 5-10 yıl	39	2,79	1,09				
	C 11-15 yıl	21	3,57	0,96				
	D 16-20 yıl	15	3,4	0,94				
	E 21-25 yıl	33	3,19	1,08				
	F 26 ve üzeri	21	3,48	0,88				
	Toplam	159	3,2	1,04				
Sosyo-Kültürel Olanaklar	A 1-5 yıl	30	3,62	0,79	158	2,523	0,032*	B-C
	B 5-10 yıl	39	3,36	0,99				
	C 11-15 yıl	21	4,21	0,83				
	D 16-20 yıl	15	3,76	0,82				
	E 21-25 yıl	33	3,58	1,05				
	F 26 ve üzeri	21	3,77	0,8				
	Toplam	159	3,66	0,93				
Uluslararasılaşma	A 1-5 yıl	30	3,17	0,95	158	3,074	0,011*	B-C B-F
	B 5-10 yıl	39	3,02	1,03				
	C 11-15 yıl	21	3,75	0,88				
	D 16-20 yıl	15	3,55	0,76				
	E 21-25 yıl	33	3,3	0,79				
	F 26 ve üzeri	21	3,74	0,83				
	Toplam	159	3,35	0,93				
Ekonomik Olanaklar	A 1-5 yıl	30	3,28	0,91	158	1,693	0,14	
	B 5-10 yıl	39	2,9	1,12				
	C 11-15 yıl	21	3,52	0,83				
	D 16-20 yıl	15	3,58	1,1				
	E 21-25 yıl	33	3,19	1,06				
	F 26 ve üzeri	21	3,3	0,66				
	Toplam	159	3,23	0,99				

Tablo 7'nin devamı

Boyut	Kıdem	n	X	ss	sd	F	p	Anlamlı Fark
Öğrenci Gereksinimleri	A 1-5 yıl	30	3,16	1,01	158	1,974	0,085	
	B 5-10 yıl	39	3,04	1,25				
	C 11-15 yıl	21	3,92	1,07				
	D 16-20 yıl	15	3,51	1,01				
	E 21-25 yıl	33	3,21	1,22				
	F 26 ve üzeri	21	3,37	0,93				
	Toplam	159	3,3	1,13				
Akreditasyon	A 1-5 yıl	30	3,8	0,88	158	4,653	0,001**	A-B B-D
	B 5-10 yıl	39	2,86	1,1				
	C 11-15 yıl	21	3,62	1,11				
	D 16-20 yıl	15	3,87	1,03				
	E 21-25 yıl	33	3,05	1,2				
	F 26 ve üzeri	21	3,67	0,88				
	Toplam	159	3,38	1,11				
Tercih Edilirlik	A 1-5 yıl	30	3,2	0,85	158	1,872	0,102	
	B 5-10 yıl	39	2,85	1,05				
	C 11-15 yıl	21	3,24	1,02				
	D 16-20 yıl	15	3,22	0,87				
	E 21-25 yıl	33	3,24	0,95				
	F 26 ve üzeri	21	3,59	0,67				
	Toplam	159	3,18	0,94				
Teknoloji Yeterliği	A 1-5 yıl	30	3,63	0,67	158	0,957	0,446	
	B 5-10 yıl	39	3,55	0,88				
	C 11-15 yıl	21	3,94	0,89				
	D 16-20 yıl	15	3,67	1,26				
	E 21-25 yıl	33	3,84	0,8				
	F 26 ve üzeri	21	3,89	0,69				
	Toplam	159	3,73	0,85				
Toplam Puan	A 1-5 yıl	30	3,36	0,66	158	2,313	0,047*	B-C
	B 5-10 yıl	39	3,11	0,8				
	C 11-15 yıl	21	3,73	0,77				
	D 16-20 yıl	15	3,61	0,72				
	E 21-25 yıl	33	3,38	0,82				
	F 26 ve üzeri	21	3,53	0,71				
	Toplam	159	3,4	0,77				

*p<0,05; **p<0,01

Yapılan istatistiksel değerlendirmede fakültenin nitelik boyutlarından “S:K.O.” ($F_{(158)}=2,52$, $p<.05$), “uluslararasılaşma” ($F_{(158)}=3,07$, $p<.05$), “akreditasyon” ($F_{(158)}=4,65$, $p<.05$), ve “toplam puan” ($F_{(158)}=2,31$, $p<.05$), boyutlarına ilişkin Ö.E.G. kıdemlerine oranla anlamlılık göstermektedir. Gruplar arasında farklılıklar incelendiğinde; 5-10 aralığındaki S.KO’lara ilişkin görüşleri ($X=3,36$), 11-15 yıl ($X=4,21$) açısından anlamlı farklılık gözlenmektedir. Uluslararasılaşma boyutunda öğretim elemanlarının kıdemi 5-10 ($X=3,02$), 11-15, ($X=3,75$) arasında anlamlı değişim gözlenmiştir ve kıdem süresi 5-10 ($X=3,02$), 26 ve üzeri ($X=3,74$), akreditasyon boyutunda öğretim elemanlarının görüşlerine ilişkin 1-5 ($X=3,80$), ve 5-10 ($X=2,86$) sahip öğretim elemanlarına göre düşük olduğu gözlemlenmiştir yine akreditasyon boyutunda kıdem yılı 5-10 ($X=2,86$) yılın 16-20 yıla ($X=3,87$)

göre düşük olduğu gözlemlenmiştir. Toplam puan boyutunda ise 5-10 yıl kıdeme sahip olan öğretim elemanları ($X = 3,11$), 11-15 yıl ($X = 3,73$) kıdemine sahip akademisyenler arasında istatistiki olarak anlamlı bir değişim gözlenmiştir.

Akademisyenlerin kıdemlerine göre yapılan incelemede diğer alt boyutlarında istatistiki olarak anlamlı bir değişim gözlenmemiştir.

4. 2. Öğrenci Görüşleri

Araştırmaya katılan öğrencilerinden bölüm, sınıf, eğitim cinsiyet ve yaş değişkenine göre elde edilen bulgular sunulmuştur.

Tablo 8. Öğrencilerin Tanımlayıcı Özellikleri

		n	%
Bölümünüz	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği	155	20,7
	Spor Yöneticiliği	174	23,2
	Antrenörlük Eğitimi	306	40,8
	Rekreasyon	115	15,3
	Toplam	750	100,0
Sınıfınız	1. Sınıf	204	27,2
	2. Sınıf	160	21,3
	3. Sınıf	188	25,1
	4. Sınıf	198	26,4
	Toplam	750	100,0
Cinsiyetiniz	Erkek	482	64,3
	Kadın	268	35,7
	Toplam	750	100,0
Yaşınız	18-21 yaş	465	62,0
	22-24 yaş	210	28,0
	25-28 yaş	46	6,1
	29 ve üstü yaş	29	3,9
	Toplam	750	100,0

Yapılan istatistiksel değerlendirmede; katılımcıların %20,7 'i (155) öğretmenlik bölümü, %23,2 (174) spor yöneticiliği, %40,8 (306) antrenörlük bölümü, %15,3 (115) rekreasyon bölümünde öğrenim görmektedir. Katılımcıların %27,2 (204) 1.sınıf, %21,3 (160) 2. Sınıf, %25,1 (188) 3. sınıf, %26,4 (198) 4. Sınıf oluşturmaktadır. Cinsiyet değişkenine göre araştırmamızda %64,3 (482) erkek, %35,7(268) kadından meydana gelmektedir. Yaş değişkenine göre bakıldığında katılımcıların %62,0 (465) 18-21 yaş, %28,0 (210) 22-24 yaş, %6,1 (46) 25-28 yaş ve %3,9 (29) 29 ve üstü yaş grubundan katılımcı dahil edilmiştir.

Tablo 9. Öğrencilerin Fakültelerinin Nitelik Göstergelerine İlişkin Görüşlerinin Bölüm Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Boyut	Bölüm	n	X	ss	sd	F	p	Anlamlı Fark
Eğitim-Öğretim	A Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği	155	3,22	0,87	749	5,157	0,002**	A-B
	B Spor Yöneticiliği	174	3,61	0,88				A-D
	C Antrenörlük Eğitimi	306	3,46	1,04				
	D Rekreasyon	115	3,57	0,98				
	Toplam	750	3,46	0,97				
Üniversitenin Yapısı	A Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği	155	3,35	0,9	749	3,857	0,009**	A-B
	B Spor Yöneticiliği	174	3,7	0,92				
	C Antrenörlük Eğitimi	306	3,56	1,03				
	D Rekreasyon	115	3,63	0,96				
	Toplam	750	3,56	0,97				
Sosyo-Kültürel Olanaklar	A Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği	155	3,09	1	749	7,198	0,000**	A-B
	B Spor Yöneticiliği	174	3,56	0,98				A-C
	C Antrenörlük Eğitimi	306	3,41	1,14				A-D
	D Rekreasyon	115	3,6	0,98				
	Toplam	750	3,41	1,06				
Öğretim Programı	A Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği	155	3,71	0,82	749	0,798	0,495	
	B Spor Yöneticiliği	174	3,83	0,9				
	C Antrenörlük Eğitimi	306	3,7	1,06				
	D Rekreasyon	115	3,79	0,95				
	Toplam	750	3,75	0,96				
Uluslararasılaşma	A Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği	155	3,28	0,94	749	4,006	0,008**	A-B
	B Spor Yöneticiliği	174	3,65	0,95				A-C
	C Antrenörlük Eğitimi	306	3,5	1,08				
	D Rekreasyon	115	3,58	0,99				
	Toplam	750	3,5	1,01				
Toplam Puan	A Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği	155	3,28	0,81	749	5,021	0,002**	A-B
	B Spor Yöneticiliği	174	3,65	0,85				A-D
	C Antrenörlük Eğitimi	306	3,51	1,01				
	D Rekreasyon	115	3,62	0,9				
	Toplam	750	3,51	0,92				

**p<0,01

Yapılan istatistiksel değerlendirmede fakültelerin nitelik boyutlarından “E.Ö.” ($F_{(750)}=5,15$, $p<.05$), “Ü.Y.” ($F_{(750)}=3,85$, $p<.05$), “S.K.O.” ($F_{(750)}=7,19$, $p<.05$), “U” ($F_{(750)}=4,00$, $p<.05$) ve T.P. ($F_{(750)}=5,02$, $p<.05$), dair öğrencilerin bölüm alanına göre anlamlı farklılık göstermektedir.

Bireylerin bölüm seviyesine bağlı olarak “eğitim-öğretim” faktörüne katılma oranları öğretmenlik bölümünün ($X = 3,22$), spor yöneticiliği ($X = 3,61$) ve rekreasyon ($X = 3,57$), bölümü arasında farkın istatistiki olarak anlamlı olduğu tespit edilmiştir. “üniversite yapısı” katılım oranları

Öğretmenlik bölümünün ($X = 3,35$), spor yöneticiliği ($X = 3,61$) bölümü arasında farkın anlamlı olduğu gözlenmiştir. Sosyo-kültürel olanaklar boyutunda öğretmenlik bölümünün ($X = 3,09$), spor yöneticiliği ($X = 3,56$), antrenörlük ($X = 3,50$) ve rekreasyon bölümünden ($X = 3,79$), farklı olduğu gözlemlendi. Uluslararasılaşma boyutunda öğretmenlik bölümünün ($X = 28$), spor yöneticiliği ($X = 3,65$) ve antrenörlük bölümünden ($X = 3,51$) farkın anlamlı olduğu toplam puan boyutunda öğretmenlik bölümünün ($X = 3,28$) spor yöneticiliği ($X = 3,65$) ve rekreasyon bölümleri ($X = 3,62$) arasındaki farkların istatistiki olarak anlamlı olduğu gözlenmiştir($p<0,01$).

Tablo 10. Öğrencilerin Fakültelerinin Nitelik Göstergelerine İlişkin Görüşlerinin Sınıf Değişkenine Göre karşılaştırılması

Boyut	Sınıf	n	X	ss	sd	F	p	Anlamlı Fark
Eğitim-Öğretim	1. Sınıf	204	3,86	0,81	0,06	18,627	0,000**	
	2. Sınıf	160	3,46	0,94	0,07			1-2
	3. Sınıf	188	3,31	0,99	0,07			1-3
	4. Sınıf	198	3,20	1,01	0,07			1-4
	Toplam	750	3,46	0,97	0,04			
Üniversitenin Yapısı	1. Sınıf	204	3,88	0,84	0,06	11,684	0,000**	
	2. Sınıf	160	3,52	0,94	0,07			1-2
	3. Sınıf	188	3,48	1,00	0,07			1-3
	4. Sınıf	198	3,35	1,02	0,07			1-4
	Toplam	750	3,56	0,97	0,04			
Sosyo-Kültürel Olanaklar	1. Sınıf	204	3,87	0,85	0,06	20,813	0,000**	
	2. Sınıf	160	3,40	1,04	0,08			1-2
	3. Sınıf	188	3,20	1,08	0,08			1-3
	4. Sınıf	198	3,14	1,11	0,08			1-4
	Toplam	750	3,41	1,06	0,04			
Öğretim Programı	1. Sınıf	204	4,00	0,83	0,06	7,979	0,000**	
	2. Sınıf	160	3,72	0,93	0,07			1-2
	3. Sınıf	188	3,71	0,99	0,07			1-3
	4. Sınıf	198	3,54	1,03	0,07			1-4
	Toplam	750	3,75	0,96	0,04			
Uluslararasılaşma	1. Sınıf	204	3,80	0,91	0,06	10,910	0,000**	
	2. Sınıf	160	3,56	0,94	0,07			1-3
	3. Sınıf	188	3,35	1,04	0,08			1-4
	4. Sınıf	198	3,29	1,07	0,08			2-4
	Toplam	750	3,50	1,01	0,04			
Toplam	1. Sınıf	204	3,87	0,79	0,06	17,309	0,000**	
	2. Sınıf	160	3,50	0,88	0,07			1-2
	3. Sınıf	188	3,38	0,94	0,07			1-3
	4. Sınıf	198	3,27	0,96	0,07			1-4
	Toplam	750	3,51	0,92	0,03			

** $p<0,01$

Yapılan istatistiksel değerlendirmede öğrencilerin fakültelerin nitelik göstergelerine ilişkin Görüşlerinin S. D. Göre incelendiğinde ‘‘E.-Ö.’’ ($F_{(750)}=18,627$, $p<0,01$), ‘‘Ü.Y.’’ ($F_{(750)}= 11,684$, $p<0,01$), ‘‘sosyo-kültürel olanaklar’’ ($F_{(750)}= 20,813$, $p<0,01$), ‘‘Öğretim Programı’’ ($F_{(750)}= 7,979$,

$p < 0,01$), U. ($F_{(750)} = 10,910$, $p < 0,01$) ve “T.P” ($F_{(750)} = 17,309$, $p < 0,01$) boyutlarında ki farkların anlamlı olduğu tespit edildi ($p < 0,05$).

Gruplar arasında farklılıklar incelendiğinde; Eğitim- öğretim boyutunda 1. sınıflar ($X = 3,86$), ile 2. sınıflar ($X = 3,46$), 3. sınıflar ($X = 3,31$) ve 4. sınıflar ($X = 3,20$) arasındaki farkların anlamlı olduğu, “üniversite yapısı” boyutunda 1. Sınıflar ($X = 3,88$), ile 2. sınıflar ($X = 3,52$), 3. sınıflar ($X = 3,48$) ve 4. sınıflar ($X = 3,35$) arasındaki farkların anlamlı olduğu, “Sosyo-Kültürel Olanaklar” boyutunda 1. sınıflar ($X = 3,87$), ile 2. sınıflar ($X = 3,40$), 3. sınıflar ($X = 3,20$) ve 4. sınıflar ($X = 3,14$) arasındaki farkların anlamlı olduğu, “Öğretim Programı” boyutunda 1. sınıflar ($X = 4,00$), ile 2. sınıflar ($X = 3,72$), 3. sınıflar ($X = 3,71$) ve 4. sınıflar ($X = 3,54$) arasındaki farkların anlamlı olduğu, “Uluslararasılaşma” boyutunda 1. sınıflar ($X = 3,80$), ile 3. sınıflar ($X = 3,35$) ve 4. sınıflar ($X = 3,29$) arasında, 2. sınıflar ($X = 3,56$) ile 4. sınıflar ($X = 3,29$) arasındaki farkların anlamlı olduğu ve “genel toplam” puan boyutunda 1. sınıflar ($X = 3,87$), ile 2. sınıflar ($X = 3,50$), 3. sınıflar ($X = 3,38$) ve 4. sınıflar ($X = 3,27$) arasındaki farkların anlamlı olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 11. Öğrencilerin Fakültelerin Nitelik Göstergelerine İlişkin Görüşlerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Boyut	Grup	n	X	ss	t	sd	P
E.Ö	Erkek	482	3,41	1,00	-2,090	601,58	0,037*
	Kadın	268	3,56	0,90			
Ü.Y	Erkek	482	3,50	1,00	-2,344	748,00	0,019*
	Kadın	268	3,67	0,92			
S.K.O.	Erkek	482	3,36	1,10	-1,564	748,00	0,118
	Kadın	268	3,49	1,00			
Ö.P.	Erkek	482	3,69	0,98	-2,136	748,00	0,033*
	Kadın	268	3,85	0,93			
U.	Erkek	482	3,49	1,03	-0,544	748,00	0,587
	Kadın	268	3,53	0,98			
Toplam Puan	Erkek	482	3,46	0,95	-1,998	748,00	0,046*
	Kadın	268	3,60	0,87			

* $p < 0,05$

Yapılan istatistiksel değerlendirmede; Öğrencilerin Üniversitelerin Nitelik Boyutlarına İlişkin Görüşlerinin C. D. Göre Karşılaştırıldığında kadın ve erkek öğrencilerin E.Ö.” ($F_{(750)} = -2,09$, $p < .05$), Ü. Y. ($F_{(750)} = -2,34$) $p < .05$), , Ö. P. ($F_{(750)} = -2,13$) ve genel toplam ($F_{(750)} = -1,99$) puanları arasında istatistiki olarak anlamlı farklılık gözlenmiştir ($p < 0,05$).

Fakültelerin Nitelik Boyutlarına İlişkin diğer boyutları olan sosyo-kültürel olanaklar ve uluslararasılaşma boyutlarında anlamlı bir değişim gözlenmemiştir

Tablo 12. Öğrencilerin Fakültelerin Nitelik Göstergelerine İlişkin Görüşlerinin Yaş Değişkenine Göre karşılaştırılması

Boyut	Yaş	n	X	ss	sd	F	p	Anlamlı Fark
Eğitim-Öğretim	A 18-21	465	3,59	0,93	749	10,435	0,000**	A-B B-D
	B 22-24	210	3,17	1,01				
	C 25-28	46	3,34	0,98				
	D 29 ve üstü	29	3,72	0,76				
	Toplam	750	3,46	0,97				
Üniversitenin Yapısı	A 18-21	465	3,70	0,94	749	8,858	0,000**	A-B
	B 22-24	210	3,31	0,99				
	C 25-28	46	3,32	0,99				
	D 29 ve üstü	29	3,58	0,87				
	Toplam	750	3,56	0,97				
Sosyo-Kültürel Olanaklar	A 18-21	465	3,57	1,00	749	11,560	0,000**	A-B
	B 22-24	210	3,08	1,07				
	C 25-28	46	3,20	1,17				
	D 29 ve üstü	29	3,52	1,23				
	Toplam	750	3,41	1,06				
Öğretim Programı	A 18-21	465	3,87	0,92	749	7,149	0,000**	A-B
	B 22-24	210	3,52	1,02				
	C 25-28	46	3,53	0,96				
	D 29 ve üstü	29	3,76	0,93				
	Toplam	750	3,75	0,96				
Uluslararasılaşma	A 18-21	465	3,59	0,99	749	3,049	0,028*	A-B
	B 22-24	210	3,35	1,02				
	C 25-28	46	3,35	1,07				
	D 29 ve üstü	29	3,48	1,08				
	Toplam	750	3,50	1,01				
Toplam Puan	A 18-21	465	3,64	0,89	749	10,171	0,000**	A-B
	B 22-24	210	3,24	0,93				
	C 25-28	46	3,33	0,95				
	D 29 ve üstü	29	3,62	0,88				
	Toplam	750	3,51	0,92				

*p<0,05; **p<0,01

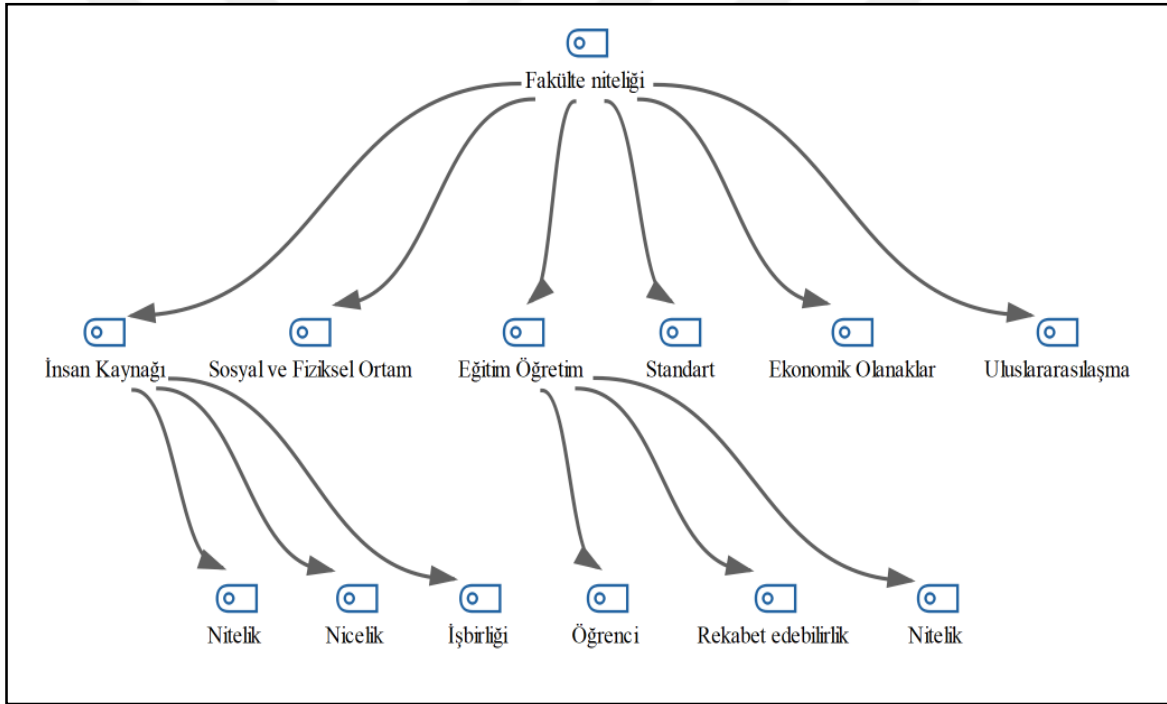
Yapılan istatistiksel değerlendirmede; Fakültenin Nitelik Boyutlarına İlişkin Görüşlerinin yaş Değişkenine Göre incelendiğinde ‘‘Eğitim-Öğretim’’ ($F_{(750)}=10,345$, $p<.0,01$), ‘‘üniversitenin yapısı’’($F_{(750)}=8,858$, $p<.0,01$), ‘‘sosyo-kültürel olanaklar’’ ($F_{(750)}=11,560$, $p<.0,01$), ‘‘Öğretim Programı’’ ($F_{(750)}=7,149$, $p<.0,01$), Uluslararasılaşma ($F_{(750)}=3,049$, $p<.0,05$) ve ‘‘toplam puan’’ ($F_{(750)}=10,171$, $p<.0,01$) boyutlarında ki farkların anlamlı olduğu tespit edildi ($p<0,05$).

Gruplar arasında farklılıklar incelendiğinde; Eğitim- öğretim boyutundan 18-21 yaş ($X = 3,59$), 22-24 yaş ($X = 3,17$) ve 29 ve üstü yaş ($X = 3,72$) grubunun arasındaki farkın anlamlı olduğu,

“üniversite yapısı” 18-21 yaş ($X = 3,70$) ile 22-24 yaş ($X = 3,31$) , “Sosyo-Kültürel Olanaklar” boyutunda 18-21 ($X = 3,57$), 22-24 ($X = 3,08$) , “Ö.P” boyutunda 18-21 yaş ($X = 3,87$) ile 22-24 yaş ($X = 3,52$), Uluslararasılaşma boyutunda 18-21 ($X = 3,59$), 22-24 yaş ($X = 3,35$) arasında ve “genel toplam” puan boyutunda 18-21 yaş ($X = 3,64$) ve 22-24 yaş ($X = 3,24$) grupları arasındaki farkın istatistiki olarak anlamlı olduğu tespit edilmiştir.

4. 3. Öğretim Elemanlarının Spor Bilimleri Fakültelerinin Nitelik Göstergelerine İlişkin Görüşlerine Yönelik Nitel Bulgular ve Yorumlar

Spor bilimleri fakültelerinde görev yapan öğretim elemanlarının kendi fakülte niteliklerini kendi deneyimleri ile değerlendirmişlerdir. Nitelikli bir spor bilimleri fakültesini tanımlayan temalar ve alt temalar hiyerarşik kod alt kod modeli şekil 1’de sunulmuştur.

Şekil 1. Spor bilimleri fakültelerinin nitelik göstergelerine ilişkin tema ve alt temalar

Şekil 1’de görüldüğü gibi üniversitelerdeki öğretim üyeleri spor bilimleri fakültelerinin niteliğini altı tema olarak görmüşlerdir. Bu temalar “İnsan Kaynağı” “Sosyal ve Fiziksel ortam” “Eğitim Öğretim” “Standart” “Ekonomik Olanaklar” “Uluslararasılaşma” isimlendirilmiştir.

4. 3. 1. İnsan Kaynağı

Öğretim üyeleri daha çok spor bilimleri fakültelerinin nitelik göstergelerinde “İnsan kaynağı” alt teması ile ilgili görüş bildirmişlerdir. Spor bilimleri fakültelerinin başarılı olabilmelerinin

fakültenin sahip olduğu nitelikli insan kaynağı ile ilişkili olduğu yönünde görüş bildirmişlerdir. Katılımcıların insan kaynağı ile ilgili görüşleri aşağıda ifade edilmiştir.

K1 *“Yurtdışındaki akademisyenler spesifik teknik belirli alanda uzmanlaşıyorlar. Bizde böyle bir şey söz konusu değil. (K1) görüşü ile K3 ... Akademisyen kalitesinin özellikle çok düşük bir seviyededir. Bu yoksunluk fakültenin tüm unsurlarına yansımaktadır (K3) insan kaynağı unsurunun “nitelik” eksikliğine dikkat çekmiştir.*

K4 *“Akademisyenler hem sayısal olarak az hem de uzmanlaştığı alan çeşitliliği bakımından aynı zamanda akademik kadronun sahip olduğu özelliklerin niteliği belirleyici ana kriterler olarak görüyorum. Ve bunların eksikliğini hissediyoruz (K4) ifadeleri ile insan kaynağındaki “nicelik” eksikliğine dikkat çekmiştir.*

K5 *“...Bilim adamları bakımından bizde antrenman çalışan ekiplerde organizasyon eksikliği olduğu düşünüyorum ...(K5) ifadeleri ile insan kaynağındaki iş birliği eksikliğine dikkat çekmiştir.*

4. 3. 2. Sosyal ve Fiziksel Ortam

Öğretim üyeleri spor bilimleri fakültelerinin nitelik göstergelerinde “Sosyal ve Fiziksel Ortam” alt teması ile ilgili görüş bildirmişlerdir. İnsan kaynağından sonra “Sosyal ve Fiziksel Ortam” olanaklarının varlığı ve yokluğunun fakültenin niteliğinde önemli bir faktör olduğunu bildirmişlerdir. Spor bilimleri fakültelerinin uygulama derslerini işleyebileceği tesislerinin varlığının, araştırmaların yürütülebileceği laboratuvarların varlığının fakültelerin niteliğini etkileyeceği ve/veya bu unsurların yokluğunun niteliği düşüreceği görüşünü bildirmişlerdir.

Katılımcıların sosyal ve fiziksel ortam ile ilgili görüşleri aşağıda ifade edilmiştir.

K5 *“elimizde imkânların artırılması hususunda bazı çalışmalar yapılması gerektiğini düşünüyorum. Örneğin bir araştırma laboratuvarının olmaması büyük eksik. Bu imkanların eksikliği niteliğin önünde en büyük engel. (K5), K2 “Genelleme olursa biraz kalitesizdir. Şunu söyleyebilirim ama gelişme sürecinde fakülte olarak binamızın olmaması öğrencimize işte spor salonu noktasında ya da spor salonu hizmeti noktasında çok nitelikli hizmet sunmuyor (K2).*

K3 *“...ve laboratuvarlar kurulması gerektiğini düşünüyorum. Avrupa da araştırmalarda laboratuvar ortamı var ve ekip halinde ilerliyorlar. Ya yurt dışında bu süreci sürdürüp bu sürece hizmet etmek isterdim oradaki işleyişi yakından görüp takip edip ülkeme fayda sağlamak adına gitmek isterdim buraya entegre etmek için (k3) ifadeleri ile “Sosyal ve Fiziksel Ortam” eksikliği unsurlarının yokluğunun niteliği düşüreceği görüşünü bildirmişlerdir.*

4. 3. 3. Eğitim ve Öğretim

Öğretim üyeleri spor bilimleri fakültelerinin nitelik göstergelerinde “Eğitim ve Öğretim” alt teması ile ilgili görüş bildirmişlerdir.

Spor bilimleri fakültelerinin niteliğinin “öğrenci” “rekabet edebilirlik” “eğitim niteliği” gibi unsurlarla ilişkili olduğu yönünde görüş bildirmişlerdir. K6 “*Tabii burada öğretim elemanı etkeni idari mekanizmalar, öğrenci kalitesi de fakültenin niteliğinde belirleyici unsur olarak karşımıza çıkıyor* (K6), K5 “*Bunları belki tek tek ele alabilirsek mesela öğrenci açısından nitelikli bir ortamda mı hissediyorum kendimi? Aslında çok çok nitelikli bir ortamda hissetmiyorum öğrenci açısından baktığımız zaman bunu hem lisans seviyesi hem yüksek lisans seviyesinde değerlendirebiliriz. Üniversitelerimizin imkanları bu konularda birbirine denk değil. Öğrencilerimizin genel olarak belki eğitim sistemimizden kaynaklanıyor. Belki bizim eğitimimizden kaynaklanıyor. Geçmişteki eğitimi de olur. Buraya geldikten sonraki süreçte olur. Yatkın alanda katkı sağlayacak öğrenci sayısı ya da kendini nitelikli olarak yetiştirme çabasında olan öğrenci sayımız az. Ayrıca özel sektöre nitelikli öğrenci yetiştirebilme konusunda müfredat kaynaklı eksiklerimiz var* (K5) Eğitim ve öğretim temasının öğrenci ve eğitim niteliği alt teması ile ilgili ifadeler. Aynı zamanda K5 Katılımcısı “*Spor bilimleri uygulamalı bir alan hem teori hem uygulamanın iç içe olduğu bu hem öğrenci için hocalar için geçerli öğrencilerin sürekli olarak teorik dersi alıp bu teori uygulamaya aktarılacak bir yapılanma olması gerekiyor daha işler Bir yapının oluşması gerekiyor aynı zamanda bunun Hoca açısından da istediğimiz kadar teorik bilgiye sahip olup uygulama olduğumuz için bunlar uygulamada öğrencilere göstermediğimiz zaman ya da bizler uygulamanın dışında kaldığımız zaman yeni çıkan yöntemler ve yeni uygulamalardan uzaklaşacağımız için çok verimli olmuyor. Buda bizim diğer ülkelerdeki üniversiteler ile rekabetimizi zorlaştırıyor. (K5)” ifadeleri ile eğitim ve öğretimde rekabet edebilirliğin eksikliğini bildirmiştir.*

4. 3. 4. Standart

Öğretim üyeleri spor bilimleri fakültelerinin nitelik göstergelerinde “Standart” alt teması ile ilgili görüş bildirmişlerdir. Spor bilimleri fakültelerinin niteliğinin “standart” ile ilişkili olduğu yönünde görüşlerini şu şekilde ifade etmişlerdir.

K4 “*Nitelik dediğimiz zaman standartlara uygunluk sanırım anlamamız gerekiyor Bunu birçok açıdan alabiliriz değerlendirebiliriz. Bunlardan ilki belki de yeni yeni uygulanan fakültelerdeki akreditasyon süreci, sanırım bu süreçle akredite olmak isteyen fakültelerde tesis, müfredat, program, fiziksel ortamlarda yani birçok konularda uygun standartlar getirilecek. Tüm fiziksel ortam unsurlarını değerlendirdiğimizde... standartlara uygunluk sağlama konusunda yetersizliklerin olduğunu düşünüyorum...* (K4), K5 “*Elimizde imkânların artırılması hususunda bazı çalışmalar yapılması gerektiğini düşünüyorum. Laboratuvarların standart hale getirilmesi, diğer üniversitedeki imkanların bize sunulması niteliğimizi etkileyecektir* (K5), K6 “*Aynı zamanda fakültemizde teorinin ve uygulamanın bir anda olduğu standart, usullere uygun olanakların azlığı niteliksel açıdan bizi düşüren unsurlardır .Bunun yanında akreditasyon çalışmalarının da belirli bir standart yakalamamızda önemli olduğunu düşünüyorum bunun da fakültelerin niteliklerini arttıracığı*

kanaatindeyim (K6) ifadeleri ile standart unsurlarının eksikliğinin niteliği düşüreceği görüşünü bildirmişlerdir.

4. 3. 5. Ekonomik Olanaklar

Sporcuların Öğretim üyeleri spor bilimleri fakültelerinin nitelik göstergelerinde “*Ekonomik olanaklar*” alt teması ile ilgili görüş bildirmişlerdir. Spor bilimleri fakültelerinin niteliğinin “ekonomik olanakları” ile ilişkili olduğu yönünde görüş görüşlerini şu şekilde ifade etmişlerdir.

K5 “*Üniversitemizin Yeni kurulmuş olması nedeniyle fakültemizde yeterli fiziksel ve ekonomik olanaklara sahip değil. Bu nedenle kendimizi diğer üniversiteler ile kıyaslamamız yanlış olur. Bir de son dönemlerde yaşanan ekonomik krizin üniversitelere yansması ve ekonomik olanakların azlığı ise her konuda verimliliğimize yani araştırma imkanlarımıza, sunacağımız projelere, katılacağımız kongrelere, çalışmalarımıza olumsuz etki ediyor farklı bir ifade ile niteliğin düşmesine neden oluyor Tabi bunlarda yayın yapabilmemizin önündeki engeller (K5).*” ifadeleri ile ekonomik olanaklar eksikliğinin niteliği düşüreceği görüşünü bildirmiştir.

4. 3. 6. Uluslararasılaşma

Öğretim üyeleri spor bilimleri fakültelerinin nitelik göstergelerinde “*Uluslararasılaşma*” alt teması ile ilgili görüş bildirmişlerdir. Spor bilimleri fakültelerinin niteliğinin “Uluslararasılaşma” ile ilişkili olduğu yönünde görüş görüşlerini şu şekilde ifade etmişlerdir.

K1 “*Açıkçası söz konusu çünkü bizim çoğu yerde ya da daha doğrusu ulusal alanın dışında gerek bireysel (akademisyen) gerek kurumsal (fakülte) farklı ülkelerde farklı iş yapabilme imkanları düşük oluyor. Gerek bireysel gerek kurumsal olarak bu avantajından yoksun bir fakülteye sahibiz (K1).*” ifadeleri ile Uluslararasılaşma eksikliğinin yaşandığını *bununda dil becerileri eksikliğinden* kaynaklandığını bildirmiştir.

5. TARTIŞMA

Bu bölümde spor bilimleri fakültelerindeki akademisyenlerin ve öğrencilerin nitelik göstergelerine ve durumunda ilişkin sonuçları doğrultusunda değerlendirilme yapılmış ve yorumlanmıştır. Bu çerçevede yer alan alt amaçlara senkronize bir şekilde bir araya getirilmiş ve başlıklar oluşturulmuştur.

5. 1. Nicel Bölüm Bulguları ile İlgili Tartışma

Araştırmanın nicel bölümünde spor bilimleri fakültelerindeki öğretim elemanları ve öğrencilerin fakültelerin niteliğine dair görüşlerinin kişisel değişkenlerle karşılaştırılmasına yer verilmiştir.

5. 1. 1. Öğretim Elemanlarının Spor Bilimleri Fakülteleri Nitelik Göstergelerine İlişkin Görüşlerinin Kişisel Değişkenlere Göre Karşılaştırılması

Yapılan İlk olarak spor bilimleri fakülteleri nitelik göstergelerine ilişkin öğretim elemanları görüşlerinin kişisel değişkenlerle (cinsiyet, eğitim durumu, unvan, bölüm, yönetim görevi, kıdem) karşılaştırılması amaçlanmıştır.

Öğretim elemanlarının Spor bilimleri fakültelerinin N. G. İ. G. cinsiyet değişkenine göre E.Ö. boyutunda erkekler aleyhine iken kadınlar lehine anlamlı farklılık olduğu belirlenmiştir. Bu durum kadın akademisyenlerin erkek akademisyenlere göre nitelik şartlarını yerine getirmede daha yatkın olduğunu açıklarken, üniversitenin yapısı, S.K. O., öğretim programı ve uluslararasılaşma nitelik göstergesi boyutlarında kadın ve erkek öğretim üyelerinin benzer beklentilere sahip olduğu ve öğretim elemanlarının cinsiyetinin herhangi bir etkisinin olmadığı belirlenmiştir. Araştırma bulgularımızla kısmen paralellik gösteren Bahat'ın (2020)' eğitim bilimleri alanında yaptığı çalışmada E.Ö., Ü.Y., U., A., T.E., ve T. P., seviyesinde kadın öğretim elemanlarının lehine anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Araştırma bulgularımızı destekleyen Karagözoğlu'nun (1994) öğretim elemanının nitelikleri konusunda eğitim fakültelerinde yaptığı çalışmada kadınların erkeklere göre nitelik kavramına daha fazla inandıklarını tespit etmiştir. Yapılan çalışmada Eğitim-Öğretime ilişkin inceleme sonucunda erkek akademisyenlerin kabul düzeyleri kadın akademisyenlere göre daha düşük bulunmuştur.

Araştırmaya katılan akademisyenlerin fakültelerin nitelik göstergelerine dair düşüncelerinin Ö.D.D'na göre fakültelerin nitelik boyutlarından Ö.G.'leri boyutunda doktora yapan öğretim elemanları lehine anlamlı farklılık olduğu belirlenmiştir. Bu durum doktora öğrenim durumuna sahip öğretim elemanlarının yüksek lisans durumuna sahip öğretim elemanlarına göre fakültelerin öğrenci

gereksinimleri nitelik göstergelerini karşıladığını ve nitelik açısından bekleneni karşılandığını ortaya koyarken, öğretim elemanlarının diğer alt boyutlarında öğrenim düzeylerine göre farklılık bulunmamıştır. Araştırma bulgularımızla kısmen paralellik gösteren Bahat'ın (2020)' çalışmasında U., T.Y., alt boyutları arasında anlamlı farklılık belirlenmiştir. Bahat'ın (2020) çalışmasında; uluslararasılaşma alt boyutundaki farkın yüksek lisans eğitimi ve lisans eğitimi alanlar arasında olduğunu ve bununda yüksek lisans eğitimi alan bireylerin aleyhine değil lehine olduğu belirlenmiştir. Doktora eğitimi almış akademisyenlerin teknoloji yeterliliği bakımından yüksek lisans yapanlara oranla daha yeterliliğinin daha yüksek olduğu saptanmıştır. Akademisyenlerin, E.Ö., Ü.Y., S.K.O., E.O., Ö.G., A., T.E., boyutlarında ve T.P.D., ilişkin istatistiki olarak bir fark bulunmamıştır. Çolak & Alsat'ın (2016), Bilsel'in (2013), Mercanlıoğlu'nun (2012)', Selvarajan ve Cloninger'in (2012), Onay ve Ergüden'in (2011) yaptıkları çalışmalarda sonuçları araştırmamız ile paralellik gösterirken; Çetin, Giderler ve Güler (2017), Doğuç'un (2017) yaptığı çalışmalar araştırmamızla paralellik göstermediği tespit edilmiştir.

Öğretim elemanlarının spor bilimleri fakülteleri N.G.İ.G., akademik unvan değişkenine göre fakültelerin nitelik boyutlarından öğretim elemanlarının, E.Ö., Ü.Y., S.K.O., U., E.O., Ö.G., A., T.E., T.Y. alt boyutlarında genel puan bazında anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir. Bu durum tüm nitelik göstergelerinde ve toplam puan düzeyinde farklı unvanlara sahip öğretim elemanlarının benzer beklentilere sahip olduğu ve öğretim elemanlarının unvanlarının herhangi bir etkisinin olmadığı belirlenmiştir. Araştırma bulgularımızla kısmen paralellik gösteren Bahat'ın (2020) akademik unvan değişkenine göre E.Ö., Ü.Y., S.K.O., T.E., T.Y., alt boyutları arasında ve genel puanlar düzeyinde anlamlı farklılık belirlenirken, diğer alt boyutlarında istatistiki olarak bir farklılık bulunmamıştır. Akademisyenlerin fakültenin kalite standartlarına dair düşüncelerinin akademik unvan değişkenine göre karşılaştırıldığında alan yazındaki araştırmalara incelendiğinde farklı kavramlar olsa da çalışmamızla paralellik gösteren araştırmalara rastlanılmadığı tespit edilmiştir. Uysal'ın (2013) Akademisyenlerin Genel Öz-Yeterlik İnançları ve unvanları üzerine yaptığı çalışmada istatistiki bir değişim gözlememiştir, Aktuğ vd. (2006) ile Akgemci vd. (2007), Budak ve Sürgevil (2005) yaptığı araştırmalarda Akademik unvana göre yapılan karşılaştırma sonucunda duygusal tükenme, duyarsızlaşma ve kişisel başarı boyutlarında, profesör, doçent, yardımcı doçent, araştırma görevlisi ve okutmanların tükenmişlik düzeyleri istatistiksel düzeyde anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir.

Öğretim elemanlarının spor bilimleri fakülteleri nitelik göstergelerine ilişkin görüşleri görev yapılan bölüm değişkenine göre fakültelerin nitelik boyutlarından ekonomik olanaklar boyutunda beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü ile rekreasyon bölümü arasında ve beden eğitimi ve spor öğretmenliği lehine; akreditasyon ve tercih edilebilirlik alt boyutlarında ise antrenörlük eğitimi ile rekreasyon bölümü arasında ve antrenörlük eğitimi bölümü lehine anlamlı farklılık olduğu belirlenmiştir. Bu durum lehte anlamlı farklılığa sebep olan ekonomik olanaklar, akreditasyon ve

tercih edilebilirlik niteliklerinde beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü ile antrenörlük eğitimi bölümlerinin daha önce kurulan ve görece daha köklü bölümler olmasından ve öğretim elemanı algılarının bahsedilen nitelik göstergeleri konusunda daha tecrübeli olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Bununla beraber E.Ö., Ü.Y., S.K.O., U., Ö.G., T. Y. alt boyutlarında ve genel puan düzeyinde farklı bölüm öğretim elemanı beklentilerinin benzer olduğu ve görev yapılan bölümün herhangi bir etkisinin olmadığı belirlenmiştir. Gruplar arası anlamlı farklılıklar değerlendirildiğinde ekonomik olanaklar alt boyutunda öğretmenlik bölümü ile rekreasyon bölümü arasında anlamlı bir değişim gözlenmiştir. Bu durumun öğretmenlik bölümünün iş imkânı ve alanla ilgili burs imkanlarını rekreasyon bölümüne göre görece daha fazla olmasından kaynaklı olduğu düşünülmektedir. Nitelik boyutlarından akreditasyon ve tercih edilebilirlik alt boyutunda antrenörlük bölümü ve rekreasyon bölümü arasındaki farkın anlamlı olduğu tespit edilmiştir. Nitelik olarak bakıldığında antrenörlük eğitimi bölümünün rekreasyon bölümüne göre daha popüler olması, fazla tercih edilmesi ve farklı uygulama alanlarına sahip olması olarak değerlendirilebilir. Araştırma bulgularımızla kısmen paralellik gösteren Bahat'ın (2020) çalışmasında öğrenim alanı değişkenine göre E.Ö., S.K.O., A., T.Y., alt boyutlarında genel puan düzeyinde anlamlı farklılık belirlenmiştir. Diğer alt boyutlarda istatistiki olarak bir fark bulunmamıştır. Ayrıca konu ile ilgili benzer literatür incelendiğinde üniversite ve fakülte nitelik çalışmaları sınırlılığı göz önüne alındığında benzer kavramlar olmasa da farklı kavramlarla bölüm ilişkileri incelendiğinde Kürkçü (2017), Yenipınar, Çınar ve Bak (2017), Topal ve diğerleri (2013), Oruş ve Taş (2014), Bilir ve Diğerleri (2015) Aydın (2006), Karaca' (2001) ve Gülnar'(2007) yaptıkları çalışmalar araştırma bulgularımızı destekler niteliktedir. Yeh (1997), Yaman ve Yalçın (2004), Akbey (2006), Kökdemir (2003), Gelen (2002)' in yapmış olduğu çalışmalarda görev yaptığı bölüm eleştirel düşünme eğilim ve düzeylerini etkilemediğine ilişkin araştırmamızla aynı paralellikte olmadığı tespit edilmiştir. Bu durumun bölüm değişkeni ile ilgili çalışmalarda kullanılan farklı kavramlardan kaynaklandığı düşünülmektedir.

Öğretim elemanlarının yönetim görevi değişkenine göre fakültelerin nitelik göstergeleri boyutlarından ekonomik olanaklar boyutunda yönetim görevi olan ile olmayan öğretim elemanları arasında ve yönetim görevi olan öğretim elemanları lehine anlamlı farklılık olduğu belirlenmiştir. Bu durum yönetim görevi olan öğretim elemanlarının olmayan öğretim elemanlarına göre fakültelerinin ekonomik olanakları nitelik göstergesini, karar verici olmaları, yönetim görevinin vermiş olduğu sorumluluk ve yetki gurubunda olmasından kaynaklı olarak beklentilerinin karşılandığını ortaya koyarken, öğretim elemanlarının, E.Ö., Ü.Y., S.K.O., U. Ö.G., A., T.E., T.Y., alt boyutlarında ve genel toplam puanda istatistiki olarak anlamlı bulunurken diğer alt boyutlarında istatistiki olarak bir fark bulunmamıştır. Araştırma bulgularımızla kısmen paralellik gösteren Bahat'ın (2020) çalışmasında akademisyenlerin yönetim görevi değişkenine göre E.Ö., Ü.Y., S.K.O., Ö.G., A., T.E. ve genel puanlar seviyesinde bakıldığında yönetim görevi alanların istatistiki olarak anlamlı, diğer alt boyutlar arasında istatistiki olarak farklılık bulunmamıştır. Yine alan yazında kavramlar farklı

olsa da yönetim görevinin etkisinin çalışıldığı Baksı (1998), Litton (1989)' Wanasiri'in (1996), Gümüşeli'nin (1994), Yıldırım'ın (2003), Yıldırım'ın (2007) ve Şahin'in (2007) çalışmalarının araştırma sonuçlarını destekler nitelikte olduğu tespit edilmiştir.

Öğretim elemanlarının spor bilimleri fakülteleri nitelik göstergelerine ilişkin görüşleri kıdem değişkenine göre fakültelerin nitelik göstergeleri boyutlarından S.K.O., U., A. boyutlarında ve genel puan düzeyinde anlamlı farklılık olduğu belirlenmiştir. Sonuçlar genel olarak değerlendirildiğinde Kıdem yılı arttıkça öğretim elemanları görev yaptıkları fakültelerin sosyal kültürel olanaklarını yeterli görürken, aynı zamanda görev yaptıkları fakültelerin uluslararasılaşmalarını bir nitelik göstergesi olarak görmektedirler. 1-5 yıl kıdeme sahip öğretim elemanları hariç yine kıdem yılı arttıkça öğretim elemanları akreditasyon boyutunda fakültelerini daha yeterli görmektedir. Araştırma bulgularımızla kısmen paralellik gösteren Bahat'ın (2020) çalışmasında benzer alt boyutlarda anlamlı farklılık belirlenmiştir. Bahat (2020) bu farklılığın sebebini kıdem yılı yüksek olanlar lehine olduğunu belirtmiştir. Ayrıca diğer alt boyutlar arasında anlamlı farklılık belirlenmemiştir. Yine alan yazında kavramlar farklı olsa da kıdem yılının etkisinin çalışıldığı Yalçın ve İplik'in (2005) çalışmasında aynı pozisyondaki çalışma süresi ile bağlılık arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Diğer yandan bazı çalışmalarda ise kıdem yılının örgütsel bağlılığı etkilediği görülmüştür. Demirsoy (2009) çalışmasında, beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki kıdemlerine göre örgütsel bağlılık düzeyleri arasında ve aynı okulda çalışma yılı ile iş doyum düzeyleri arasında anlamlı fark olduğunu tespit etmiştir. Cohen (1993) çalışmasında örgütte çalışma süresi arttıkça, iş görenin işletmeden elde ettiği kazançların artacağını ve bu kazançlarında örgütsel bağlılığı etkilemesi sonucunda, iş görenin yaşı arttıkça örgütsel bağlılığının da artacağını belirtmiştir.

5. 1. 2. Öğrencilerinin Spor Bilimleri Fakülteleri Nitelik Göstergelerine İlişkin Görüşlerinin Kişisel Değişkenlere Göre Karşılaştırılması

Yapılan İlk olarak spor bilimleri fakülteleri nitelik göstergelerine ilişkin öğrenci görüşlerinin kişisel değişkenlerle (bölüm, sınıf, cinsiyet, yaş) karşılaştırılması amaçlanmıştır.

Öğrencilerin spor bilimleri fakülteleri bölüm değişkenine göre nitelik boyutlarına ilişkin E.Ö., boyutunda ve toplam puan düzeyinde beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü ile spor yöneticiliği ve rekreasyon bölümleri arasında ve spor yöneticiliği ve rekreasyon bölümleri lehine; sosyo-kültürel olanaklar boyutunda B.E.S.Ö.B., ile A.E., S.Y. ve R.B., arasında ve S.Y. ve R.B. lehine; üniversitenin yapısı boyutunda beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü ile spor yöneticiliği bölümü arasında ve spor yöneticiliği bölümü lehine; uluslararasılaşma boyutunda B.E.S.Ö.B., ile A.E. ve S.Y. bölümleri arasında ve antrenörlük eğitimi ve spor yöneticiliği bölümleri lehine anlamlı farklılık olduğu belirlenmiştir. Bu durumun bölümlerde gösterilen derslerin birbirinden farklı olmasından, her bölümün kendi içinde eğitim-öğretim niteliğinin farklılaşmasından kaynaklı olduğu düşünülmektedir. Araştırma bulgularımızla kısmen paralellik gösteren Bahat'ın (2020) çalışmasında

öğrenim alanı değişkenine göre benzer alt boyutlarda ve toplam puanlar seviyesinde anlamlı farklılık gözlemlenmiştir. Araştırma bulgularımızı destekleyen Erkoç'un (2019) kalite algılarını değerlendirdiği çalışmada, Sakarya Üniversitesi'nde İlahiyat Fakültesi'nde eğitim görmekte olan öğrencilerin üniversite yönetimi ve olanakları, eğitim- öğretim süreçleri ve kütüphane olanakları konusunda kalite algı düzeylerinin Mühendislik ve Eğitim Fakültesi'nde eğitim görmekte olan öğrencilere göre anlamlı düzeyde farklılaştığı belirlenmiştir. Yalova üniversitesinde ise İktisadi İdari Bilimler öğrencilerinin eğitim-öğretim kalite algıları düzeyinin Yalova Meslek Yüksekokulunda eğitim görmekte olan öğrencilere göre anlamlı düzeyde farklılaştığı belirlenmiştir. Özdemir'in (2012) üniversite öğrencilerinin okul yaşamı niteliği algısını incelediği çalışmasında katılımcıların öğrenim gördükleri fakültelere göre “fakülte, öğretim elemanları, sınıf ortamı ve öğrenci ilişkileri” olmak üzere tüm alt boyutlarında farklılaştığını göstermiştir. Eğitim fakültesi öğrencileriyle yapılan başka bir çalışmada da öğrenim görülen bölüm değişkenine göre öğrencilerin fakülte yaşamının niteliğine ilişkin memnuniyet düzeylerinin öğretim elemanından memnuniyet, sınıf ortamı ve öğrenci ilişkilerinden memnuniyet boyutlarında anlamlı bir biçimde farklılaştığı sonucuna ulaşılmıştır (Özdemir, Kılınç, Öğdem, & Er, 2013). Alan yazında farklı değişkenler üzerinde yapılsa da araştırmamızı destekleyen çalışmalar da mevcuttur (Ataman & Adıgüzel, 2019). Bunlar; Uğraş,2013; Turgut, Gökyürek, & Yenel (2004); Yıldız (2008); Çerez (2004); Tekin & Filiz'in (2008); Güllü, (2007). Araştırma bulgularımızla farklılık gösteren Ataman & Adıgüzel (2019) çalışmasında üniversite öğrencilerinin yükseköğretimde kaliteye ilişkin algılarını incelediği çalışmada öğrenim görülen fakülte değişkenine göre öğrencilerin yükseköğretimde kaliteye ilişkin algıları arasında istatistiki olarak anlamlı düzeyde bir fark olmadığı sonucuna ulaşılmıştır (Ataman & Adıgüzel, 2019).

Öğrencilerin spor bilimleri fakülteleri nitelik göstergelerine ilişkin görüşleri sınıf değişkenine göre incelendiğinde 1. sınıf olan öğrencilerin ‘E.Ö., , Ü. Y., S-K. O., Ö. P’ boyutunda ve toplam puan düzeyinde 3., 4. Seviyesinde ki öğrencilere göre fakültelerin niteliğini daha yeterli görmektedir. Ayrıca çalışmada sınıf değişkenine göre nitelik boyutlarından uluslararasılaşma boyutunda ise yine 1. sınıf öğrencileri ile 3. ve 4. sınıf öğrencileri arasında 1. sınıf öğrencileri lehine farklılık belirlenirken, diğer bir farklılık ise 2. sınıf ve 4. Sınıf ile kıyaslandığında 2. sınıf öğrencilerin lehine gerçekleşmiştir. Bu durumun yeni olan birinci sınıf öğrencilerinin, üniversitenin ilk yılların verdiği tecrübesizlikle yeterlik ve nitelik konusundaki kıyaslama, algı ve gerçekçi değerlendirme eksikliği, üniversite/fakültelerini öğrenim görülen sınıf seviyesinden dolayı ihtiyaç duyulan istekleri ile bu süreci sürecini daha yalın kıyasladıklarından bu farkın oluştuğu düşünülmektedir. Araştırma bulgularımızla paralellik gösteren Bahat'ın (2020), sosyo-kültürel olanaklar boyutu hariç tüm alt boyutlarında anlamlı farklılık belirlenmiştir. Erkoç'un (2019) çalışmasında ise hem Sakarya hem de Yalova üniversitesinde öğrencilerin kalite algılarının sınıf değişkenine göre farklılaştığı belirtilmiştir. Yine araştırma bulgularımızı destekleyen beden eğitimi ve spor alanında eğitim kalitesi

algısının spor yöneticiliği bölümü öğrencileri örnekleminde Paktaş ve Mumcu'nun (2021) yaptığı çalışmada eğitim kalitesi algısını sınıf değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaştığı belirlenmiştir. Araştırma bulgularımızla farklılık gösteren Ataman ve Adıgüzel (2019) çalışmasında üniversite öğrencilerinin yükseköğretimde kaliteye ilişkin algılarında sınıf değişkenine göre bir farklılık belirtilmemiştir. Araştırma bulgularımızla oluşan bu farklılığın sebebinin Ataman ve Adıgüzel'in (2019) çalışma gurubundaki öğrencilerin 1. ve 2. sınıf öğrencilerinden oluşmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Araştırma değişkenlerimizle direk olmasa da Özdemir (2019) İletişim Fakültesi öğrencilerinin okul yaşamının niteliğine yönelik görüşlerini belirlediği çalışmada fakülte yaşamının niteliğine ilişkin olumlu algının sınıf düzeyi yükseldikçe düşme eğilimine girdiği belirlenmiştir. Yine fakülte yaşam kalitesiyle ilgili Çokluk Bökeoğlu ve Yılmaz'ın (2007) yaptığı çalışmada öğretim elemanlarından memnuniyet, fakülteden memnuniyet boyutlarında ve toplam fakülte yaşam niteliği memnuniyetinde sınıf düzeyi yükseldikçe memnuniyetin azaldığı belirtilmiştir.

Öğrencilerin spor bilimleri fakülteleri cinsiyet değişkenine göre E.Ö., Ü.Y., Ö.P., boyutlarında ve genel puan bakımından erkek öğrenciler lehine anlamlı farklılık olduğu belirlenmiştir. Bu durum erkek öğrencilerin kadın öğrencilere göre E.Ö., Ü.Y., Ö.P., boyutunda ve toplam puan düzeyinde spor bilimleri fakültelerinin beklenen karşılığı yansıtırken, SK.O., ve uluslararasılaşma boyutlarında benzer beklentilere sahip olduklarını ortaya koymuştur. Araştırma bulgularımızla paralellik gösteren Bahat'ın (2020) belirtilen boyutlarda anlamlı farklılık bulunmamıştır. Karagözoğlu'nun (1994) öğretim elemanının nitelikleri konusunda eğitim fakültelerinde yaptığı çalışmada kadınların erkeklere göre nitelik kavramına daha fazla inandıklarını tespit etmiştir. Çalışmamızda öğretim programı boyutu ile ilgili elde edilen sonucu Karakaya, Kılıç ve Uçar'ın (2016) kadın öğretmen adaylarının öğretim programlarına yönelik kalite algısının daha yüksek olduğu belirttiği çalışma bulguları ile farklılaşmaktadır (Karakaya vd., 2016). Yine çalışma bulgularımızı kısmen destekleyen Semerci'nin (2017) sınıf öğretmeni programlarının akreditasyonuna ilişkin sınıf öğretmeni adaylarının görüşlerini belirlediği çalışmada, öğretmen adaylarının program akreditasyonlarına ilişkin görüşlerinde cinsiyete göre, nitelik, mekân, kütüphane ve kalite boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık belirlenmemiştir (Semerci, 2017). Araştırma bulgularımızı destekleyen Erkoç'un (2019) Sakarya ve Yalova Üniversitelerinde ön lisans / lisans eğitimini sürdürmekte olan öğrencilerin kalite algılarını değerlendirdiği çalışmada, Sakarya Üniversitesi'nde cinsiyete göre kadın öğrenciler üniversite yönetimi boyutunda Yalova Üniversitesi'nde ise erkek öğrencilerin lehine üniversite yönetimi, kütüphane olanakları ve toplamda farklılıklar belirtmiştir (Erkoç, 2019). Alın yazındaki farklı araştırmalar incelendiğinde bu konuyla ilgili Karagözoğlu (1994), Çokluk-Bökeoğlu ve Yılmaz'ın (2007) araştırma bulguları çalışmamızla farklılık gösteren sonuçlar tespit edilmiştir. Batten ve Girling-Butcher, 1981; Çokluk-Bökeoğlu ve Yılmaz, 2007; Verkuyten ve Thijs, (2002). Yine Sarı, Ötünç ve Erceylan'ın (2007) araştırmasında kız öğrencilerin 'öğrenci-öğrenci iletişimi', 'okul yönetimi', 'sosyal etkinlikler' ve 'statü' alt boyut puanlarının erkek öğrencilere göre yüksek

çıktığı saptanmıştır. Geçmişte yapılan çalışmalara bakıldığında araştırmamızı destekleyen ve çelişen çalışmalar olduğu tespit edilmiştir. Bu durumun örneklem gruplarının belirlenen üniversite/fakülte niteliklerinin farklılığı ve her bir fakültenin yapılanmasının farklı olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Yaş değişkenine göre nitelik boyutlarından Toplam puan, öğretim programı, Sosyo-Kültürel olanaklar, üniversitesinin yapısı 18-21yaş gurubunda olan öğrencilerin 22-24 yaş gurubunda olan öğrenciler arasında ve 18-21yaş gurubunda olan öğrenciler lehine anlamlı farklılık olduğu belirlenmiştir. Bu durumun 18-21 yaş aralığında bulunan bireylerin Ü.Y., S.K.O., Ö.P., Ö.P., ve U. Öğrenim gördükleri fakülteleri 18-21 yaş aralığında olan öğrencilere oranla daha nitelikli olduğu olduğu saptanmıştır. Bununla beraber E.Ö.B’nda 18-21 , 22-24 y ve 29 yaş üstü grubunun arasındaki farkın anlamlı olduğu belirlenmiştir. Bahat’ın (2020) de yapmış olduğu çalışma bulgularıyla örtüşmektedir. Araştırma bulgularımızı kısmen destekleyen Erkoç’un (2019) Sakarya ve Yalova Üniversitelerinde ön lisans / lisans eğitimi sürdürmekte olan öğrencilerin kalite algılarını değerlendirdiği çalışmada, Sakarya üniversitesi öğrencilerinin kalite algıları açısından yaş gruplarına göre anlamlı farklılıklar belirlenirken, Sakarya üniversitesi öğrencilerinin kalite algıları açısından yaşın etkili olmadığı belirlenmiştir. Karakaya, Kılıç ve Uçar’ın (2016) öğrencilerinin öğretim kalitesi algılarının yaştan etkilenmediği çalışma bulgularıyla da farklılık göstermektedir. Bu bulgular ışığında yaş bağlı öğrencilerin nitelik değerlerinin değiştiği söylenebilir.

5. 2. Nitel Bölüm Bulguları ile İlgili Tartışma

Yapılan öğretim elemanlarının görüşlerine göre spor bilimleri fakülteleri nitelik göstergeleri, *insan kaynağı, sosyal ve fiziksel ortam, eğitim öğretim, standart, ekonomik olanaklar, uluslararasılaşma* algısı olarak belirlenmiştir.

Öğretim elemanlarına göre spor bilimleri fakülteleri nitelik göstergelerinden insan kaynağı teması; nitelik, nicelik ve iş birliği alt temalarından (öğelerinden) oluşmaktadır. Öğretim elemanları fakülte insan kaynağı göstergesi olan niteliğin başarı faktöründe çok önemli bir gösterge olduğunu düşünmektedirler. Nitelik ve nicelik alt temalarında öğretim elemanlarının görüşlerine göre öğretim elemanı sayısının yetersiz olması veya yeterli sayıda nitelikli alanında uzmanlaşmış öğretim elemanı olmaması niteliği olumsuz etkilemektedir. Bilimsel gelişmenin gerçekleşmesinin bağlı olduğu bilgi ve bilgi üretimi (Kurnaz & Alev, 2009), iş ve meslek hayatında rekabeti güçlendirmiş ve uzmanlaşmayı daha önemli hale getirmiştir (Karaman & Bakırcı, 2010). Çünkü bilim ve eğitim birbirini tamamlayan iki önemli olgudur.” Spor Bilimleri Alanında Nitelikli Öğretim Üyelerinin Yetiştirilmesi” adlı derleme çalışmasında Ziyagil (2017) Avrupa Birliği ülkelerinin “Spor Biliminde Avrupa Yüksek Öğretim Yapısının Uyumlaştırılması” kapsamında Türkiye’de spor bilimleri alanının yeniden yapılanması bir zorunluluk olarak değerlendirilmiş ve BESYO ve SBF’lerin bölüm programları mesleki yeterlilikleri ve öğretim elemanlarının standartları yeniden düzenlenmesi

gerekliliği vurgulanmıştır. Buradan yola çıkılarak alanında uzman, tanınırlığı olan ve sayıca yeterli akademisyenler, öğretim elemanlarınca nitelik kriterleri arasında yer aldığı söylenebilir. Öğretim elemanları fakültelerinde iş birliği konusunda özellikle kendi disiplinlerindeki ortak çalışmaları, projeleri önemsemektedirler. Günümüzde, gelişen bilim-teknoloji, değişen spor ihtiyaçları spor bilimleri alanındaki bilgi ve ilerlemeler etkili iş birliğinin önemini ortaya koyarken, çalışmalar iş birliğinin tercihten öte bir ihtiyaç hatta zorunluluk olduğunu vurgulamaktadır (Casey, 2011; De Geest vd., 2013). Aynı zamanda iş birliği meslek üyeleri arasında karşılıklı iletişim, ortak amaç ve ortak dil oluşturmayı amaçlamaktadır (De Geest vd., 2010; Häggman, Laitila, & Rekola, 2014). Özellikle aşırı uzmanlaşmanın geçerli olduğu bilgi çağında, öğretim elemanlarının araştırma, proje, düşünce ve eylemleri ancak iş birliği ile eşgüdümleyebilir. Günümüzde yaşanan bu gelişmeler sonucunda iş birliği boyutunda gerekli şartların oluşması öğretim elemanlarınca belirtilmiştir.

Öğretim elemanlarına göre spor bilimleri fakülteleri nitelik göstergelerinden sosyal ve fiziksel ortam; dersliklerin yeterliliği, farklı branşlarda spor tesislerinin varlığı, laboratuvarların varlığı fakülte niteliğini olumlu, bu unsurların eksikliğinin de olumsuz etkilediği belirtilmiştir. Öğretim elemanlarına göre spor bilimleri fakültelerinin uygulama derslerini işleyebileceği tesislerinin varlığının, araştırmaların yürütülebileceği laboratuvarların varlığının fakültelerin niteliğini etkileyeceği ve/veya bu unsurların yokluğunun niteliği düşüreceği görüşünü bildirmişlerdir. Yani araştırmaya dahil olan bireylerin fiziksel gereksinimlerinin isteklerini karşılayabilecek düzeyde olması gerektiğine dikkat çekmiştir. Spor bilimleri fakültelerinde müfredat içerisinde yer alan tesislerin eksiksiz bir biçimde kalitesi ve yeterliliği eğitim-öğretimin kalitesini etkilemektedir. Bundan dolayı, okulun öncelikle öğrenci, öğretim elemanı ve diğer personelin temel fiziksel, bilimsel ve sosyal ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde düzenlemesi gerekir. Bu konuda yapılan çalışmalarda üniversitede öğrenim gören bireylerin beklentileri sportif olanaklar, fiziki, sosyo-kültürel, araştırma vb. olanaklar olduğunu belirtmişlerdir (Çapuk, 2011; Kalaycı vd., 2011). Sosyal fiziksel olanakların artırılması öğrencilerin niteliğinin arttırabileceği söylenebilir.

Öğretim elemanlarına göre spor bilimleri fakülteleri nitelik göstergelerinden eğitim-öğretim teması; öğrenci, rekabet edebilirlik ve eğitim niteliği alt temalarından (öğelerinden) oluşmaktadır. Öğretim elemanları fakülte eğitim-öğretim göstergesi olan öğrenci niteliğini fakülte niteliği açısından değerli gördüklerini belirtmektedirler. Spor bilimleri alanının özel yeteneği de barındırdığını ifade eden öğretim üyeleri üniversitenin kalitesini belirleyen en önemli faktörün branşlara özgü deneyim ve akademik başarı ve özel yetenek sınavları olsa da öğrencilerin bölümlere girme ihtimalini yükselttiğini, branşa özgü yeteneği olmayan öğrencilerinde bölümlerde yer bulabildiğini ve öğrenci yeterliğinin öğretim elemanlarını etkilediğini yansıtmışlardır. Buradan yola çıkılarak öğretim elemanlarınca öğrencilerin kaliteli olmasının şart olduğu söylenebilir. Öğretim elemanları fakülte eğitim-öğretim göstergesi olan rekabet edebilirlik niteliğini fakülte niteliği açısından önemli görmüşlerdir. Öğretim elemanları spor bilimleri fakültelerinin rekabet edebilmesi

için yeniliklere açık olunması gerekliliğini belirtirken, güncel yöntem ve uygulamalardan uzak bir eğitim öğretim programının rekabet edebilirliğinin olmadığını ve öğrenciler açısından özel sektördeki istihdamı olumsuz etkilediğini vurgulamıştır. Buradan yola çıkılarak nitelik göstergesi olarak görülen bir diğer özelliğinde rekabet olduğu söylenebilir. Öğretim elemanları fakülte eğitim-öğretim göstergesi olan eğitim niteliğini fakülte niteliği açısından önemli görmüşlerdir. Öğretim elemanları her üniversitenin imkanlarının eşit olmadığını ve bazı fakültelerin yetersiz olduğunu, spor bilimleri fakültelerinde bulunan bölümlerin her üniversite ve fakülteye göre farklı müfredatları takip ettiği, işgücü piyasasının gereksinim duyduğu yeterlikte öğrenci yetiştiremedikleri düşünmektedir.

Öğretim elemanları, nitelik göstergesi olarak standart temasını önemli görmektedir. Fakültelerin akredite olmalarının standartta olumlu yönde yansıdığını belirtmişlerdir. Ayrıca öğretim elemanları spor bilimleri fakültelerinin benzer standartlara sahip olmadığını bunun da fakülte niteliğiyle ilgili olumsuzluklar oluşturduğu, laboratuvar, program, müfredat gibi konularda uygun standartlara sahip olmanın fakülte niteliği açısından önemli olduğunu belirtmişlerdir. Bu sava göre standart temasının kalite (nitelik) göstergesi olarak yansıttığı söylenebilir.

Araştırmaya katılan akademisyenleri, ekonomik olanaklar temasını standart teması gibi kalite (nitelik) göstergesi olarak gördüğü söylenebilir. Öğretim elemanı yaşanan ekonomik olumsuzluklara vurgu yaparak, projelerin, bilimsel ve akademik çalışmaların akamadığını yani ekonomik olanakların fakülte niteliğine etki ettiğini belirtmişlerdir. Yani öğretim elemanı üniversite/fakültelerinin nitelik göstergesi olan E.O'ların çeşitli proje ve araştırmalara, kongrelere gitmeyi akademik anlamda makaleler yapmanın olumsuz yönde katkı sağladığı varsayılmaktadır. Bu durumun üniversite/fakültenin niteliğini olumsuz etkilediği belirlenmiştir.

Uluslararasılaşma teması bu bağlamda önemli görülmüştür. Öğretim elemanına göre yeterli düzeyde yabancı dil seviyesine sahip olunmamasının hem akademisyenler hem de fakültelerin uluslararasılaşma sınırının önünde engel olduğunu belirtmiştir. Öğretim elemanı görüşüne göre kurumsal olarak fakültesini ve bireysel olarak da öğretim elemanlarını uluslararasılaşma konusunda yeterli görmemiştir.

6. SONUÇLAR VE ÖNERİLER

6. 1. Nicel Bulgular ile İlgili Sonuçlar (Akademisyen Görüşleri)

Yapılan araştırmada; Spor Bilimleri Fakültelerinde Nitelik Problemi: Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri açısından incelenmiştir.

1. Akademisyenlerin Cinsiyet değişkenine göre “Eğitim-Öğretim”e ilişkin erkek akademisyenlerin kabul düzeyleri kadın akademisyenlerinkine oranla daha yüksektir. Diğer alt boyutlarda istatistiki olarak bir değişim gözlenmemiştir.
2. Yönetim görevine sahip olan ve olmayan akademisyenler arasındaki farkın yönetim görevi olanlar lehine anlamlı olduğu tespit edilmiştir. Diğer alt boyutlarda ise istatistiksel olarak anlamlı bir değişim gözlenmemiştir.
3. Fakültenin nitelik boyutlarından E.Ö., Ü. Y., E.O., Ö.G., ve T.P. boyutlarında farkların istatistiksel olarak anlamlı olduğu saptanmıştır. Diğer alt boyutlarda istatistiki olarak anlamlı bir değişim gözlenmemiştir.
4. Fakültenin nitelik boyutlarından sosyo-kültürel olanaklar, uluslararasılaşma, akreditasyon ve toplam puan, boyutlarına kıdemlerine göre anlamlı bir değişim gözlemlenmiştir. Diğer alt boyutlarında ise istatistiksel olarak anlamlı bir değişim tespit edilmemiştir.
5. Akademisyenlerin bölümlerine göre yapılan incelemede “ekonomik olanaklar” “akreditasyon”, ve “tercih edilebilirlik” alt boyutunda istatistiki olarak anlamlı farklılık gözlenmiştir. Ekonomik olanaklar alt boyutunda öğretmenlik bölümü ile rekreasyon bölümü arasında anlamlı bir değişim gözlenmiştir. Nitelik boyutlarından akreditasyon alt boyutunda antrenörlük bölümü ve rekreasyon bölümü arasındaki farkın anlamlı olduğu tespit edilmiştir. Tercih edilebilirlik boyutunda görev yapan antrenörlük bölümü öğretim elemanları ile rekreasyon bölümünde görev yapan öğretim elemanları arasında farkın anlamlı olduğu tespit edilmiştir. Diğer alt boyutlarında istatistiki olarak herhangi bir değişim gözlenmemiştir.
6. Akademik unvanı Dr. Öğretim üyesi şeklinde olan akademisyenlerin “teknoloji yeterliği” dair düşünceleri Akademik unvanı Doç. Dr. Olan görüşleri arasında, istatistiki olarak anlamlı farklılık gözlenmiştir. Diğer Alt boyutlarında anlamlı bir değişim gözlenmemiştir.

6. 2. Nicel Bulgular ile İlgili Sonuçlar (Öğrenci Görüşleri)

1. Yapılan istatistiksel değerlendirmede kadın ve erkek öğrencilerin cinsiyet bakımından karşılaştırılmasında E.Ö., Ü.Y., Ö.P., ve genel puanları arasında istatistiki olarak anlamlı farklılık gözlemlenmiştir. Fakültelerin Nitelik Boyutlarına İlişkin diğer boyutları olan sosyo-kültürel olanaklar ve uluslararasılaşma boyutlarında anlamlı bir değişim tespit edilmemiştir.

2. Yapılan istatistiksel değerlendirmede fakültelerin nitelik boyutlarından E.Ö., Ü.Y., S.K.O., U., ve T.P' na ilişkin öğrencilerin görüşleri arasında, bölüm alanına göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmiştir.
3. Yapılan istatistiksel değerlendirmede Yaş Değişkenine Göre E.Ö., Ü.Y., S.K.O., Ö.P., U., ve T.P., boyutlarındaki farkların anlamlı olduğu tespit edilmiştir.

6. 3. Nitel Bulgular ile İlgili Sonuçlar (Öğretim Elemanı Görüşleri)

1. Öğretim elemanları spor bilimleri fakültelerinin başarılı olabilmelerinin fakültenin sahip olduğu nitelikli insan kaynağı ile ilişkili olduğu yönünde görüş belirtmişlerdir.

2. Öğretim elemanları insan kaynağındaki “nicelik” eksikliğine ve insan kaynağındaki iş birliği eksikliği yönünde görüş belirtmişlerdir.

3. Öğretim elemanları sosyal ve fiziksel ortam olanaklarının varlığı ve yokluğunun fakültenin niteliğinde önemli bir faktör olduğunu, sosyal ve fiziksel ortam eksikliği unsurlarının yokluğunun niteliği düşüreceği görüşünü belirtmişlerdir.

4. Öğretim elemanları spor bilimleri fakültelerinin niteliğinin “öğrenci” “rekabet edebilirlik” “nicelik” gibi unsurlarla ilişkili olduğu yönünde görüş bildirmiş ve eğitim ve öğretimde rekabet edebilirliğin eksikliğini belirtmişlerdir.

5. Öğretim elemanları spor bilimleri fakültelerinin nitelik göstergelerinde “Standart” alt teması ile ilgili görüş bildirmişler ve standart unsurlarının eksikliğinin niteliği düşüreceği belirtmişlerdir.

6. Öğretim elemanları spor bilimleri fakültelerinin nitelik göstergelerinde “Ekonomik olanaklar” alt teması ile ilgili görüş bildirmişler ve standart unsurlarının eksikliğinin niteliği düşüreceği görüşünü belirtmişlerdir.

7. Öğretim elemanları spor bilimleri fakültelerinin nitelik göstergelerinde “Uluslararasılaşma” alt teması ile ilgili görüş bildirmişler ve Uluslararasılaşma eksikliğinin yaşandığını bununda dil becerileri eksikliğinden kaynaklandığını belirtmişlerdir.

6. 4. Öneriler

1.Spor bilimleri fakültelerinde niteliğine ilişkin, fakültelerin işlevi, kapasitesi, yapısı, akademik personel, uluslararasılaşma, fakülteler arası değişiklikler, bölge, şehir, amaç farklılaşması ve fakültelerin bölünmesi ve dönüşüm, aidiyet ve rekabet boyutlarında bağımsız çalışmalar yapılmalıdır.

2. Spor bilimleri fakültelerin niteliğine ilişkin spor bilimleri fakültelerinin örgütlerinin diğer birimlerini de (veli, idari personel) barındıran çalışmalarda yapılabilir.

3. Spor bilimleri fakülteleri arasındaki kalite farklılıklarının belirlenmesi SPORAK tarafından meydana getirilen standartların spor bilimleri fakültelerinin ihtiyaç ve beklentilerini karşılayacak şekilde dizayn edilmelidir.

7. KAYNAKLAR

- Abbott, M. L. (2011). *Understanding educational statistics using Microsoft Excel and SPSS*. United States: John Wiley ve Sons, Inc.
- Açıkada, C. (1997). Türkiye’de spor eğitimi veren kurumların yeniden yapılanması ve hakemli çalışmaların gelişimi. *Hacettepe Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 1(8), 17-42.
- Akgemci, T., Öğüt, A., & Demirsel, T. (2007, Nisan). *Akademik personelin mesleki tükenmişlik düzeyinin belirlenmesine yönelik bir araştırma: Selçuk Üniversitesi IIBF örneği*. 15. Ulusal Yönetim ve Organizasyon Kongresinde sunulan bildiri, Sakarya Üniversitesi, Sakarya.
- Aksoy, H., Aras, Ö., Çankaya, D., & Kayahan K. A. (2011). Eğitimde nitelik: eğitim ekonomisi kuramlarının eğitimin niteliğine ilişkin kurgusunun eleştirel analizi. *Eğitim Bilim Toplum*, 9(33), 60-99.
- Aktuğ, İ.Y, Susur, A., Keskin, S., Balcı, Y. & Seber, G. (2006). Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesinde çalışan hekimlerde tükenmişlik düzeyleri. *Osmangazi Tıp Dergisi*, 28(2), 91-101.
- Akyüz, H. (1991). *Eğitim sosyolojisinin temel kavram ve alanları üzerine bir araştırma*. İstanbul: İ.E.E.B. Yayını.
- Alkan, C., Doğan, H., & Sezgin, İ. (1991). *Mesleki ve teknik eğitimin esasları*. Ankara: Gazi Üniversitesi Yayını.
- Aracı, H. (2000). *Okullarda beden eğitimi*. Ankara: Bağırhan Yayinevi.
- Ataman, O., & Adıgüzel, A. (2019). Yükseköğretimde kalite algısı: Düzce Üniversitesi örneği. *Elektronik Eğitim Bilimleri Dergisi*, 8(15), 39-56.
- Avrupa Spor Bilimleri Eğitimi ve İstihdamı Birliği (2011). <http://www.enssee.eu/ENSSEE/> adresinden 10 Ekim 2021 tarihinde erişilmiştir.
- Aybek, B. (2006). *Konu ve beceri temelli eleştirel düşünme öğretiminin öğretmen adaylarının eleştirel düşünme eğilimi ve düzeyine etkisi* (Yayınlanmamış doktora tezi). Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Aydın, D. (2006). *Eğitim kurumları çalışanlarında iş doyumu* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Aydın, M., Başar, H., Ünal, I., Burgaz, B., Badavan, Y., Balcı, E., & Kocak, Y. (1987) *Eğitim sosyolojisi*. Ankara: İlk-San Matbaası LTD. ŞTİ.
- Aykutay, E. (2017). Yükseköğretimde küreselleşme ve yansımaları. *Eğitim ve Toplum Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 1-16.
- Bahat, İ. (2020). *Türkiye yükseköğretiminde nitelik sorunsalı konusunda devlet üniversiteleri öğretim elemanı ve öğrenci görüşleri* (Yayınlanmamış doktora tezi). Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Bailey, K. D. (1982). *Methods of social research*. New York: Free Press.

- Baksı H. (1998). *Örgütlerde çatışma yönetimi ve bir seyahat acentesindeki çatışma yönetimi yolları* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Balcı, A. (2013). *Sosyal bilimlerde araştırma, yöntem, teknik ve ilkeler*. Ankara: PEGEM Yayıncılık.
- Başaran, İ. E. (1978). *Eğitim Psikolojisi*. Ankara: Bilim Matbaası.
- Batten, M., & Girling-Buthcer, S. (1981). *Perceptions of quality of school life: A case study of schools and students*. Victoria: ACER Limited.
- Bilir, P. (2008). Yeni beden eğitimi öğretim programı ve köy enstitülerinde beden eğitimi derslerinin yapılandırmaçı öğretim yaklaşımı açısından değerlendirilmesi. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 6(3), 145-150.
- Budak, G., & Sürgevil, O. (2005). Tükenmişlik ve tükenmişliği etkileyen örgütsel faktörlerin analizine ilişkin akademik personel üzerine bir uygulama. *D.E.Ü. İ.İ.B.F. Dergisi*, 20(2), 95-108.
- Bütün, M. (2013). Araştırma yaklaşımının seçimi. S. B. Demir (Ed.), *Nitel, nicel ve karma yöntem yaklaşımları içinde* (s. 3-22). Ankara: Eğiten Kitap.
- Büyükdüvenci, S. (1987), *Eğitim Felsefesi*. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları.
- Casey, M. (2008). Partners in success factors of interorganizational relationships. *Journal of Nursing Management*, 16(1), 72-83.
- Cerez, H. (2004, Kasım). *An application model of total quality management and strategic planning for sports management departments of physical education and sports schools*. Paper presented at the 10th Ichper SD Europe Congress & the TSSA 8th International Sports Science Congress, Antalya.
- Cohen A. (1993). Age and tenure in relation to organizational commitment. *A Meta-Analysis, Basic and Applied Social Psychology*, 14(2), 143-159.
- Coşkun, R., Altunışık R., & Yıldırım E. (2017). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri spss uygulamalı* (9.bs.). Sakarya: Sakarya Yayıncılık.
- Cresswell, J. (2012). Educational research, planning, conducting, and evaluating quantitative and qualitative research. *Boston: Pearson Education*.
- Creswell, J. W. (2009). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches* (3rd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Çelik, V. (1998, Kasım). *Yüksek öğretimde örgütsel öğrenme ve Fırat Üniversitesi teknik eğitim fakültesi örneği*. Sürekli Kalite İyileştirme Sempozyumunda sunulmuş bildiri, Başkent Üniversitesi, Ankara.
- Çetin, S., Giderler, C., & Güler, M. (2017). Lider yöneticilerin çalışanların motivasyonuna ve performansına etkisi: Kamu kuruluşunda bir çalışma. *Kastamonu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 19(4), 36-49.
- Çoban, A. (1998). *21. yüzyıla girerken öğretmen eğitiminin boyutları*. Ankara: Milli Eğitim Yayınları.

- Çokluk-Bökeoğlu, Ö., & Yılmaz, K. (2007). Üniversite öğrencilerinin fakülte yaşamının niteliğine ilişkin görüşlerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 40(2), 179-204.
- Dalgıç, G. Y. (2008). *Türk yükseköğretiminde öğretim elemanlarının Bologna süreci kapsamındaki uygulamalara ilişkin görüşleri* (Yayımlanmış doktora tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- De Geest, S., Sullivan Marx, E. M., Rich, V., Spichiger, E., Schwendimann, R., Spirig, R., & Van Malderen, G. (2010). Developing a financial framework for academic service partnerships: models of the United States and Europe. *Journal of Nursing Scholarship*, 42(3), 295-304.
- De Geest, S., Dobbels, F., Schönfeld, S., Duerinckx, N., Sveinbjarnardottir, E. K., & Denhaerynck, K. (2013). Academic service partnerships: what do we learn from around the globe? A systematic literature review. *Nursing Outlook*, 61(6), 447-457.
- Demirhan, G. (2008). *İlköğretim beden eğitimi dersi (1-8. Sınıflar) öğretmen kılavuz kitabı (Türkiye’de Beden Eğitiminin Gelişimi)*. Ankara: Millî Eğitim Bakanlığı Ders Kitapları Müdürlüğü.
- Demirkan, M. (1980). *Toplam kalite yönetimi*. Sakarya: Değişim Yayınları.
- Demirsoy, E. (2009). *Beden eğitimi öğretmenlerinin iş doyumu ve örgütsel bağlılıkları arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Devecioğlu, S., Çoban, B., & Karakaya, Y.E. (2011), Türkiye’de spor eğitimi sektörünün görünümü, *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 9(3), 627-654.
- Duman, T. (2001). Avrupa birliği eğitim programları Socrates programı. *Milli Eğitim Dergisi*, 1(149), 74-80.
- Elmas, M. (2012). Bologna süreci: uygulama veya uygulayamama. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 2(3), 137-141.
- Erdemli, A. (2008). *Spor yapan insan*. İstanbul: E Yayınları.
- Erkoç, Ç. (2019). *Yükseköğretimde öğrencilerin kalite algıları (Yalova ve Sakarya Üniversiteleri Örneği)* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Sakarya Üniversitesi, Sakarya.
- Gelen, İ. (2002). Sınıf öğretmenlerinin sosyal bilgiler dersinde düşünme becerilerini kazandırma yeterliklerinin değerlendirilmesi. *Ç.Ü. Sosyal Bilimler Dergisi*, 10(1), 10.
- Gezgin, D. M., Şahin, Y. L. ve Yıldırım, S. (2017). Sosyal ağ kullanıcılarının nomofobi düzeylerinin çeşitli faktörler açısından incelenmesi. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 7(1), 1-15.
- Gençer, G. (2009). *Avrupa birliği eğitim ve gençlik programları; Erasmus programı ve Türkiye yüksek öğretiminde programın uygulanması* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Beykent Üniversitesi, İstanbul.
- Güllü, M. (2007). *Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarının araştırılması* (Yayımlanmamış doktora tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

- Gülner, B. (2007). *Araştırma görevlilerinin iş tatminini sağlama aracı olarak örgütsel iletişim ve iletişim doyumu: kamu ve özel üniversite karşılaştırması* (Yayınlanmamış doktora tezi). Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Gümüşeli A. İ, (1994). *İzmir ortaöğretim okulları yöneticilerinin öğretmenler ile aralarındaki çatışmaları yönetme biçimleri* (Yayınlanmamış doktora tezi). Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Günsel, A. M. (2004). *İlköğretimde beden eğitimi ve uygulamaları*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Häggman-Laitila, A., & Rekola, L. (2014). Factors influencing partnerships between higher education and healthcare. *Nurse Education Today*, 34(10), 1290-1297.
- Harvey, L., Green, D. (1993). Define quality. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 18(1), 9-34.
- Hoşgörür, V., & Gezgin, G. (2005). Ekonomik ve sosyal kalkınmada eğitim. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Elektronik Eğitim Dergisi*, 2(1).
- İge, P., (1998). *Eğitimde toplam kalite yönetiminin uygulanmasının sağlayacağı yararlar*. Ankara: MPM Yayınları.
- İmamoğlu, A.F., & Yerlisu, T. (2003). Spor eğitimi veren yükseköğretim kurumlarında görev yapan yöneticilerin yöneticilik ve liderlik becerilerinin değerlendirilmesi. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 8(1), 62.
- İşlek, Y. (2018). *Spor yöneticiliği bölümü öğrencilerinin işsizlik ile ilgili kaygılarının depresyon ve kaygı düzeyleri ile ilişkisi açısından incelenmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Akdeniz Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.
- Johnson, R. B., & Onwuegbuzie, A. J. (2004). Mixed methods research: A research paradigm whosetime has come. *Educational Researcher*, 33(7), 14-26.
- Karaca, S. B. (2001). *İş tatmininin örgütsel bağlılık üzerindeki etkisi ve bir uygulama* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Pamukkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Denizli.
- Karakaya, A., Kılıç, İ., & Uçar, M. (2016). Üniversite öğrencilerinin öğretim kalitesi algısı üzerine bir araştırma. *Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Özel* (2), 40-55.
- Karaküçük, S. (1998). Türkiye’de spor yöneticilerinin eğitimi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(1), 357-383.
- Karakütük, K. (2002). *Öğretim üyesi ve bilim insanı yetiştirme* (2. Bs.). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Karasar, N. (2015). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Yayıncılık
- Karslı, M. D., (1997). *Teknik eğitimin yönetimi ve kalite*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Kırbaş, D., & Çevik F.E. (2017). *Bilimsel araştırma yöntemleri ve araştırma etiği*. İstanbul: Nobel Tıp Kitabevleri.
- Kökdemir, D. (2003). *Belirsizlik durumlarında karar verme ve problem çözme* (Yayınlanmamış doktora tezi). Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

- Kürkçü, R (2017) Ortaokul öğrencilerinin akademik erteleme davranışlarının bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Journal of Current Researches on Social Sciences*, 7(2), 385-392.
- Mevlana Değişim Programı. (t.y.). <https://mevlana.yok.gov.tr/temel-bilgiler/> adresinden 08 Eylül 2021 tarihinde erişilmiştir.
- Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı. (1988). *İlköğretim okulları, lise ve dengi okullar beden eğitimi dersi öğretim programları*. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- Nohutçu, A. (2006). Bilgi toplumunda yükseköğretim kurumlarının yeniden yapılandırılması ve yönetimi: başlıca eğilimleri gelişmeler ve Bologna süreci. *Bilgi Ekonomisi ve Yönetimi Dergisi*, 1(2), 51-52.
- Odabaşı, F., Fırat, M., İzmirli, S., Çankaya, S. & Mısırlı, A. (2010). Küreselleşen dünyada akademisyen olmak. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 10(3), 127-142.
- Özdemir, M. (2012). Üniversite öğrencilerinin okul yaşamının niteliğine ilişkin algılarının cinsiyet ve fakülte değişkenlerine göre incelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 18(2), 225-242.
- Özdemir, S., Kılınç, A.Ç., Öğdem, Z., & Er, E. (2013). Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Fakülte Yaşamının Niteliğine İlişkin Memnuniyet Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 3(1), 228-235.
- Özdemir, S. (2019). Üniversite yaşamının niteliğine ilişkin öğrenci görüşleri: Ankara Üniversitesi iletişim fakültesi örneği. *Mardin- Artuklu Sanat ve Beşeri Bilimler Dergisi*, 1(1), 31-41.
- Öztürk, F. (1989). *Toplumsal Boyutlarıyla Spor*, Ankara: Bağırhan Yayınevi.
- Paktaş, Y., Mumcu, E. (2021). Educational quality in physical education and sports teaching: an analysis on sports management departments. *Ondokuz Mayıs University Journal of Education Faculty*, 40(1), 357-360.
- Patton, M. Q. (2014). *Nitel araştırma ve değerlendirme yöntemleri* (M. Bütün ve S.B. Demir Çev.). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Rose, P., Beeby, J., & Parker, D. (1995). Academic rigour in the lived experience of researchers using phenomenological methods in nursing. *Journal of Advanced Nursing*. 21(6), 1123-1129.
- Sarı, M., Ötünç, E., & Erceylan, H. (2007). Liselerde okul yaşam kalitesi: Adana ili örneği. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 13(50), 297-320.
- Semerci, Ç. (2017). Sınıf okullarının adaylarının programlarının akreditasyona adaylarının başvuruları. *Bartın Üniversitesi Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 1-5.
- Serin, N. (1979). *Eğitim ekonomisi*. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayını.
- Şener, O. A. & İmamoğlu, O. (2018). Türkiye’de spor alanına özgü üniversitelerin önemi. *OPUS–Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 13(19), 1028-1055.
- Şimşek, A. (2012). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.

- Şimşek, S., Göde, O., & Erdem, A. R. (1999). Spor eğitimi ve geleceğin sporcularını yetiştirecek spor eğitimcilerinin yetiştirilmesi. *Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(1), 2–5.
- Tekeli, İ. (2003). *Eğitim Üzerine Düşünmek*. Ankara: Türkiye Bilimler Akademisi Yayınları.
- Tekin, M., & Filiz, K. (2008). Beden eğitimi ve spor yüksekokullarının antrenörlük eğitimi ve spor yöneticiliği bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin umutsuzluk ve boyun eğici davranış düzeylerinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 6(1), 27-37.
- Tercan, S. S. (1928). *Terbiye-i bedeniye tarihi*. İstanbul: Devlet Matbaası.
- Türkiye Ulusal Ajansı. (t.y.). <https://www.ua.gov.tr/kurumsal/misyon-ve-vizyon/> adresinden 07 Eylül 2021 tarihinde erişilmiştir.
- Türkoğlu, A. (1997). *99 soruda eğitim bilimine giriş*. İzmir: Memleket Gazetecilik ve Matbaacılık.
- Uysal, İ (2013). Akademisyenlerin genel öz-yeterlik inançları: AİBÜ eğitim fakültesi örneği. *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(2), 144-151.
- Ünal, L. (1995). *Yükseköğretimde finansman sorununun nitelik ve istihdam sorunlarıyla etkileşimi*. *Eğitim Yönetimi*, 1(3), 475-494.
- Ünsal, H. (2009). Türkiye'nin AB'ye üyeliği sürecinde Türk ulusal ajansı. *Milli Eğitim*, 38(183), 289-301.
- Verkuyten, M., & Thijs, J. (2002). School satisfaction of elementary school children: The role of performance, peer relation, ethnicity and gender. *Social Indicators Research*, 59(2), 203-228.
- Wanasiri W. (1996). Interpersonal conflict handling styles of private vocational school principals in Thailand. *Phd Dissertation Abstracts International* 57(8), 2315-A.
- Yalçın A., & İplik F. N. (2005). Beş yıldızlı otellerde çalışanların demografik özellikleri ile örgütsel bağlılıkları arasındaki ilişkiyi belirlemeye yönelik bir araştırma: Adana ili örneği. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14(1), 395-412.
- Yaman, S., & Yalçın, N. (2004). Fen bilgisi öğretiminde probleme dayalı öğrenme yaklaşımının yaratıcı düşünme becerisine etkisi. *İlköğretim-Online*, 4(1), 42-52.
- Yeh, Y. (1997). *Teacher training for critical-thinking instruction via a computer simulation* (Unpublished doctoral dissertation). University of Virginia, The Faculty of the Curry School of Education, Virginia.
- Yenipınar, U., Çınar, B., & Bak E. (2017) *Turist rehberliği eğitimi ve mesleğin güncel sorunları ve çözüm önerileri*. Ankara: Büyükharf Matbaacılık
- Yetim, A. A. (2000). *Sosyoloji ve Spor*. Ankara: Topkar Matbaacılık.
- Yetim, A. A., & Şenel, Ö. (2001). Türkiye'de spor yöneticisi yetiştirme faaliyetlerinin görünümü. *Milli Eğitim Dergisi*, 5(1), 24-38.

- Yıldırım, A. (2003) *İlköğretim okulu yöneticilerinin empatik eğilimleri ve empatik becerileri ile çatışma yönetimi stratejileri arasındaki ilişki: Ankara ili örneği* (Yayımlanmamış doktora tezi). Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Yıldırım, A. (2007 Mart). *İlköğretim okulu yöneticilerinin çatışma yönetimi stratejilerine ilişkin yönetici ve öğretmen görüşler*. 16. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresinde sunulmuş bildiri. Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Tokat.
- Yıldız, S. M. (2007). Beden eğitimi ve spor yüksekokullarında eğitim hizmetleri kalitesini etkileyen faktörler. *Kastamonu Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(1), 451- 462.
- Yıldız, M. A., & Özdağ, S. (2008). Beden eğitimi ve spor eğitimi veren yükseköğretim kurumlarının istihdam durumlarına yönelik öğrenci görüşleri. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 5(1), 1-6.
- Yıldız, S. M. (2005). *Beden eğitimi ve spor yüksekokullarında insan kaynaklarının eğitim hizmetleri kalitesine yönelik algılarının değerlendirilmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Yıldız, S. M. (2007). Beden eğitimi ve spor yüksekokullarında eğitim hizmetleri kalitesini etkileyen faktörler. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 15(1), 451-462.
- Yıldız, S. M., Özdağ, S., & Yaman, Ç. (2008). Beden eğitimi ve spor eğitimi veren yükseköğretim kurumları ve istihdam durumlarına yönelik öğrenci algılamaları. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 5(2), 1-10.
- YÖK / Farabi: Yükseköğretim Kurumları Arasında Öğrenci ve Öğretim Üyesi Değişim Programı (2021). <https://farabi.yok.gov.tr/?Page=yazi&c=0&i=2> adresinden 09 Eylül 2021 tarihinde erişilmiştir.
- Ziyagil, M. A. (2017). Spor bilimleri alanında Türkiye'deki rekreasyon bölümlerinin Avrupa yükseköğretim yapısı ile uyumlaştırılması. *CBÜ Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 6(2), 1-10.

8. EKLER

Ek 1. Etik Kurul İzni

**T.C.
TRABZON ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Genel Sekreterlik**

Sayı : E-81614018-000-224
Konu : Etik Kurul Belgesi

09.03.2021

Sayın ***
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Öğrencisi**

"Spor Bilimleri Fakültelerinde Nitelik Problemi: Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri" adlı doktora tezi çalışmanız için gerekli olan Etik Kurul incelemesi Üniversitemiz Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu tarafından yapılmış olup, çalışmanıza onay verilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Prof. Dr ***
Rektör a.
Rektör Yardımcısı**

Ek : Tutanak(3 sayfa)

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu : 4fbacd40fb2b

Belge Takip Adresi: <http://ebys.trabzon.edu.tr/EBYS/eimzadogrulama>

Trabzon Üniversitesi Rektörlüğü, Söğütli Mah. Adnan Kahveci Bulvarı,
61335 – Akçaabat-Trabzon / TÜRKİYE

Telefon No :0 (462) 455 10 19 Faks No :0 (462) 455 24 72

e-Posta : [Internet Adresi:http://www.trabzon.edu.tr/](http://www.trabzon.edu.tr/)

Kep Adresi:trabzonuniversitesi@hs01.kep.tr

Bilgi için : *****

Ek 2. Ölçek Kullanım İzni

05.01.2021

Gmail - Tez ölçek izin belgesi...

***** l@gmail.com>

Tez ölçek izin belgesi...

İsa BAHAT <*****>

23 Aralık 2020 11:59

Alıcı: ***** @gmail.com>

***** Hocam,

'Yükseköğretimde Nitelik Sorunsalı: Öğretim Elemanı Ölçeği ve Yükseköğretimde Nitelik Sorunsalı: Öğrenci 'ölçeklerini kullanmanızdan mutluluk duyarım. Sizden ricam tezinizde tezime yollama (atıf) yapmanızdır. Kolaylıklar diliyorum. İyi çalışmalar.

Gönderen: ***** l@gmail.com>

Gönderildi: 23 Aralık 2020 Carsamba 13:55

Kime: ***** hotmail.com>

Konu: Tez ölçek izin belgesi...

Sayın hocam.

Ankara Üniversitesi eğitim bilimleri enstitüsü eğitim yönetimi ve politikası anabilim dalı eğitim ekonomisi ve planlaması programında bitirmiş olduğunuz Türkiye Yükseköğretimde Nitelik Sorunsalı Konusunda Devlet Üniversiteleri Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri isimli bitirmiş olduğunuz tezinizde yer alan "Yükseköğretimde Nitelik Sorunsalı: Öğretim Elemanı Ölçeği ve Yükseköğretimde Nitelik Sorunsalı: Öğrenci " ölçeklerini;

Trabzon Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim dalında yapmakta olduğum doktora programına ait "Spor Bilimleri Fakültelerinde Nitelik Problemi: Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri" isimli doktora tezimde kullanmak üzere izninizi talep etmekteyim,

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

Adres Bilgileri

Cep tel. *****
Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi
Spor Yöneticiliği Bölümü

Öğr. Gör. *****

Ek 3. Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri Görüşme Formu

Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu

Görüşme Tarihi:

Görüşme Yeri:

Görüşme Saati:

Görüşme Süresi:

Görüşülenin Unvanı:

Görüşülenin Cinsiyeti:

Spor Bilimleri Fakültelerinde Nitelik Problemi: Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri	Uygun	Değiştirilmeli	Çıkarılmalı	Öneriniz
Fakültenizde kendinizi nitelikli bir ortamında hissediyor musunuz?				
✓ Nasıl bir spor bilimleri fakültesinde görev yapmak isterdiniz?				
✓ Türkiye'deki başka bir spor bilimleri fakültesinde görev yapmak ister miydiniz?				
✓ Türkiye'deki spor bilimleri fakülteleri ile yurt dışındaki benzer eğitim veren okullar arasındaki fark nedir sizce?				
✓ İmkân olsa yurt dışı bir üniversitede mi yoksa Türkiye'deki bir üniversitede mi çalışmak istersiniz?				
Spor bilimleri fakültelerinde nitelik kavramı neyi çağrıştırıyor?				
✓ Bir spor bilimleri fakültesinin nitelikli olup olmadığı onun hangi özelliklerine bakılarak anlaşılabilir?				
✓ Spor bilimleri fakültelerinde niteliği etkileyen etmenlerin (faktörlerin) neler olduğunu düşünüyorsunuz?				
Spor bilimleri fakültelerinin nitelik göstergeleri şehir/üniversite veya bölüme göre farklılaşıyor mu?				
✓ (Ankara ya da İstanbul'daki bir Spor Bilimleri fakültesi ile başka bir ildaki Spor Bilimleri fakültesi; bir fakültenin antrenörlük eğitimi, beden eğitimi ve spor öğretmenliği, spor yöneticiliği ve rekreasyon bölümleri arasında nitelik farklılığı var mıdır?) Fark olduğunu düşünüyorsanız farkın hangi yönde olduğunu ve nedenini açıklayınız mı?				
Üniversitelerde spor bilimleri eğitim-öğretimi veren okulların niteliğinin ülkeler arasında farklılaştığını düşünüyor musunuz?				
✓ Spor bilimleri fakültelerinde nitelik göstergelerini, uluslararası ilişkileri (uluslararasılaşma, akreditasyon, Bologna, Erasmus vs.) daha yoğun olan kurumları düşündüğünüzde nasıl değerlendirirsiniz?				
✓ Farklı tarafları sizce ne (neler) olabilir?				
Fakültenizin ulusal ve uluslararası alanlarda diğer spor bilimleri fakülteleri ile rekabet edebilmesi için ne gibi özelliklerinin olması gerektiğini düşünüyorsunuz?				
Nitelikli öğretim elemanını nasıl tanımlarsınız?				
✓ Yükseköğretim nitelik göstergeleri içinde akademik insan gücünün veri ve önemi konusunda spor bilimleri özelinde ne düşünüyorsunuz?				
✓ Sizce akademisyenlerin niteliklerini değerlendirmek için hangi ölçütlerden yararlanılabilir?				
✓ Yükseköğretim sistemimiz spor bilimleri alanında nitelikli bilim insanı yetiştirme konusunda yeterli midir?				
Türkiye'deki spor bilimleri fakültelerinin niteliğinin artırılması gerektiğini düşünüyor musunuz?				
✓ Artırılması gerektiğini düşünüyorsanız alınması gereken önlemlere yönelik önerileriniz nelerdir?				

Ek 4. Spor Bilimleri Fakültelerinde Nitelik Problemi: Öğretim Elemanı Ölçeği

Bu araştırmanın amacı, nitelik göstergelerine ve durumuna ilişkin spor bilimleri fakültelerinde görev yapan öğretim elemanları ve öğrencilerin görüşlerinin çözümlemesini ortaya koymaktır. Vereceğiniz cevaplar gerçekleştirilen araştırma için önemli olup, sadece bilimsel amaçla kullanılacaktır. Bu nedenle bu formun herhangi bir yerine kişisel bilgilerinizi yazmanız istenmemektedir. Her maddeyi dikkatle okumanız ve size en uygun olanı samimi bir şekilde cevaplandırmanız araştırmanın geçerliği ve güvenilirliği açısından önemlidir. Cevaplarınızı içeren veri toplama aracı tarafımdan alınacaktır. Zaman ayırarak yaptığınız katkı ve destek için teşekkür eder, saygılarımı sunarım.

Trabzon Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği ABD.
Doktora Programı Öğrencisi

Kişisel Bilgiler

Bu başlık altında yer alan maddelerden size uygun olan seçenekleri işaretleyiniz ve bilgileri uygun alanlara yazınız.

Cinsiyetiniz	Eğitim Düzeyiniz	Yaşınız	Kıdeminiz	Yönetim Göreviniz
() Erkek	() Lisans		() 1-5	() Var
() Kadın	() Yüksek lisans		() 6-10	() Yok
	() Doktora		() 11-15	
		() 21-25	() 16-20	
		() 26 yıl ve üzere		

Görev Yaptığınız Üniversite :
Akademik Unvanınız :

Bölümünüzün Adı :

Ek 4'ün devamı

Spor Bilimleri Fakültelerinde Nitelik Problemi: Nitelik Konusunda Spor Bilimleri Fakülteleri Öğretim Elemanları Görüşleri

Alan yazında Spor bilimleri fakültelerinin nitelik göstergeleri olarak belirlenen maddeler beş başlık altında toplanmıştır. Bunlar öğretimsel etkinlikler, bilimsel/araştırma etkinlikleri, fiziki olanaklar, sosyal kültürel olanaklar ve yönetsel etkinliklerdir. Veri toplama aracında yer alan her maddeye ilişkin katılma derecenizi ilgili maddenin karşısındaki seçeneği işaretleyerek belirtmeniz istenmektedir.

Görev Yaptığınız Fakülte – Fakülte' de;		Katılma Düzeyiniz				
		Kesinlikle katılmıyorum	Katılmıyorum	Orta Düzeyde Katılıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
Eğitim- Öğretim						
1	Uygulama öğretim programı günceldir.					
2	Uygulanan program eleştirel düşünme becerisi kazandırır.					
3	Soyut düşünme ve muhakeme yeteneği kazandırır.					
4	Uygulanan öğretim programı toplumdaki değişim ve gereksinimleri karşılayacak niteliktedir.					
5	Ulusal ve uluslararası birçok kültürü bir arada barındırır. Kültürel çeşitliliğe sahiptir.					
6	Öğrencilerin ilgilerine göre seçebileceği dersler sunar.					
7	Hedeflenen öğrenme kazanımlarına (çıktılarına) ulaşılır.					
8	Niteliğin (kalitenin) geliştirilmesi için sürekli arayış vardır.					
9	Mesleki gelişim için öğrencilere yeterli olanak sunar.					
10	Fakülte etkin (aktif) öğrenme ortamları sunar.					
11	Öğretim programlarının başarısını ölçen mekanizmalara sahiptir.					
12	Öğrencilerin piyasanın beklentisine cevap verebilecek nitelikte mesleki beceri kazandırır.					
13	Öğrenci başarısı ölçme değerlendirme ilkelerine uygun olarak yapılır.					
14	Süreç temelli ölçme değerlendirmeye yer verilir.					
15	Öğrencilerin bireysel gelişimi için yeterli olanaklar sunar.					
16	Öğrenciler bilimsel çalışma yapmaya özendirilir.					
Üniversitenin Yapısı						
17	Fakülte bileşenleri yönetsel kararların alınmasına etkin olarak katılır.					
18	Bilimsel araştırma ve çalışmalara yeterli kaynak ayrılır.					
19	Nitelik, üniversitenin stratejik planında açık olarak belirtilir.					
20	Nitelik, üniversitede kültür olarak yaşanır.					
21	Yönetsel kurallar ve normlar şeffaftır.					
22	Kendini ifade edebilmek için olanaklar sunar.					
23	Niteliği geliştirme süreçlerine tüm paydaşlar katılır.					
24	Nitelik, üniversite yönetimi tarafından benimsenir.					
Sosyo-Kültürel Olanaklar						
25	Öğrencilere sunulan barınma hizmeti beklenti ve gereksinimleri karşılar.					
26	Güvenli bir öğrenim ortamı sunar.					
27	Spor ve kültürel etkinlikler için gerekli altyapıya sahiptir.					
28	Spor etkinlikleri için uygun ortam ve araçlar sunar.					
29	Spor ve kültürel etkinlikler konusunda tanınırlığı yüksektir.					
30	Boş zamanlarını değerlendirerek sosyal ve kültürel etkinlik olanakları sunar.					
Uluslararasılaşma						
31	Uluslararası öğrenci alımına yönelik her türlü olanak sunulmaktadır.					
32	Uluslararası değişim programlarına katılım olanakları sunulmaktadır.					
33	Yurtdışı üniversiteleri ile iş birliği yapar.					
34	Yabancı dilde eğitim olanağı sunar.					

Ek 4'ün devamı

	Ekonomik Olanaklar					
35	Öğrencilere gereksinimlerini karşılayabileceği burs olanakları sunar.					
36	Gereksinim duyan öğrencilere kendi bünyesinde iş olanakları sunar.					
37	Öğrencilere mesleki deneyim ve staj olanağı sunar.					
	Öğrenci Gereksinimleri					
38	Öğrencilerin memnuniyet düzeyi değerlendirilir.					
39	Öğrenci gereksinimlerinin belirlenmesi için çalışma yapılır.					
40	Öğrencilere almış oldukları eğitimle ilgili geri bildirimde bulunma hakkı sunulur.					
	Akreditasyon					
41	Öğretim programları yetkili kurumlarca akredite edilir.					
42	Akredite edilmiş kalite yönetim sistemine sahiptir.					
43	Türk standartları enstitüsü tarafından (ISO 9001,ISO 22000, ISO 18001, ISO 15224, ISO 31000,) belgelendirilir.					
	Tercih edilirlilik					
44	Öğrenci tercihinde ön sıralarda yer alır.					
45	Mezun olan öğrenciler kolayca iş bulabilir.					
46	Fırsatını bulsam bir başka üniversiteye geçmek isterim					
	Teknoloji/Akademisyen Yeterliği					
47	Teknoloji kullanımında öğretim elemanları yeterli beceriye sahiptir.					
48	Bilgiye erişim için yeterli basılı ve elektronik kaynak bulunmaktadır.					
49	Uluslararası veri tabanlarına (EBSCOhost, Springer, ProQuest vs.) ulaşma olanağı sunar					

Ek 5. Spor Bilimleri Fakültelerinde Nitelik Problemi: Öğrenci Görüşleri Ölçeği

Spor Bilimleri Fakültelerinde Nitelik Problemi: Öğrenci Görüşleri Ölçeği

Bu araştırmanın amacı, nitelik göstergelerine ve durumuna ilişkin spor bilimleri fakültelerinde görev yapan öğretim elemanları ve öğrencilerin görüşlerinin çözümlemesini ortaya koymaktır. Vereceğiniz cevaplar gerçekleştirilen araştırma için önemli olup, sadece bilimsel amaçla kullanılacaktır. Bu nedenle bu formun herhangi bir yerine kişisel bilgilerinizi yazmanız istenmemektedir. Her maddeyi dikkatle okumanız ve size en uygun olanı samimi bir şekilde cevaplandırmanız araştırmanın geçerliği ve güvenirliği açısından önemlidir. Cevaplarınızı içeren veri toplama aracı tarafımdan alınacaktır.

Zaman ayırarak yaptığınız katkı ve destek için teşekkür eder, saygılarımı sunarım.

Trabzon Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği ABD.
Doktora Programı Öğrencisi

KİŞİSEL BİLGİLER

Bu başlık altında yer alan maddelerden size uygun olan seçenekleri işaretleyiniz ve bilgileri uygun alanlara yazınız.

Cinsiyetiniz	Bölümünüz	Sınıfınız
☒ Erkek	☐ Öğretmenlik	☐ 1. Sınıf
☒ Kadın	☐ Spor. Yön.	☒ 2. sınıf
	☒ Antrenörlük	☐ 3. sınıf
	☒ Rekreasyon	☐ 4. sınıf
Yaşınız	:	
Üniversitenizin Adı	=	

Ek 5'in devamı

Öğrenim gördüğüm Fakülte – Fakülte' de		Katılma Düzeyiniz					
		Kesinlikle katılmıyorum	Katılmıyorum	Orta Düzeyde Katılıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	
Eğitim- Öğretim							
1	Öğrenciler bilimsel çalışma yapmaya özendirilir.						
2	Uygulamalar için yeterli laboratuvar olanakları bulunmaktadır.						
3	Bilimsel araştırma ve çalışmalara yeterli kaynak ayrılır.						
4	Araştırma ve uygulama için uygun olanaklar sunar.						
5	Uluslararası veri tabanlarına (EBSCOhost, springer, ProQuest vs.) ulaşma olanağı sunar.						
6	Bilimsel araştırmalara yeterli sayıda öğretim elemanı katılır.						
7	Fakülte bileşenleri yönetsel kararların alınmasına etkin olarak katılır.						
8	Öğrencilerin piyasanın beklentisine cevap verebilecek nitelikte mesleki beceri kazandırır.						
9	Diğer fakülteler ile eşgüdüm (koordinasyon) ve iş birliği fırsatları sunar.						
10	Öğrenci başarıları ölçme değerlendirme ilkelerine uygun olarak yapılır.						
11	Süreç temelli ölçme değerlendirmeye yer verilir.						
12	Öğrencilerin bireysel gelişimi için yeterli olanaklar sunar.						
Fakültenin Yapısı							
13	Öğrencilerin memnuniyet düzeyi değerlendirilir.						
14	Öğrenci işleri tarafından sunulan hizmetler öğrenci gereksinimlerini karşılar.						
15	Öğrencilere almış oldukları eğitimle ilgili geri bildirimde bulunma hakkı sunulur.						
16	Nitelik, fakültenin stratejik planında açık olarak belirtilir.						
17	Nitelik, fakültede kültür olarak yaşanır.						
18	Personel nezaketi ve yardım konusunda isteklidir.						
19	Yönetimsel kurallar ve normlar şeffaftır.						
20	Kendini ifade edebilmek için olanaklar sunar.						
21	Niteliği geliştirme süreçlerine tüm paydaşlar katılır.						
22	Nitelik, fakülte yönetimi tarafından benimsenir.						
Sosyo- Kültürel Olanaklar							
23	Dersler ve sosyal etkinlikler için yeterli donanımına sahiptir.						
24	Spor ve kültürel etkinlikler için gerekli altyapıya sahiptir.						
25	Yurtdışındaki tanınmış karşılaştırma kuruluşlarına göre üst sıralarda yer alır.						
26	Spor etkinlikleri için uygun ortam ve araçlar sunar.						
27	Spor ve kültürel etkinlikler konusunda tanınırlığı yüksektir.						
28	Boş zamanlarını değerlendirerek sosyal ve kültürel etkinlik olanakları sunar.						
29	Öğrencilere sunulan barınma hizmeti beklenti ve gereksinimleri karşılar.						
30	Araştırma ve öğretimsel altyapısını büyük ölçüde tamamlanmıştır.						
Öğretim Programı							
31	Uygulanan öğretim programı günceldir.						
32	Uygulanan program eleştirel düşünme becerisi kazandırır.						
33	Soyut düşünme ve muhakeme yeteneği kazandırır.						
34	Uygulanan öğretim programı toplumdaki değişim ve gereksinimleri karşılayacak niteliktedir.						
Uluslararasılaşma							
35	Uluslararası öğrenci alımına yönelik her türlü olanak sunulmaktadır.						
36	Uluslararası değişim programlarına katılım olanakları sunulmaktadır.						
37	Yurt dışı üniversiteleri ile iş birliği yapar.						
38	Yeterli sayıda yurt dışı deneyimine sahip akademik personel çalıştırır.						

9. ÖZ GEÇMİŞ VE İLETİŞİM BİLGİLERİ

Araştırmacı, **** yılında ***** doğdu. İlk, orta ve lise eğitimini İzmir'in Tire ilçesinde tamamladı. Lisans eğitimini 2006-2010 yılları arasında Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Spor Yöneticiliği Bölümünde tamamladı. 2011 -2016 yılları arasında özel sektörde çeşitli kurumsal yerlerde Antrenör, Personel Trainer ve Spor Müdürlüğü yapmış, 2016 yılında Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinde Öğretim Görevlisi olarak atandı ve hala aynı birimde çalışmaktadır. Araştırmacı 2010 yılında Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Spor Yöneticiliği Anabilim dalında yüksek lisans eğitimine, 2016 yılında ise Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Ana Bilim dalında doktora eğitimine başladı.

İLETİŞİM BİLGİLERİ

Adres : *****

Tel : *****